L. 23. c.
Cl*. g. 2

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

E A R A I L

D H U R A C H D A C H

D O

PHEACAICH NEO-IOMPAICHTE:

Eidir-theangaicht' o Bheurla

IOSEIPH ALLEINE,

Le I. S. Ministeir ann CAMPBLETON.

Gniomh. iii. 19.——*deanaibh aithreachas, agus bithibh air ur n iompacha, chum as gu biodh ur peacaidh air an dubhadh amach*, &c.

AN DARA CLO-BHUALADH.

PEAIRT:

Clodh-bhuailt' agus r'an reic le EOIN GILLIES Leabhair-receadoir, ann PEAIRT, agus SHEMUIS GILLIES Leabhair-receadoir ann GLASACHA'.

M, DCC, LXXXII.

ERRATA

to be corrected in a few copies.

Page 6. dele the laſt line altogether

7. to the laſt line add *Mat.* 23. 14. traſg gu bitheanta *Luc* 8. 12.

36. dele the top line

38. line 22 for *iarbh thu raibh* read raibh thu riabh

53. line 13. for *gà* read ghrà

DO'N LEUGHADAIR.

A LEUGHADAIR,

IS e 'n run ſonraichte bh' aig Ughdar an leabhair ſo t anam a ſtiura' gu ſonas ſiorruith. Na h uile ni dh' fheudadh eſan a dheana' chum na criche ſo, rinn e. Dean thuſa nis do chuid fein do'n obair, le *curam*, le *fein-cheaſnacha*, 's le h *urnaigh*, a chum as gu biodh a ſhaothair air a beannacha' do t anam.

Is ann air ghaol leas t anama chur air aghai mar an ceadn' a thug aon urramach agus chrabhach fainear an leabhar achur ſachanain ſo: agus bha 'n run ceudna aig an neach a thagh a chuid ſo dheth *, is aig an neach a thionndaidh e.—Nuair tha muinntir eile mata ag gabhail uirread ſhuim do t anam priſeil agus neo-bhaſmhor, an e nach gabh thu fein ſuim dheth cuideachd? Tha dochas agam gu gabh: agus, an' lathair agus an' ainm an DIA bheo, tha mi guidhe ort gu durachdach, air ghradh t anama fein, gu leugh thu 'n leabhar ſo le curam, a ris agus a ris, thairis agus thairis. Ma leigeas e fhaicinn duit gu bheil thu 'n cunthart, tha mi guidhe gu gabh thu gu grad rabha, 's gu teich thu o'n fheirg ata ri teachd; is ma leigeas e fhaicinn duit gu bheil thu chean' air t fhior-iompacha, gu toir thu do DHIA a ghloir, is gu gluais thu mar is cubhai do oighre na beatha mairtheannaich.—Agus tha mi guidhe air DIA nan uile ghras gu lean e'n obair ſo le cumhachd a Spioraid, is nuair a bhios tuſa ga leugha' no ga h eiſdeachd, gu toir e fein duit a bheannacha. AMEN!

*** Leugh gu curamach ad Bhiobul gach aon ſcioptur gus am bi thu air do ſheola fad an leabhair.

* The Tranſlation is from the abridgement by Mr Thornton, intitled, *Alleine's Admonition.*

An

Taobh-duilleig.

CUIRE teann do pheacaich gu pille' ri DIA *chum bhi air an fabhala ;* —— —

CAIB. I. *A' feuchainn Ciod anns nach 'eil Iompacha aig co-fheafamh ; is a ceartacha cuid mhearachdan m'a thiomchiol ;* —— —— 1

CAIB. II.——*Ciod ann fa bheil iompacha ag co-fheafamh ;* —— —— 5

CAIB. III.——*Gur eigin iompacha no bafacha ;* 30

CAIB. IV.——*Comharan na muinntir neo-iompaichte ;* —— —— 79

CAIB. V.——*Truaighe na muinntir neo iompaichte ;* —— —— 101

CAIB. VI.——*Seolai' gu iompacha ;* —— 128

CAIB. VII.——*Argumeinte gu iompacha ;* — 152

——*Co-dhunadh an iomlain ;* — 165

Earail araid do cheannarta theaghlaichean ; 179

N. B. In the following ſheets, the quieſcent *dh* at the end of words, is generally omitted, when the next word begins with a conſonant.— This abbreviation (which never affects the root or etymology of the word,) is often marked with an apoſtrophe, eſpecially near the beginning, that ſuch as have been in the uſe of ſeeing thoſe letters, might be at no loſs till they are become familiar to the want of them. The rule of *caol ri caol* has likewiſe been laid aſide in compound words, which can but ſeldom admit of it. A few other alterations (which it would perhaps be too much to make at once,) would ſimplify the Galic orthography, and bring it to a near correſpondence with the pronunciation.

EARAIL

ROIMH-RADH *do Earail dhurachdach* I. ALLEINE,

Le RICHARD BAXTER.

A LEUGHADAIR,

THA mi gamheas mar throcair mhor o DHIA, gu bheil cothrom agam aon uair-eile labhairt ruit le durachd mu thiomchioll leas t anama, mun luidh mo cheann fan uir, is mun d' theid mi thoirt mo chunntais afuas dom Bhreithe. Mar neach a bhios gu gairrid air mo ghairm air falbh, 's nach urra labhairt riut tuille gus an coinnich finn ann am bith-bhuantachd, tha mi guidhe ort fmuainteacha gu tric agus gu cuidreamach air do ftaid. Seall romhad, c' ait' am bheil thu dol; feall ad dheigh, cionnus a bha do chaithe-beatha; agus feall ann taobh aftigh dhiot ciod an ftaid am bheil t anam, no 'm bheil e deas arfon fiorruitheachd. Seall cuideachd os do chionn cia gloirmhor an neamh air an d' rinn thu dearmad, agus ciod an DIA tha ri bhi na charaid no na namhaid fhior-ruith dhuit; a reir mar a ni thu do roghainn, agus mar a chaitheas tu do bheatha. Seadh, feall fui'ad mar an ceadna air ftaid na muinntir a fhuair bas gun iompacha. Seall air na nithe fo, agus cuimhnich do bas, mar tha focal DIA agus reufan ga d' fheoladh. Ann an ainm

CHRIOSD tha mis' a' reic riut na teachdaireachd ſo, 2 *Cor.* v. 19, 20. agus ma chuireas tuſa cul ri, is ann air do chunthart. Mur gabh thu cuire na trocair an' dras, cha 'n fhaigh thu trocair nuair a ghlaodhas tu air a ſon gu cruaidh la eile.

Tha fios agam, a pheacaich thruaigh, nach gabh t an-mianna ſuim do na nithe ſo; ach tha fios agam gu d' thug DIA dhuit tuigs' agus reuſan, (is tha e tairgſe grais dhuit) gu t an-mianna chur fu' chois; is mur bi thu 'n toiſeach ad *dhuine*, cha bi thu gu brath ad *naomh*. Tha fios agam cuideachd gu bheil an ſaoghal mu 'n cuairt duit aingidh, is gu bheil ionus gach ni agus neach a th' ann, ullamh gu d' bhaca' agus gu d' bhuaireadh. Ach tha fios agam nach cuir ſo airſan tha faicinn le beo-chreide' neamh agus ifrinn air thoiſeach air, ni 's mo na chuireas fras no oſag gaoithe air duine bhiodh a' teich-eadh arſon anama *Luc.* xii. 4. O dhuine, ſmaoinich cia mor an dealacha eidir na bheil agad ri chall is na bheil agad ri bhuidhinn; eidir na bheir an t *aibhiſteir* dhuit is na bheir DIA dhuit; is cho'n fheud e bhith nach gabh thu ſuim an' fin do t anam.

Theaga' gu tachair cuid amadan ort (oir co ach amadain a chuireas an' aghai focail DIA?) a their ruit nach ruig thu leas uirread ſhaoithreach, is fhaicill, is chrabhai, is churam; gur leor dhuit a bhi coſail ri daoin' eile, 's nach 'eil ann an an-bharr diadhach'd ach *neonachas* agus *amaideachd*. Seadh, theaga' gu dean cuid do mhiniſteir-ean an t ſoiſgeil fein, (a mhuinntir bu choir miſneach

thoirt

thoirt duit) fanoid air do chrabha, air do ghiulan faicilleach, is air do dhiadhachd; 's gun a'bair iad nach 'eil ann ach *cealgaireachd*, *cion ceille*, agus gaol a bhi *fonraichte* feach daoin' eile; nach eil ad chreidhe' laidir ach dochas uaibhreach, fein-fpeifeil, agus faoin, is nach 'eil ann ad dhearbh-bheachd as gradh DHE, (ann deigh gach dicheall gu d' ghairm is gu d' thagha dheana' cinnteach), ach danadas agus cuthach.

Cho 'n iongantach daoin 'a dhi-mola mar fo an ni fin air nach 'eil iad fein colach, is a labhairt an' aghai iompachai agus obair an SPIORAID, o nach 'eil fios aca ciod is ciall da.—Do'n mhuinntir fo feudai fibh na ceifdean fo leanas fheoruich. Ge nach dean iad iadfan atharracha', theaga gu dean iad fibh-fein a dhaighneacha.

Ceifd 1. Am barail chealgach, no amaideach, no mhi-cheilli' gu faigh daoine bas? No 'n dieng folas, no faibhreas, no inbhe 'n t faoghail fo ni fam bith do 'n anam ri uair fhagail? No 'n cum iad a cholann gun dol na fmur fan-duflach?

C. 2. Am bheil anam neo bhas'or aig daoine; bhios beo fad faoghal nan faoghal an' deigh na beatha fo? *Luc.* xii. 40.

C. 3. Nach iomchui' do dhaoine tuille fuim a ghabhail do'n aite fam bi iad gu fiorruith, na do'n aite fin anns nach bi iad ach tamul beag? Is nach glice dhoibh an ionmhus a thafgai' far am bi an co'nui' bhith-bhuan, na far nach 'eil iad ach an diugh air thuras, is far nach bi

iad theaga' nochd no marach? *Mat.* vi. 19. 20. 2 *Cor.* iv. 16,—18. and v. 1,—3, 6,—8.

C. 4. An faoil iad nach airi' DIA air ar n uile chridhe, 's air ar n uile ghradh, *Mat.* xix. 27.? Nach comhara gu bheil duine gun chiall co maith as gun chreide' mata tuille graidh aige do fholas peacach na do DHIA, 2 *Tim.* iii. 4.; do 'n t faoghal na da Chruthai'ear, 1 *Eoin* ii. 15, 16? Nach bu choir do dhaoine rioghachd DHIA agus fhiranteachd iarrui' thar gach ni, *Mat.* vi. 33.? agus faoithreacha gu h araid arfon a bhidh fin a mhaireas gu fiorruith, *Eoin* vi. 27.? Stri dheana' gu dol afteach air a gheata chughann, *Luc.* xiii. 24. agus na h uile dhicheall a dheana' chum an gairm is an tagha dheana' cinnteach, 2 *Pead.* i. 10.?

C. 5. An faoil iad, as eug'ais naomhachd gu faic aon neach DIA? *Eabh.* xii. 14. *Mat.* v. 8. *Tit.* ii. 14. Nach 'eil an inntin fheolmhor na naimhdeas do DHIA agus fu bhinne bais, ach an inntin fpioradail a' toirt fith agus beatha? Nach faigh iadfan a chaitheas am beatha reir na feola bas; ach iadfan a ghluaifeas a reir an SPIORAID flainte? Is am buin neach air bith do CHRIOSD aig nach 'eil a Spiorad? *Rom.* viii. 1, 5,—10.

C. 6. An faoil iad am feud ionmhus duine bhi air neamh, gun a chridhe bhi ann cuideachd, *Mat.* vi. 21.? Agus nach e 'n dealacha mor tha eidir daoine aingidh agus diadhai', gu bheil an dara pairt na 'n naimhdean do naomhachd CHRIOSD (ge d' tha iad a' giulan ainm) ach a phairt eile toirt fpeis da reachd is ag iarrui' nan

nithe

nithe ta shuas; mar gu biodh iad marbh do 'n t saoghal so, 's am beatha falaichte maille ri DIA ann an CRIOSD? *Phil.* iii. 18,—20. *Col.* iii. 1,—5.

C. 7. Feoruich dhiu, am bheil e cosail gu dean DIA, nach toir dhoibh tora' na talmhainn, no nithe aimsireil gun saothair, a bheatha mhairtheanach, agus neamh a thoirt doibh gun churam, gun saothair, is gun dian-iarrui? gu sonraichte nuair dh'iarr e gun churam a bhi oirn mu 'n aon, ach cruai-spairn a dheana gu ruigheachd air an aon eile, *Mat.* vi. 25, 33. *Eoin* vi. 27. Seadh, nach e steidh gach uile chreidei' gu bheil DIA ann, is gu toir e duais don mhuinntir a dh' iarras e *gu dicheallach*, *Eabh.* xi. 6.

C. 8. Feoruichibh dhiu, seadh feoruichibh d'ur suilibh, d'ur cluasaibh, agus d'ur siosracha fein, am bheil a chuid is mo do na bheil ag ra' riu fein *Criosdui'ean* a' saitheamh am beatha gu diadhaidh, a' cumail an anmianna fu' chois, a' tasgai' an ionmhuis air neamh, a' gradhacha DHIA, 's ag iarrui' a rioghachd agus fhireantachd thar gach ni eile? Seadh, nach ann tha chuid is mo dhiu gun chrabha, gun churam, gun durachd ann an obair an anama; gun iomra idir a thoirt air a mhuinntir is soilleire agus is uabharra cionta, aig am bheil mar gu b' ann an damnadh air a dheana' cinnteach?

C. 9. Feoruich an dean ainm a *Chriosdui'* na daoine so shabhala', ge nach bi iad diadhai' no naomha? No 'n urra iad DIA thoileacha' le bhi, gu breugach, a giulan ainm a *Chriosdui'* gun dragh a chur orra fein le chaithe-

beatha? Am bheil minifteir fam bith aig am bi danadas a fhearmonacha' nach feim Criofdui'ean mifgeach neoghlan, agus faoghalta mar fo, a bhi air an iompacha 's air an atharracha, mu'm feud iad a bhi air an fabhaladh?

C. 10. Feoruichibh do 'n luchd-teagaifg fin a tha cur cealgaireachd as ur leth-fa, mur 'eil iad fein ag ra' gu bheil am peaca fa ro-ghraineil, is gu bheil DIA ga bhagra' leis a pheanas is mo ann an ifrinn, *Mat.* xxiv. 51.? Ma feadh, ciod a thachras do na cealgairean fo, tha gabhail os laimn gu bheil iad nan Criofdui'ean, nuair nach 'eil; aig am bheil fios air toil am maighftir, ach nach 'eil ga deana', *Luc.* xii. 47.

C. 11. Nach do chuir iad cul nam *Baifte'* ris an t faoghal, ris an fheoil, agus ris an Aibhifteir; is nach d' thug iad afuas iad fein do'n Athair, do'n Fhear-fhaoruidh, is do'n Fhear-naomhachai'? Am bheil a chuid is mo ag coimhead nam moide fo mar an dicheall? Mar 'eil, cionnus ata fear-briftei' cumhnainte ni 's iomchuidh air flainte na neach nach deachai' riabh a bhaifteadh?

C. 12. Nach 'eil natur DHIA co naomha 's gur blaifphcim a ra' gu toir e anam air bith afteach maille ris do neamh gun iempacha 's gun ath-nuadhacha, 1 *Pead.* i. 15, 16.?

C. 13. Feoruich dhiu c' arfon a thainig CRIOSD a chum an t faoghail. Nach ann a thearnadh a phobuill o'm peacai'? *Mat.* i. 21. a fgrios oibridh an Aibhifteir? 1 *Eoin* iii. 8. a ghlana' dha fein pobul fonraichte, eudmhor mu dheagh oibre, *Tit.* ii. 14. 's a thoirt dhathigh chum

chum DHIA nan anama chaidh air feacharan ? *Luc.* xv. agus xix. 10.—Ciod mata thachras dhoibh-fan nach gabh os laimh pille', no 'm peacaidh a threigfinn, no bhi air an iompacha, no air an naomhacha ?

C. 14. Feoruich dhiu c' arfon a chaidh am baifteadh ann an ainm an Spioraid naoimh ! Am feud neach fam bith dol aftigh do neamh gun bhi air a bhreith leis an Spiorad, co maith as leis an uifge ? *Eoin* iii. 3, 5, 6. No' m buin neach air bith do CHRIOSD, mur bheil Spiorad Chriofd aige ? *Rom.* viii. 9.

C. 15. C'arfon a thug Criofd rabha do dhaoine co bitheanta gu bhi air am faicill ann aghai' cealgaireachd nam *Pharaifeach*, nam feuda Croifdui'ean cealgach a bhi air an fabhala ? Nach raibh na *Phiarifich* nan luchd-teagaifg urramach, foghluimte, agus faicilleach mu thiomchioll moran d'an giulan ? Ach nach raibh iad cuideachd a' geur-leanmhuinn nan naomh, nan naimhdean mi-runach do CHRIOSD, da dheifciobuil, agus da phobul ? Nach raibh e feimeil do'n mhuinntir fo bhi air an iompacha ? Agus nach 'eil na Criofdui'ean cealgach agus aingidh fin tha'n dras a' geur-leanmhuinn nan creid'each, co olc ris na *Phairifich*, agus co feimeil air iompacha, cia maith air bith an admheil ? Seadh nach 'eil an cor ni's meafa, mar tha iad a' deana' dearmaid air creide' ni's oirdheirce ? *Mat.* xv. 7, 8. agus xxiii. 23, 24.

C. 16. Am bheil neach air bith as eug'ais naomhachd iomchuidh arfon ftaid naomh agus fhona neimh ? No'm feud anam mi-naomha DIA fhaicinn, a gradhachadh, a chliudhachadh

chliudhachadh, agus a mhealtuinn gu fiorruith; no tlachd a ghabhail ann an obair is ann an coluadar nan naomh? *Taiſh.* xxi. 27. agus vii. 15.

C. 17. Feoruichibh dhiu ciod an dealacha tha eidir an Eaglais, no na naoimh, is a chuid eile do'n t saoghal? Nach e gu bheil an dara pairt air an iompacha', air an atharracha', 's air an ath-ghintein; is a phairt eile mhain nan luchd-aidmheil? Feoruich dhiu nach 'eil naire orra bhi 'g radh ann sa *chreid*, "Creideam ann san Spiorad naomh—gu bheil Eaglais naomha ann;—creideam ann an co-chomunn nan naomh, *&c.*" nuair tha iad a' cur cul ris an Spiorad, a' deana' fanoid air na naoimh, is a' seasamh an' taobh amach d'an comunn? Am bheil dochas aca bhi ann an comunn nan naomh air neamh, mur bi iad nan comunn air thalamh cuideachd?

C. 18. Am bheil iad do rireadh a' creidsinn gu bheil neamh agus ifrinn ann? Mur 'eil, c' arson a tha iad a' gabhail os laimh a bhi nan Criosdui'ean idir? Ach ma tha, c' arson nach 'eil iad nan Criosdui'ean do rireadh, crabhach, eudmhor, naomha? oir as eug'ais naomhachd cha'n fhaic neach DIA.

C. 19. Nach 'eil righrean, breitheachan, is na h uile dhaoin' a cur dealachai' eidir duine agus duine; eidir am maith agus an t olc, an t umhal agus an t eas-umhal, caraid agus eas-caraid? Agus nach mo gu mor a ni 'n DIA uile-naomha dealacha chur eidir am firean agus an t aingidh? *Mal.* iii. 17, 18.

C. 20.

C. 20. Feoruich dhiu c' arſon a chaidh miniſteirean ordugha' idir, no c' arſon a tha iad a ſearmonacha, mur 'eil iompacha, atharracha, agus naomhacha feimeil? Seadh, feoruich dhiu am bheil iad a' creidſinn focail DE, ann ſam bheil gach ni tha thus' a' gnathacha' agus a' creidſinn, air an ſparra' gu ſoilleir agus gu teann air na h uile dhaoine?

——Nuair a fhreagras iad na ceiſdean ſo air chòir, biaidh e ſoilleir co dhiu 's tuſa, no iadſan, tha amaideach, cealgach, agus cuthaich.—Ach ma bhios anam air bith dhiu a chi a mhearachd, agus fheim air iompacha; ghuidhinn airſan, ortſa, 's air gach aon, an ſeòla no dha ſo leanas a thoirt fainear.

1. Na ſguir am feaſd do ſmaoineacha' le cuidream air na nithe ſo gus am bi do chridh' air atharracha', *Salm* cxix. 59.

2. Thig ionnſui' CHRIOSD; agus gabh ris mar do Shlanui'ear, t Fhear-teagaiſg, agus do Righ; is bheir e dhuit maitheanas anns na chai ſeachad, le trocair agus tearuinteachd as ſo aſuas. *Eoin* i. 12. iii. 16. v. 40. agus 1 *Eoin* v. 11, 12.

3. Biodh dearbh-bhreachd agad a' gràdh DHIA, a' maitheanas do pheacai', agus a' ſonas ſiorruith neimh; a chum as gu mothaiche' tu nach 'eil ann an ſolas an t ſoaghail ſo ach aolach agus ſalchar, air a choimeas ris an aoibhneas neamhai' ſin ata ſruthadh o chreideamh, o dhochas, agus o ghradh; o ſhìth-choguis agus o umhlachd treibh-dhireach.

4. Na

4. Na peacaich ni 's mò le d' dheoin no gu dàna: Seachainn an t olc a dh' fheudas tu a fheachna'. *Isai.* lv. 7.

5. Bi feachantach air droch cuideachd, air coflas peacaí, agus flighe buairidh; is gleidh cuideachd na muinntir tha iriofal, faicilleach, treibh-dhireach, agus naomh. *Salm* cxix. 115, 63.

6. Feith air Spiorad DHIA le gnathacha dicheallach, durachdach, agus coilionta air na meadhona fin a fheol e fein duit. Eifd, leugh, fmaoinich, agua dean urnaigh. Guidh gu dian arfon grais gu t iompacha'. Feith mar fo, 's chan fheith thu' 'n diomhain. *Salm* xxv. agus xxxvii. 34. lxix. 6.

Seolai' eile gheibh thu fan leabhar ro-fheimeil fin (*Earail Dhùrachdach* I. ALLEINE) d'am bheil na briathra fo nan ro-ràite. Leabhar a ghuidhinn ort a leugha gu tric is gu durachdach, ach gus am faic thu ftaid t anama, 's an glaodh thu *Ciod a ni mi chum 's gu bithinn air mo fhabhala'!*—Tha 'n t ûghdar fin, mar gu b' ann, a' glaodhach riut o na mairbh, agus tha mis' a glaodhach ruit (mar neach a bhios cuideachd ann an faoghal eile gu gairrid) nach 'eil gliocas air thalamh, no fois no co-fhurtachd air bith aig an anam, as eug'ais bhi meafarra, feirceil, cothromach, agus naomha. 'S e fo ar gliocas, 's e fo ar gnothach, agus ar n obair mhor fan t faoghal fo.

O THIGHEARNA! gabh thufa truas do gach uil' anam a chi no chluinneas na nithe fo, 's leig fhaicinn doibh

gu

gu bheil iad uile do reir briathra firinneach DHE. O na leig le fuil, le teagaſg, le eiſempleir, agus le Spiorad CHRIOSD, a bhi air an call orra-ſan; agus iadſan air an call gu ſiorruith! Thoir do'n mhūinntir neo-iompaichte bhi air iompacha 's air an atharracha'; 's thoir do 'n mhuinntir a chuir annadſa an dochas, gun bhi gu brath air an naracha no air an gluaſad. Stiur iad le d' SPIORAD, dion iad le d' chumhachd, cum aſuas iad le d' ghras, is thoir d'an anama faidheoidh feilbh air oighreachd do chloinne, trid IOSA CHRIOSD ar Tighearna. *Amen!*

RICHARD BAXTER.

EARAIL

EARAIL DHURACHDACH

DO

PHEACAICH, &c.

Cuire teann do Pheacaich gu pille' ri DIA, *chum bhi air an ſabhaladh.*

AMHUINTIR ionmhuinn agus ghràdhach, is e mo rùn, mar ſtiubhard leis am bu mhaith a bhi dileas, a chuibhrionn fein a thoirt do gach aon. Ach mar a bhiós iomguin ſhonraicht' air an Lèigh mu thiomchioll na muinntir is tinne 's is cunthartaiche ſtaid; is mar a mhaothaicheas cridhe athar gu h araid oiſcionn an leinibh tha dlù do 'n bhàs; is amhlui' tha 'n t àireamh do anama neo-iompaichte 'nur meaſg-ſa 'g iarrui' grad oidheirp a thoirt air an ſpionadh as an teine, *Iude* 23. Air an aobhar ſin is ann orra ſo a bheir mi cheud aire.

Ach ciod an argumeint a ghnàthaicheas mi? ciod na briathran a roighnicheas mi? A Thighearna, cia leis a chuireas mi iompai' orra; cia leis a ni mi 'm buidhinn? O nach raibh fios agam! ſgriobhainn le deoir; ſparrainn gach earail le gul; ghuidhinn orra air mo ghluinibh, is bheirinn dhoibh le dùrachd gach braon dom' ſhuil.

O cia taingeil a bhithinn nan gabhadh iad os laimh, ann deigh fin uile, aithreachas a dheanadh agus pilleadh!

" Ach, a Thighearna, cia neo-chomafach mis' arfon na h oibre fo! Cia leis a dhrùigheas mi air a chridhe tha mar chloich! an eirigh na mairbh as an uaigh air m' iartas? An labhair mi ris na creagan, no 'n glaodh mi ris na fleibhtibh, an' dochas gun èifd iad ri m' earailibh? An toir mis' a fhradharc do'n dall? c'uin a rinneadh fo riabh le duine? Ach dhuit-fa, O Thighearna, cha'n 'eil aon ni ea-comafach: is urra thu feadh cridh' a pheacaich a bhioradh. Cha'n urra mis' ach am bogh' a tharruing air thuairmeas; ftiur thus' an t faighead eidir altaibh an airm-èididh: marbh am peaca, ach fabhail anam a pheacaich, a thionndas a fhùil no chluas gus na nithe fo a lèugha no eifdeachd."

Mo bhraithre, ceadaichibh dhomh labhairt ribh mar charaid, gu dileas foar, ann fan aon ni is cuidrimiche bhuineas duibh; oir is e gnothach mor an leabhair fo gèur-mhothacha thoirt duibh air ur ftaid; ur n iompacha', agus ur fabhala'. Cha'n 'eil mi dol a labhairt ribh ann am briathra deaf-chainnteach no feolta; cha'n e ur cluas a thoileacha tha idir air m' aire, ach ur 'n anama fhabhala: 's ann air ur cridhe, 's cha'n ann air ur cliu tha mi fuirgheadh. Mur faigh mi ur cridhe, ciod fam bith eil' a gheibh mi, tha mi falamh. Mur biodh a mhiann orm ach ur cluas a thoileacha, fheinninn oran eile dhuibh, agus fgeul bu bhinne; chuirinn adhart focair f'ur ceann, is labhrainn sìth ribh; oir cionnus is

urra

urra *Ahab* ſpeis a bhi aige do *Mhicaiah*, bhios "do ghnà a' faiſneachd uilc mu thiomchioll?" 1 *Righ.* xxii. 8. Ach nach "fearr lotan caraid na ſodal baoibh? a bhios ri miodal le bilibh, nuair tha i fealg arſon an anama;" *Seanr.* vii. 21, 22, 23. agus vi. 26. Nam bithinn a' dol a bhreuga naoidhein, dh' f'heudainn a luaſga na chadal le oran fonn'ar; ach nuair a thuiteas an leanabh ſan teine, cha'n fhaoineis mar ſo idir a bhios air aire a pharanta. Tha aobhar agamſa bhi dùrachdach gun amharus, a chionn gu bheil fios agam "mur eirigh ſibhſa 's mur tig ſibh leam," gu bheil ſibh caillte gu ſiorruith. As eugais iompachai cha'n 'eil ſlàinte ſam bith ri fhaotainn. Is eigin domh buadhachdach oirbh no ur ſàgail am builſgean truaighe.

Ach ann ſo tha ſpairn m' oibre teachd orm a rìs. "A Thighearna, tagh thuſa clachan dhomh as a chladach, 1 *Sam.* xvii. 40, 45. Tha mi teachd ann ainm Tighearna nan ſluagh, DIA armailtean *Iſrael.*" Tha mi teachd amach mar an t oganach *Daibhidh*, a ghleachd "cha'n ann ri fuil agus feoil, ach ri uachdranachdaibh, ri cumhachdaibh, agus ri prionnſui' dorchadais an t ſaoghail ſo," *Eph.* vi. 12. Air an là 'n diugh buaileadh an Tighearn' am Philiſteanach, is "thugadh e airm o'n duine làidir" a chum as gu faighinn-ſa na prioſanaich air falbh as a làmhan. "A Thighearna, tagh mo bhriathra, tagh m' arma; 's nuair a chuireas mi mo làmh sa mhàla, thoirt as cloiche g'a tilge', dean thus 'a giulan chum a chomha-

rai, 's a ſparra, cha'n ann an' clàr-eudainn, 1 *Sam.* xvii. 49. ach an' cridh' a pheacaich neo-iompaichte, ga bhuala chum an làir, coſail ri *Saul* na leaga ſona, *Gniomh* ix. 4. Chuir thu mis' amach, mar a chuir *Abraham* a ſheirbhiſeach, *Gen.* xxiv. 4. a ſhuir'eadh air anama dh' ionnſui' do Mhic, mo mhaighſtir. O Thighearna, DHIA mo mhaighſtir, guidheam ort, ſoirbhich leam air an là ſo, 's cuir t aingeal air thoiſeach orm a reiteacha mo ſhlighe, *Gen.* xxiv. 12. chum is mar a naiſg ſeirbhiſeach Abraham *Iſaac* agus *Rebecca* mu'n do ghabh e fois, gu ceanglainſa cuideachd CRIOSD agus anama mo phobuil mu'n dealuich ſinn r 'a chèile."

Ach tha mi a' pilleadh air m' ais ribhſa. Tha cuid agaibh aig nach 'eil fios ciod is ciall do *Iompacha* no atharracha; 's is diomhain toiſeacha ri'r comhairleacha gu ni nach 'eil fios agaibh ciod e: air an aobhar ſin feuchai' mi dhuibhſa *Ciod e Iompacha* no atharracha. Tha cuid eile 'g altrum dùil ri trocair ge do bhuanaich iad ſan ſtaid am bheil iad; agus dhoibhſan feuchai' mi *Gur eigin iompacha.* Tha cuid eil' ann am barail fhaoin gu bheil iad air an iompacha' cheana; dhoibh-ſan feumai' mi comharan na muinntir *neo iompaicht'* a leigeil fhhaicinn. Tha cuid eil' air nach 'eil eagal uile, o nach 'eil iad ga mhothacha, 's air an aobhar ſin tha cadal am barr a chrainn; dhoibh ſin feuchai' mi truaighe na muinntir *neo-iompaichte.* Tha cuid eil' a' ſuidhe fios o nach lèir dhoibh an ſlighe mach; do'n mhuinntir ſo ſeolai' mi *Meadhona an Iompachai.* Agus ſa dheire, chum

chum gach aon neach a bhrosdacha, co-dhuini' mi le *Argumeinte gu Iompacha.*

CAIB. I.

A' feuchainn ciod anns nach 'eil Iompacha ag co-sheasamh; is a ceartacha cuid mhearachdan m'a thiomchioll.

THUGA pobul dall *Shamaria* aora do'n ni nach aithne dhoibh, *Eoin* iv. 22. is toga muinntir na h *Aithne* altair "Do'n DIA neo-aithnichte," *Gniomh.* xvii. 23. tha fios aig gach aon, d'an eol natur an duine, gu feum an inntin an toiseach solus fhaotainn m'am feud an t-anam a bhi air iompacha. 'Nis, a chum is gu leighisinn mearachdan cuid do dhaoine tha saoilsinn gu bheil iad air an iompacha nuair nach' eil; 's gu fograinn eagal agus iomguin cuid eile, tha saoilsinn nach 'eil iad air an iompacha nuair a tha; feuchai' mi dhuibh natur an iompachai, le leigeil fhaicinn duibh ciod na nithe 's nach eil, agus ciod na nithe sam bheil e ag co-sheasamh.

Ann toiseach, feuchai' sinn ciod na nithe' s nach 'eil e. 1. "Cha 'n e aidmheila chreideimh Chriosdui' a ghabhail oirn fein ann sam bheil iompacha ag co-sheasamh." Tha tuille na ainm ann sa chreideamh Chriosdui'. Ma tha 'n t abstol *Pol* ceart, cha'n ann an' cainnt a tha sinn a' co-sheasamh ach an' cumhachd, 1 *Cor.* iv. 20. Nam b' ann sa chreideamh *Iudhach* agus *Phaganach* a threigsinn, is ann sa chreideamh Chriosdui' aideacha, bhiodh

iompachadh a' co-fheafamh, co na Chriofdui' ean a b' fhearr na muinntir *Shardeis* agus *Laodicea*? aca-fo uile bha deagh ainm agus deagh aidmheil, ach a chionn nach raibh ac' ach ainm, tha iad air an dite' le CRIOSD agus air an fgeith amach, *Taifb.* iii. 1. 16. -Nach lionar iad a tha 'g ainmeachadh ainm an Tighearn' IOSA, gidheadh nach 'eil a' treigfinn aingidheachd? 2 *Tim.* ii. 19. agus "a' gabhail os laimh eolas a bhi ac' air DIA, ach n an oibre tha ga aicheadh?" *Tit.* i. 16. Is an gabh DIA riu fo mar fhior aithrich, arfon an aidmheil amhain, ge do bhanaich iad nam peaca? Cha'n 'eil fo comafach. Nan deana lochran na h aidmheil an gnothach cha raibh na h oighean amaideach air an druideadh amach, *Mat.* XXV. 12. Seadh tha finn a faicinn cha'n e mhain luchd aidmheil, ach luchd fearmonachai' Chriofd, is luchd deanai' mhiorbhuillean air am fogradh air falbh, a chionn gu raibh iad cuideachd nan luchd deanai' na h ea-corach, *Mat* vii. 22. 23.

2. "Cha'n e ionnlad an uifge, no fuaicheantas CHRIOSD a ghabhail oirn fein ann am baifte' is ciall do iompacha." Tha moran a' giulan fuaicheantais CHRIOSD, nach 'eil a' feafamh aig a bhrataich, no ga leantuinn mar an ceannard. Chaidh *Ananias* agus *Sapphira* 's *Magus* a bhaifte', co maith ris a chuid eile.

Mo chairde dileas, "Na bithibh air ur mealla, cha ghabh DIA ri fanoid," *Gal.* vi. 7. Co dhiu 's ann as ur baifte no ni air bith eile tha ur n earbfa, tha mife 'g dheana, *Mat.* xxiii. 14. Trafg gu bitheanta, *Luc.* xviii.

innfe

innſe dhuibh o'n DIA bheo, mata aon air bith agaibh dearmadach air urnaigh, no neoghlan, no mio-runach, no ſanntach, no anacaiteach, no fanoideach, no ſpèiſeil mu dhroch cuideachd, *Seanr.* xiii. 20. ann aon fhacal, mur 'eil ſibh nur Crioſdui' ean naomh, faicilleach, agus fein-àicheil, *Eabh.* xii. 14. *Mat.* xvi. 24. cha'n ura ſibh bhi air ur ſabhala; ni's lugha na bhios ſibh as ſo ſuas air ur n atharracha 's air ur n ath-nuadhacha le h aithreachas.

3. "Cha'n e giulan neo-choireach am fianuis dhaoine "tha air a chiallacha le h iompacha." Cha'n 'eil ſo a' toirt barr air fireantachd nan *Scriobhah* agus nam *Pharaiſeach*, agus air an aobhar ſin cha'n urr' e ar toirt gu rioghachd Nèimh, *Mat.* v. 20. "Bha *Pol*, mu'n d' iompaicheadh e, neo-choireach a reir na fireantachd a tha ſan lagh," *Phil.* iii. 6. Cha b' urra duine beum a thoirt da. B' urra 'm fear a dh' fhireanaich e fein a rà gu raibh e ſaor o fhoireigin, ea-coir, agus adhaltrus, &c. *Luc.* xviii. 11. Tha ni eigin a thuille fo agad-ſa ri mhaoi', air neo, cionnus air bith mar tha thu 'g ad fhireanacha fein, ni DIA do dhìte. Cha'n 'eil mi idir a' deana tàir air giulan neo-choireach, ach tha mi toirt rabhai' dhuibh gun ſtad aige. Tha ar dleaſnas do DHIA co fhiachuicht' oirn r'ar dleaſnas do dhuine. Cha'n fheud ſinn da chlàr an lagh' a ſgaradh o cheile.

4. "Cha mhò 's e iompachadh a bhi a' coiliona gach dleaſnais dhiadhai' o'n taobh amach." Tha e ro-ſhoilleir gu feud coſlas na diadhachd a bhi aig moran as eugais a cumhachd, 2 *Tim.* iii. 5. Feudaidh iad urnaigh fhada

dheanamh, Matth. 23. 14. gun bhreitheanta Luk. 8. 12

12. eildeachd gu taitneach, *Marc.* vi. 20. dragh is cosdus a chur orra fein ann seirbheis DHIA, *Isai.* i. 11, is na dhèigh sin uile bhi nan coigrich do *Iompacha.* Feudai' dhuine na dleasnais fhollais so uil' a choiliona, seadh "a mhaoin air sad a thoirt do na bochdaibh, is a chorp gu bhi air a losga," 1 *Cor.* xiii. 3. 's na dhèigh sin uile bhi na chealgair.

5. "Cha'n e iompacha, cuideachd, an ceangal sin a tha oilein, cleachda no lagh dhaoine, no anocair, a' cumail air truailleachd is coirbdeachd ar natuir." Tha sinn tuille 's ulla' gu oilein a ghabhail ann riochd gràis: ach nam foghna sin co'n duine b' fhearr na *Iehoash*? Am seadh a bha *Iehoiada* an sagart os a cheann, bha e co togarach gu seirbheis DIA 's gu raibh e brosducha nan sagart fein a leasachadh an Teampuil, 2 *Righ.* xii. 2, 7. Ach cha raibh an' so ach deagh oilein, oir co luath 's a dhealuich am fear-stiurai' a bh' aige ris, leig e fhaicinn nach raibh e ach mar mhada-alluidh air slabhrui', is thuit e air falbh gu iodhal-aoradh.

6. Ann ath-ghairrid; "Cha'n ann an soillseacha, no'n geùr-mhothacha, cha'n ann an cuid atharrachai' no'm pairt leasachaida, ata *Iompacha* ag cosheasamh." Feudai' duine bhi air a shoillseacha, 's na dheigh sin uile tuiteam o'n chreideamh, *Eabh.* vi. 4. Bha *Felics* air chrith fui' gheùr-mhothacha, *Gniomh* xxiv. 25. 's leasaich *Herod* e fein ann am moran nithe, *Marc.* vi. 20. Feudai am peaca bhi air a dhùsga le h uabhas agus geùr-mhothacha, 's gun bhi idir air a chlaoi' no air a cheusa le

cumhaehd

cumhachd gràis. Tha moran aig am bheil barail mhaith air an ſtaid, a chionn gu d' fhuair an coguis duſgadh arſon am peacaidh; a' gabhail *geur-mhothachaidh* ann riochd *iompashaidh*. Am beachd na muinntir ſo bha *Cain* iompaichte, nuair a bha coguis chionntach ga ſgiurſa feadh an t ſaoghail, gus an do thilg e èfein am builſgean ghnothaiche 's ann dàmhair oibre, *Gen.* iv. 13, 14. Tha cuid eile nam barail fein iompaichte, chionn gu do thrèig iad an gnàthacha mi-riaghailteach is an droch cuideachd, gu do cheannſaich iad cuid d'an an-mianna, 's gu d' fhas iad riaghailteach agus meaſarra." Ach feudai' gu leor a bhi san ſtaid ſo nach 'eil fathaſd air an naomhacha. " Iarrui' moran dol aſteach do rioghachd neimh," *Luc.* xiii. 24. is tha cuid nach 'eil fada uaipe, *Mar.* xii. 34. 's a tha *ach beag* nan Crioſdui'ean," *Gniomh.* xxvi. 28. gidheadh a bhios ann dèigh laimhe air a cheann mu dheire. Tha moran, am fad a bhios an coguis gan ſgiurſa, ri urnaigh, ri leugha, ri èiſdeachd, is ri ſtrì 'n aghai nam peacai' ſin is mō dam bheil ſpèis aca: ach cha luaithe tha'n leoghann a' cadal, na tha iad a' pilleadh ath-bhuailt a dh' ionnſuidh an aingidheachd. —Co bu chràbhai na na h *Iudhaich* nuair a bha làmh DHIA air a leagail orra? *Salm* lxxviii. 34, 35. Ach cha luaithe chaidh an amhghar ſeachad na leig iad DIA as an aire, 's a dhearbh iad gu raibh an creide' cealgach, *rann.* 36, 37. Theaga gu do thilg thu mach peaca eigin nach giulaine' do choguis, is gu do ſheachainn thu gach cionnt' is graineala na cheile ſan t ſaoghal,

is

is gidheadh gu bheil do natur ſalach gun bhi fathaſd air a ghlana, 2 *Pead.* ii. 20, 22. Feudai' tu meall luaith' a tharruing gu dealbh gèige, no ainmhidh, no duine, 's a bhi fad na h uine na luaith: mar ſin feudai duine neo-iompaicht' a choſlas a chaochla' air ioma doigh, is a natur a bhi fathaſd gun mhuthadh.

An co-chur. Eiſdibh mata, O dhaoine peacach, is thugaibh fainear, mar bu mhaith leibh a bhi beo, *Iſai.* lv. 3. C'arſon a mheallas ſibh ſibh-fein, is a ſhuidhicheas ſibh air ghaineamh ſteidh ur dochais? Tha ſios agam gidheadh nach gnothach furas an dochas ſo a ſpionadh uaibh: is eigin da ſo bhi ſearbh leibhſa, 's gun amh-arus cha'n 'eil e taitneach leamſa. Tha mi dol na chinn-ſeal mar Lèigh a bhiodh a dol a ghearradh aon da bhuill o chaomh-charaid: is eigin da dheana, ge h ann le cridhe goirt, le ſuil dheuraich, is le laimh chrithich. Ach, a bhraithre, tuigibh mi; cha'n 'eil mi ach a leagail ſean tighe, (bha ulla' gu tuiteam air ur ceann is ur brutha fui') chum is gu togainn e ni's maiſiche 's ni's fearr, air ſheòl as gu mair e gu ſiorruith. "Baſaichi' dochas a chealgair," *Seanr.* xi. 7. ma ſheaſas Dia ri fhacal. 'S nach fearr dhuitſa, O pheac-aich, rabha ghabhail na thrà, 's do dhochas faoin agus mealltach a leige' dhiot, na do ſhuilean a bhi air am ſoſgla tuille 's anmoch leis a bhàs, agus thu fein fhaot-ainn ann ifrinn mu'm bheil fios agad c'ait' a bheil thu? Cha bhithinn-ſa dileas do t anam mur innſinn duit gu bheil thu fathaſd am builſgean do pheacai' ma's ann as

aon

aon do na nithe ſin a chaidh a roi-ainmeacha tha t earbſa. Leig le d' choguis labhairt. Ciod a th' agad ri thagradh air do ſhon fein? An e gu bheil thu giulan ſuaicheantais CHRIOSD? gur ann air a dh' ainmichear thu? gur-ball da eaglais f-haicſinneich thu? gu bheil eolas agad air puinc a chreidei'; gu bheil thu riaghailteach ad ghiulan; cùramach mu dhleaſnais dhiadhai' o'n leth amuigh; gu bheil thu cothromach ad ghnothaiche, 's gu raibh mi-ſhuaimhneas agad ad choinnſeas? Tha miſe 'g innſe dhuit 'o DHIA nach dean cùis diu ſo do lethſgeul a ghabhail aig cathair-breithanais. Ge maith iad ſo uile cha dearbh iad gu bheil thu iompaichte, 's cha'n 'eil iad diongalt' a chum do ſhabhaladh. O! fibhs' uil' aig nach 'eil ach na nithe ſo ri thagra, ſmuainichibh air ur ſtaid, agus grad phillibh. Bithibh dùrachdach ann urnaigh, ann leugha, 's nur crídheacha fein a mhion-f hioſracha. Na gabhaibh fois gus an dean DIA an obair iomlan annaibh; oir mur bi fibh air ur n atharrachadh, is daoine caillte fibh.

Ach mas e 's gu bheil a mhuinntir ſo teachd gairrid air iompacha, ciod a thachras do'n pheacach ro-aingidh? Theaga nach feall eſan air na nithe ſo, 's nach mo dh' eiſdeas e riu; ach ma thuiteas da an leugha no bhi 'n ait' eiſdeachd dhoibh, biodh fios aige o'n DIA ſin a chruthaich e, gu bheil eſan ro-f had' rioghachd neimh. Am feud duine bhi riaghailteach agus faicilleach, is gidheadh gun bhi air iompacha? c' aite mata 'n ſeas am miſgear agus an geocach? Am feud duine cuideachd a ghleidhe' leis

na

na h oighean glice, 's gidheadh a bhi air a dhruideadh amach ; agus nach mo gu mor na fin a fgriofar companach nan amadan ?" *Seanr.* xiii. 20. Ma dh' fheudas duine bhi ceart agus cothromach na ghnothaiche, 's gidheadh gun bhi air fhireanacha le DIA; ciod a thachras duitfa, O dhuine thruaigh, g'am bheil do choguis ag innfe gu bheil thu cuilbheartach ad dhreuchd, failneach ad fhacal, agus ulla' le teangai' bhreugaich, gu cothrom a ghabhail air do choimhearfnach ? Ma dh' fheudas daoine bhi air an foillfeacha 's air an toirt gu dleafnais dhiadhaidh a ghnathacha, 's an deigh fin uile bhi air an call arfon fantuinn aca, gun dol air an aghai gu laniompacha ; ciod a thig ribhfa, O theaghlaiche truagha, tha caitheadh ur beatha gun DIA ann san t faoghal ? agus ribhfa, O thruaghana peaccach, aig nach 'eil DIA ach tearc nur fmuainte ; tha co aineolach is nach aithne dhuibh, is co neo-chùramach is nach aill leibh urnaigh dheanadh ? O deanaibh aithreachas is bithibh air ur n iompacha ; " briftibh dhibh ur peacai' le fireantachd ;" rachaibh ionnfuidh Chriofd arfon maitheanais agus gràis gu'r n ath-nuadhacha ; thugaibh fibh-fein afuas da, chum gluafad maille ris an' naomhachd, air neo cha'n fhaic fibh gu fiorruith DIA. O gu'n eifde' fibh rabhainne DHIA ! Na ainm-fan tha mife aon uair eile 'g ur n earalacha. " Pillibh air mo chomhairle," *Seanr.* i. 23. " Trèigibh a chuideachd amaideach, is bithibh beo," *Seanr.* ix. 6. " Bithibh meafarra, cothromach, diadhaidh" *Tit.* ii. 12. " Glanaibh ur lamhan, a pheacacha ;

glanaibh

glanaibh ur cridheacha fibhs' aig a bheil an inntin dhubailte," *Sheum.* iv. 8. " Sguiribh do'n olc; ionnfaichibh am maith a dheanadh," *Ifai.* i. 16, 17. Ach ma ghabhas fibh air ur naghaidh, is eigin duibh bafacha: *Efec.* xxxiii. 11.

CAIB. II.

A feuchainn cia'd ann fa bheil IOMPACHA *ag co-fheafamh.*

CHA'N fheud mi ur fagail le'r fuilean leth fhofgailte, cofail rifan a chunnaic daoine 'g imeachd mar chraobhan, *Mar.* viii. 24. Tha'm facal " prodhaiteach arfon teafgaifg co maith is arfon achafain," 2 *Tim.* iii. 16. Air an aobhar fin an deigh ur ftiura 'n fhad fo ro' choillion cunthart agus mearachd, theid mi nis aftigh leibh ionnfui cala' na firinn.

Ann ath-ghairrid mata, tha iompacha ag co-fheafamh ann atharracha iomlan a theachd air a chridhe 's air a chaithe-beatha. Natur agus aobhar an atharrachai' fo bheir mi oidheirp air a leige' ris duibh.

1. " Is e Spiorad DHIA ughdar agus fhear-oibreachaidh," is air an aobhar fin theirear ris " naomhacha 'n Spioraid." 2 *Teffal.* ii. 13. agus " ath-nuadhacha 'n Spioraid Naoimh," *Tit.* iii. 5. Gidheadh cha'n 'eil fo a druideadh amach pearfanna eile na Trionaid; oir tha'n t abftol a' teagafg dhuinn buidheachas a thoirt do. " Athair ar Tighearn' IOSA CRIOSD, a dh' ath-ghin finn," 1 *Pead.* i. 3. agus tha air a rà gu bheil CRIOSD, " a' toirt aithreachais dó Ifrael," *Gniomh.* v. 31. is

theirear ris "an t athair fiorruith," *Ifai.* ix. 6. agus ruinne a fhliochd," agus "a chlann a thug DIA dha," *Eabh.* ii. 13. *Ifai.* liii. 10. O cia fona 'n daimh fo! tha'n Trionaid air fad mar athair aig an nua-chreatuir: ach a chionn gu bheil an obair air a h earbfa gu h araid ris an Spiorad Naomh, tha e air a rà gu bheil finn "air ar-breith o'n Spiorad," *Eoin.* iii. 8.

Uaidh fo chi finn gu bheil an obair fo oifcionn cumhachd duine: "Tha finn air ar gineamhuin, cha'n ann o thoil na feola, no o thoil duine, ach o DHIA," *Eoin.* i. 13. Na fmuainich gu brath gu bheil thu comafach air thu fein iompacha: ma b' aill leat gu tachra fo, na biodh fuil agad ri dheanadh ad neart fein. Is ais-erigh o na mairbh e, *Taifb.* xx. 5. *Epheſ.* ii. 1. is nua-chruthachadh e, *Gal.* vi. 15. *Epheſ.* ii. 10. cha lugha na uile-chumhachd a tha comafach air, *Epheſ.* i. 19. Is am bheil neart duine cofail ri leithid fo do nithe? Mur 'eil agad ach na deagh bheufan a f huair thu o natur, gnè maith, macant agus ftuama', *&c.* tha thu fathafd ad choigreach do f hior-iompacha: oir is obair oifcionn natuir fo.

2. "Tha da cheann-aobhair aig an obair fo; aon o'n leth-aftigh, is aon o'n lethamach." (1.) "Is e'n t aobhar o'n lethaftigh faor ghràs DHIA." "Ni h' ann o oibre fireantachd a rinn finne, ach a reir a throcair fein fhabhail e finn, le athnuadhachadh an Spioraid Naoimh," *Tit.* iii. 5. "O thoil fein ghin e finn." *Sheum.* i. 18. Tha finn air ar tagha 's air ar gairm a chum bhi air ar naomhacha, 's cha'n ann a chion-gu bheil naomhachd fam bith againn, *Epheſ.* i. 4.

Cia

Cia taingeil air a ſhon ſo *Peadar!* "Gu ma beannuichte gu raibh DIA agus athair ar Tighearn' IOSA CHRIOSD, a rinn ar n ath-ghintein, na mhor-throcair," 1 *Pead.* i. 3. 'S cia ulla' bha *Pol* gu ſaor-throcair DHIA aideacha ſan ni cheudna! "DIA tha ſaibhir ann trocair, arſon a mhor-ghraidh leis 'n do ghradhaich e ſinn, cho-bheothaich e ſinn maille ri CRIOSD: le gràs tha ſibh air ur ſlanucha." *Epheſ.* ii. 4, 5.

"(2.) Is e aobhar ar n iompachaidh o'n leth amuigh airidh agus eidir-ghuidh ar Slanui' ear bheannuichte." "Do dhaoine ceannairceach ſ huair e tiolaca," *Salm.* lxviii. 18. Agus is ann da thrid-ſan ata DIA 'g oibreachadh annainn gach ni tha taitneach na lathair fein, *Eabh.* xiii. 21. Is ann da thridſan ata ſinn a' faotain na h uile bheannacha ſpioradail ann nithe neamhaidh. *Epheſ.* i. 3. Is eſan a rinn eidir-ghuidh arſon nan daoine taghta mu'n do chreid iad, *Eoin.* xvii. 20. Is ann do thoradh a ſhaoithreach-ſan gach duine iompaichte, *Iſai.* lii. 11. Agus co mhathair a dh' ſ huiling riabh arſon leinibh uirrid as a dh' ſhuiling CRIOSD air arſon-ne! Gach pian, is ſpairn, is crà dh' ſ huiling e air a chrann-cheuſai' b' iad ſin piantaidh ar n ath-ghineamhuin-ne, *Gniomh.* ii. 24. Tha e air a dheana' na naomhacha air arſon-ne, 1 *Cor.* i. 30. Naomhaich ſe e fein (no thug ſe e fein ſeachad mar naomh-iobairt) a chum as gu biodh mide air ar naomhacha, *Eoin.* xvii. 19. Agus is ann trid ofrail a chuirp-ſan, aon uair arſon na h uile, tha ſinn air ar deana naomha, *Eabh.* x. 10.

3. " Is iad na h ionſtrumeinte, leis am bheil an t iompacha ſo ga oibreacha, miniſtrealachd an ſ hocail, agus am focal fein." (1.) " Ann Iosa Criosd ghin miſe fibh, trid an t ſoiſgeil," 1 Cor. iv. 15. Is iad miniſteara Chriosd an dream a th' air an cur a dh' ſ hoſgla ſuilean daoine, 's g'an iompa dh' ionnſui Dhia, *Gniomh.* xxvi. 18. (2.) Tha finn air ar n ath-ghintein le facal na firinn: is e ſo a ſhoillſicheas an t ſuil, a dh' iompaidheas an t anam, *Salm* xix. 7, 8. is a tha comaſach air ar deana glic a chum ſlainte, 2 *Tim.* iii. 15. Is e ſo an fiol neo-thruailli' leis a bheil finn air ar n ath-ghintein, 1 *Pead.* i. 23. Ma tha ſinn air ar glana, 's ann leis an ſ hocal, *Epheſ.* v. 26. Ma tha ſinn air ar naomhacha, 's ann trid na firinn, *Eoin.* xvii. 17. 'S e ſo ata 'g oibreacha creideimh ann ainn, is gar n ath-ghinamhuin, *Rom.* x. 17. *Sheum.* i. 18.

Cia mor an ſpèis bu choir a bhi agaibhſa do'n ſ hocal, O dhaoine naomha! oir is ann leis a bha ſibh air ur n iompacha? Cia dùrachdach bu choir dhuibhſa bhi ga ſarruidh, O pheacacha! oir is ann leis is eigin duibh bhi air ur n iompacha cuideachd; cha'n 'eil meadhon gnathaichte ſam bith ann ach è. Sibhs' a mhothaich a chumhachd ga'r n athnuadhacha, bithibh toigheach uime 'm fad is beo ſibh; bithibh gu brath taingeil air a ſhon: ceanglaibh e mur muineal; ſgriobhaibh air ur dearnaidh e; taiſgibh na'r brollach e, *Seanr.* vi. 21, 22. Nuair a tha ſibh ag imeachd, deanadh e ur ſtiura; nuair a tha ſibh a' cadal, deanadh e ur coimhead; nuair a tha ſibh

a'

à' dùſga, deanadh e cainnt ribh. Abraibh leis an duine naomh *Daibhi'*, cha dio-chuimhnich mi a choidh' t iartais, oir leo-ſan rinn thu mo bheothacha, *Salm.* cxix. 93. Sibhſa tha neo-iompaichte, leughaibh am focal le curam, dlùthaichibh ris an àite 'm bheil e air a ſhearmonacha le cumhachd; lionaibh na dorſa mar a mhorbhuidheann eaſlan, dhall, bhacach, ſheargta, a' feithe' ri gluaſad an uiſge, *Eoin* v. 3. Guidhibh gú tigeadh an Spiorad ann ſan f hocal: thigibh do'n t Searmoin o 'r glunaibh; is rachaibh gu'r glunaibh o'n t Searmoin a ris. Cha'n f hàs an ſiol mur bi e-air uiſgeacha le deoir is le h urnaighean, is air altrum le cùlſmuainte co maith as le h ul'acha.

4. "Is e crioch an iompachai (no rùn na Ti tha ga oibreacha) ſlaint' an duine, 's gloir DHIA." Tha ſinn air ar tagha trid naomhachai chum ſlainte, 2 *Teſſ.* ii 13. air ar gairm, a chum as gu bithemid air ar gloracha: *Rom.* viii. 30. ach gu h araid a chum as gu biodh DIA air a ghloracha, *Iſai.* lx. 21. gu cuiremide 'n cèill a chliu, 1 *Pead.* ii. 9. 's gu bithemid tarbhach ann deagh oibre; *Col.* i. 10. O Chriofduidh! na dio-chuimhnich ciod a chrioch gus an deachai do ghairm; leig le d' ſholus dealra, *Mat.* v. 16. leig le d' lochran laſadh, is le d' thoradh a bhi maith, agus pailt, is ann deagh am, *Salm* i. 3. biodh t uile rùn a reir ruin DE, a chum anns gach ni gu biodh eſan air a ghloracha leat, *Phil.* i. 10.

5. " Is e an neach a th' air atharracha mar ſo am peacach taghta, agus ſin gu h iomlan, na uile cheatfaidh agus chumhachdan, na bhallaibh uile 's na inntin." Cha'n e an ſean tigh a lèaſachadh ach a leagail, is aitreabh ùr a chur aſuas na aite, a ni iompacha: cha mho is e mìr do eudach ùr a chur air an t ſean truſcan; ach an aitreabh is an truſcan a bhi gu h iomlan nuadh. Tha naomhachd a' ruith ro' cheatfaidh, ro' chridhe, 's ro' chaithe-beatha 'n duine iompaichte. Is duine nuadh e, *Epheſ.* iv. 24. nuadh chreatuir. " Tha na h uile nithe nuadh," 2 *Cor.* v. 17. Tha iompacha a' dol domhain, is a ruigheachd air a cridhe, *Gniomh.* ii. 37. agus vi. 14. a' tilge gach ni bonn os ceann, is a' fagail duine mar gu b' ann an ſaoghal eile. Tha e ruith air ſeadh an duine gu h iomlan, na inntin, na bhallaibh, is na chaithe-beatha anns gach earrainn deth.

1. " Na inntin." Tha e ag deanadh atharrachaidh iomlain ann taobh aſtigh. Ann toiſeach, tha e 'g atharracha na barail, agus breithneachai na h inntin, air chor as gu bheil an ſoaghal is gach ni a th' ann mar neo ni ann ſuilibh an duine iompaichte, an coimeas ri Dia 's ri ghloir, *Gniomh.* xx. 24. *Phil.* i. 20. *Salm.* lxxiii. 25. Foſglaidh e ſuile na h inntin, agus " tionndaidh e daoine o dhorchadas gu ſolus," *Gniomh.* xxvi. 18. *Epheſ.* iii. 8. 1 *Pet.* ii. 12. An duine nach faca roimhe cunthart ſam bith na ſtaid, tha e nis ga fhaicinn fein caillte, caillte gu tur, *Gniomh.* ii. 37. ni 's lugha na bhios e airath-nuadhacha

cha le cumbachd grais. Eaſan a ſhaoil roimhe nach raibh moran cron ſa pheaca, tha e 'nis a' faicinn nach 'eil dorainn ſam bith coimeas da : tha e faicinn gu bheil am peaca na ni mi-reuſant' eacorach agus ro-ghràineil ; air chor as gu bheil eagal is fuath aige roimhe ; gu bheil e ga ſheachna 's a' teiche' uaithe, is gràin aige ſeadh dheth-fein arſon bhi cionntach ann, *Rom.* vii. 18. *Job* xlii. 6. *Eſec.* xxxvi. 31.

Nis, a reir an t ſoluis nuaidh ſo, tha caochla inntin agus breathnachaidh aig an duine na bh' aige roimhe : nis is e DIA gach ni i' eſan : cha'n eil neach aig " air neamh no air thalamh coimeas da," *Salm* lxxiii. 25. Tha e ga roighneacha ro'n domhan uile ; 's fearr leis a chaoi'neas gràdhach na beatha : is folaſaiche leis dealradh a ghnùis na ola 's fion, is gach teachd-an-tir air an do ſhocruich e roimhe ſin a chridhe, *Salm* iv. 6, 7. 'Se ſo guth an duin' iompaichte ; " Is e n Tighearna mo phorſan, a deir m' anam : Co th' agam air neamh ach thuſa ? 's ni bheil neach air thalamh air a bheil mo chion ach thu. Is e DIA neart mo chridhe, 's mo chuibhrionn buan am feaſd." *Salm.* lxxiii. 25. 26. *Tuir.* iii. 24.

San dara h aite, " bheir iompacha do dhuine caochla toile, araon a thaobh nam meadhona agus na criche." 1. " Tha 'n rùn air atharracha," *Eſec.* xxxvi. 26. *Jer.* xxvi. 33. *Iſai.* xxvi. 8, 9. Tha crioch nuadh is rùn nuadh aig an duine iompaichte. Tha nis DIA thar gach ni na aire, 's cha'n 'eil ſuim aige do ni ſan t faoghal

coimeas

coimeas ri CRIOSD a bhi air a chliudhacha leis, *Phil.* i. 20. Tha e ga mheas fein ni's ſona ma chuireas e onoir ſam bith air CRIOST, no ma ni e feirbheis ſam bith dha na ghinealach, na 's na h uile ni eile 's urr' an faoghal a thoirt ſeachad. Is e'n aon ni ſonraicht' a th' air aire ainm loc' a bhi air ardacha ſan t ſaoghal, agus ſguaban a bhrathar a ſtriochda ſios uile da ſguaibſan, *Gen.* xxxvii. 7.

A leughadair, am bheil thus' a' faicinn ſo, 's nach 'eil thu feoruich dhiot fein, an e ſo is rùn duitſa? Stad tamul, agus ſmuainich air a ghnothach chuidreamach ſo.

2. Tha roghainn an duin' iompaicht' air a h atharracha co maith ri rùn." Tha e nis a' roighneacha ſligh' eile, *Salm* cxix. 15. Tha e roighneacha DHIA mar a chuibhrionn, CHRIOSD mar a Shlanuſ' ear, is naomhachd mar a ſhlighe dh' ionnſui DHIA, *Eoin* xiv. 6. *Rom.* ii. 7. Tha e roighneachadh IOSA mar a Thighearna, *Col.* ii. 6. Cha'n ann arſon eigin idir a tha e dol ionnſui CHRIOSD, mar gu ſeideadh an doinionn e; ach tha e gabhail ris le rùn ſuidhichte mar an roghainn is fearr, *Phil.* i. 23. is an ni a thogadh e ro' ionmhus an t ſaoghail ſo uile ge d' fhaigheadh e'n t iomlan co fhad as a b' àill leis. Aris, tha e gabhail naomhachd mar a ſhlighe, 's a' gluaſad na ceimibh cha'n ann an aghaidh a thoil, ach le togra 's làn-ſpeis di: "Roighnich mi ſlighe t aitheanta," *Salm* cxix. 173. Tha e meas lagh DHIA, cha'n ann mar a chuing, ach mar oighreachd, ſeadh oighreachd bhith-bhuan, *rann* 111. Tha e gabhail

hail teiſteis De, cha'n ann mar chuibhreach no mar uallach, ach mar a ſholas is mar a ſhonnas, 1 *Eoin* v. 3. *Salm* cxix. 14. 16. 17. Cha'n e mhain gu bheil e giulan cuing Chroisd, ach tha e ga gabhail. Tha e gabhail naomhachd, cha'n ann mar a ni 'n duine tinn deoch-leighis ſhearbh a's eigin da òl no baſachadh, ach mar a ghabhas an duine acrach am biadh d'am bi ſpeis aige. Cha'n 'eil ùin' air bith co taitneach leis (nuair tha e na bheachd fein) ris an uine ſin a tha e buileachadh ann oibre naomha. 'S iad ſo a ſholas agus aighear; miann a ſhùl agus aoibhneas a chridhe) *Job* xxiii. 12. *Salm* cxix. 82, 131, 162, 174. agus lxiii. 5. Cuir a nis do choguis chuige dh' fheuchainn an tu fein an duine. O cia ſona thu ma 's e ſo do chor! Ach feuch gu bi thu cùramach agus mion ann an ceaſnacha co chuidreamach.

Ann ſan treas aite, "bheir iompacha do dhuine caochla aigne," 2 *Cor.* vii. 11. Tha ſo air fad a' ruith ann fruth-chlais nua': tha *Jordan* a nis air a philleadh air ais, is a ſhruth a' ruith an' aird, ann aghai cùrſa natuir.

Is e Criosd a *dhochas*, 1 *Tim.* i. 1. is e ſo *ionmhas*, *Phil.* iii. 8. is ann an ſo tha ſhuil, is ann an ſo tha chridhe. Mar cheannuiche bhiodh ulla' gu bàſacha ſan doininn, tha e toileach gach ni tha aige thilgeil thar bord, ma dh' fheudas e ach an aon feud ſo a ghleidhe.

Tha e cheud *thogra*, cha'n ann an deigh òir, ach an deigh gràis, *Phil*, iii. 13. Tha ciocras air na dheigh

mar

mar dhuine acrach ; tha e ga iarrui' mar airgiod is a' claodhach air a fhon mar ionmhus faluichte : b' fhearr leis bhi gràfmhor na bhi faibhir ; b' fhearr leis gu b' e duine bu naomha air thalamh, na gu b' e duine b' fholuimte, b' ainmeala, 's bu chumhachdaiche. Am fad as a bha e feolar b'i chainnt, O ! nam biodh urram mor agam, is pailteas ftorais agus faibhreis ; nam biodh m' ainmheach air a phaighe', 's teachdan-tìr agam fein is aig mo chuideachd, ann fin bu duine fona mi. Ach a nis tha a ghuth air atharracha : O ! ars' an duin' iompaichte, nam biodh mo pheacaidh air an claoi', nam biodh a leithid fin do thomhas gràis agam, a leithid fin do cho-chomun le DIA, ge d' bhithinn bochd agus fuarach, cha bhiodh umhail agam dheth, mheafainn mi fein am dhuine fona. A leughadair, an i fo cànain t anamafa?

Tha *aoibhneas* an duine iompaichte air atharracha. Is aoibhneiche leis flighe teifteis DE na faibhreas mor da mheud, *Salm* cxix. 14. Tha e " gabhail toil do naomhreachd DHE," cha'n 'eil aoibhneas air bith aige coimeas do bhi fmuainteachadh air CRIOSD, a' mealtuinn a chuideachd, is a faicinn a luchd-muinntir a' foirbheacha.

Tha a *chùram* air a ghlan atharracha ; bha uair a bha a chridhe leagta co mor air an t faoghal as gu bu leor leis mionaide iomallach uin' a bhuileachadh air anam. Ach a nis cha'n eil cùram tuill' air arfon nan aflal," oir tha a chridh' air a fhocruchadh air an rioghachd. A

nis

nis is e 'n aon ni tha cur iomguin air, "Ciod ai nim chum as gu fahhalar mi?" *Gniomh.* xvi. 30. Is e chùram ſonraicht' anam a thearnahd. O cia taingeil a bhiodh e dhuit nan cuire' tu as amharus e mu thiochioll ſo!

Tha *eagal* air atharracha mar an ceudna: *Eabh.* xi. 27. 27. Aon uair cha raibh ni ſam bith a' cur uirread eagail air ri call a mhaoin no urram no toil-inntin a chairdean, is tuiteam fa dhiomb dhaoine cumhachdach; cha raibh ni air bith a b' eagalaiche leis na iomra chluinntin air pèin, no bochdainn, no mi-chliu: ach a nis tha na nithe ſo faoin na ſhuilibh an coimeas ri eas-onoir no diomb DHIA. Cia faicilleach a tha e gluaſad mu'n faitair e air rib, no mu'm faigh e tuiſleadh! Tha eagal air an conuidh, tha e ſealltuin roimhe 's na dhèigh; tha ſhuil air a chridhe, 's tha e gu bitheanta ga tilgeil thar a ghualainn, mu'n glacar e uair ſam bith le peaca, *Salm* xxxix. 1. *Seanr.* xxviii. 14. *Eccleſ.* ii. 14. Tha e fuidh oillt ma thuiteas da uirread as ſmuainteach air fabhar DHIA a chall; is e ſo an aon ni tha eagal bais aige roimhe, *Salmi* li 11. 12. agus cxix. 8. Cha'n èil ni ſan domhan a chraidheas e co mor ri ſmuainteach' air dealacha ri CRIOSD.

Tha a *ghaol* a' ruith ann am mùtha rathaid. "Chaidh mo ghaols' a chèuſadh! ars *Ignatius* a' labhairt mu thiomchiol CHRIOSD. Is e ſo mo ghràdhſa," ars' an leannan, *Caintic.* v. 16. 'S cia mor an ſolas leis a bheil *Auguſtin* gu bitheant' a' dortadh amach a ghraidh air CRIOSD? "Faiceam thu, O ſholuis mo ſhùl! Thig, O aoibhneis

mo

mo fpioraid. Dearcam ort, O bheatha m' anama. O nochd thu fein domh, mo mhor-àgh, is mo làn-chof hurtachd; mo DHIA, mo bheatha, 's uile ghloir m' anama. Leig dhomh t fhaicinn, O mhiann mo chridhe. Leig dhomh do ghleidhe, O ghaoil m' anama. Leig dhomh do ghlaca, leig dhomh do mhealtuinn, O fhirnua-phofda neamhaidh."

Tha a *bhron* cuideachd a' ruith arfon mutha aobhair, 2 *Cor.* vii. 9. 10. Sealla da pheacai', 's do CHRIOSD air a cheufadh, a 's gann a dhruidheadh air roimhe, cia goirt a tha iad anois a ruigheachd a chridhe!

Tha *fhuath* air ghoil, is a chorruich a' lafadh ann aghaidh a pheacaidh, *Salm.* cxix. 104. Cha'n 'eil faighidin aige ris fein; tha e ga mheas fein mar amadan, is a' meas ainm air bith tuille 's maith air a fhon, nuair tha fhearg air a dufga fuas ann aghaidh a pheacai *Salm.* lxxiii. 22. *Seanr.* xxx. 2.

A nis mata "dean thufa cò'ra ri d' chridhe fein," is feuch ciod an taobh tha t aigne 'm bitheantas a' ruith, is do chridh' ag aomadh, am bheil no nach 'eil e ionnfui DHIA ann an CRIOSD ofcionn gach aon ni eile. Tha, gun amharus, dufgadh aigne, grad agus laidir, r'a fhaotainn gu tric ann an cealgoirean, aig a bheil natur buailteach d'a leithid fin do thiomadh: agus, air an laimh eile, tha na naoimh iad-fein as eugais an aigne mhothachail fo, far am bheil an natur ni's maille 's ni's do-dhùfgaidh. Is i cheift mhor am bheil an inntin is an toil gu daingean air an focrachadh air DIA, thar gach ni eile o'm bheil

fùil

ſùil againn ri bheag no mhor de bhuannachd: s ma tha 'n t aigne gu treibh-dhireach a' leantuin na roghainn ſo ge nach 'eile co laidir no mhothachail as bu mhaith leinn, cha' n 'eil ag nach 'eil an t atharracha ſlantieil.

2. Tha'n t iompacha iomlan "air feadh nam ball uile." Na buill a bha roimhe nan ionſtrumeinte do'n pheaca, tha iad a nis nan ſoithiche naomh am beo-theampul CHRIOSD, *Rom.* vi. 16. 1 *Cor.* iii. 16. An t *ſùil* a bha roimhe ſo luaineach, macnuſach, ardanach, ſanntach, tha i nis, coſail ri ſuil *Mhuire*, ri bròn oſcionn a peacaidh, *Luc.* vii. 38. a' dearcadh air DIA na oibre, *Salm* viii. 3. a' leughadh fhocail, *Gniomh.* viii. 30. a' ſealltuinn a ſios agus aſuas arſond iol-deirce 's cuſpaire trocair, is arſon cothrom agus fàth ſeirbheis air bith a dheana do'n Tighearna.

A *Chluas*, a bha roimhe ſo foſgailte do ghairm an Aibhiſteir, is aig nach raibh uiread ſpeis do ni ſam bith as a bh' aice do chò'ra ſalach agus faoin, is do ghàire 'n amadain, tha i nis air a fuaigheal ri dorus tighe CHRIOSD, is foſgailte da theagaſg. Tha i 'g rà "Labhair, a Thighearna, oir tha do ſheirbhiſeach ag eiſdeachd;" is tha ciocras orra 'n deigh fhocail mar an' deigh uiſge, 's ga mhiannacha ni's mo na'n teachd-an-tìr a bheathaicheas e, *Job.* xxiii. 12. "ni's mo na mhil is a chir-mheala," *Salm* xix. 10. "An *ceann*, a bha làn do innleachda ſoaghalta, tha e nis air a liona le nithe eile, 's air a ſhhocrachadh air toil DIA, *Salm* i. 2. agus cxix. 97. Na *ſmuainte* 's an cùram a tha ga liona, 's ann mu *Dhia*

thoileacha 's mu'n pheaca sheachnadh a tha iad gu àraid air am buileachadh.

A *chridhe*, bha lan na do-mianna gràineil, tha e nis air fàs na altair chubhrai', far am bheil teine gràidh do DHIA air a ghleidhe 'n cònui' beo; 's o'm bheil gach aon la iobairt urnaigh agus molaidh, maille ri tùis athchuinge naoimh, bith-urnaigh agus ofnaich', a fior dhol fuas, *Salm* cviii. 1. agus cxix. 20. agus cxxxix. 17, 18.

Tha *bheul* air fàs na thobar beatha' a *theanga* mar airgiod taghta, 's a *bhilidh* a beathacha moran, o'n tha 'nis a cho'ra air a dheana blasda le gràs, *Col.* iv. 6. is am beul air a ghlanadh o choluadar salach, o mhiodal, o bhòsd, o bhreugan, o mhionnan, o chùl-chàine, bha aon uair a'bristeadh amach nan lasraichean o'n ifrinn sin a bha sa chridhe, *Sheum.* iii. 6, 7.

An *fgornan*, a bha roimhe mar "uaigh fhosgailte" *Rom.* iii. 13. tha e nis a cur amach dea'-bholadh urnaigh, agus naomh-choluadar, is tha 'n duin' a' labhairt an' teangaidh eile, eadhon an' cànuin *Chanaain*, is a ghabhail an tlachd is mo ann a bhi labhairt mu DHIA, mu CHRIOCD, is mu fhaoghal eile. Tha bheul a' cur ann ceill gliocais, agus is i theanga (th' air fàs na trompaid airgid a chliudhachadh a Chruthai'ir) a ghloir, is am ball a's fearr da bhallaibh.

A nis so far am faigh thu 'n cealgair failneach. Labhraidh e, theaga, mar aingeal, ach tha a chridhe fanntach, no duais an easonracais na laimh; no ma tha a làmh glan, tha chridhe làn do fhalchar, *Mat.* xxiii. 27.

làn

làn do chùram mi-laghail, do anmianna neo-claoidhte, do uabhar agus do mhi-run. Theaga, mar iomhaigh *Nebuchadneſair*, gu bheil, *a cheann do dh'òr*, gu bheil moran eolais aige; ach tha chaſan do *chreidh*, tha aigne ſaoghalta, tha intinn talmhai, tha ghiulan ſeolar. Lean ann diomhair e, 's gheibh thu a lorg ann leth-rathad eigin peacach; cha'd atharraich e ach an' cuid do nithe.

8. Tha'n t iompacha iomlan "air feadh a chaithebeatha 's a ghiulain." Tha 'n duine nuadh ag imeachd an ſlighe nuadh, *Epheſ.* ii. 2. 3. Tha a choluadar air neamh, *Phil.* iii. 20. Cha luaith' a ghairmeas CRIOSD, leghràs eifeachdach, na ni eſan air ball a leantuinn, *Mat.* iv. 20. Nuair tha DIA a' toirt da cridhe nuadh, is a' ſcriobhadh a lagh air inntin, tha eſan air ball a' gluaſad na ſhlighe 's 'a coimhead aitheanta, *Eſec.* xxxvi. 26, 27.

Ge d' raibh peaca ann fathaſd, gidheadh "cha'n 'eil uachdranachd aige ni's mo *es a chionn*," *Rom.* vi. 7, 14. "tha thoradh aige chum naomhachd," *Caib.* vi. 22. Is ge d' fhaigh e ioma' tuiſle, gidheadh is e lagh na beatha agus Ios' a tha e ag ſior-leantuinn, *Salm* cxix. 30. *Eabh.* xii. 2. is tha ſpeis aige do aitheanta DHIA air fad, is a choguis a' gabhail ſuim do na peacaidh is lugha 's do na dleaſnais is ſuaraiche, *Salm* cxix. 113.

Tha fhaillinn agus anmhuinneachd fein nan leth-trom air anam: coſail ris an ſmuirnein a bhios ann ſùil duine, ge nach 'eil e ach beag tha e ro-dhraghail. (O dhuine! 'm bheil thu ag leugha ſo, 's gun thu fealltuin aſtigh air

t anam le feincheafnacha?) Cha'n 'eil am fior-aithreach na aon duine fan eaglais, is na dhuin' eil' aig an tigh; naomh air a ghluinibh agus carach na bhùth agus na ghnothaiche; cha toir e deachamh a' mionnt' agus cuimin ann dòchas gu diol fin arfon dearmaid a dheanadh "air nithe cud-thromach an lagha, ceartas agus trocair;" cha ghabh e os laimh bhi diadhai' nuair tha e leigeil thairis a dhleafnais do dhaoine, *Mat.* xxiii. 14. ach tha e pilleadh o uile pheacaidh, is a' coimhead uile orduigh DHIA, *Efec.* xviii. 21. 's ge nach urr'e fo a dheana gu foirfe, gidheadh tha e ga dheana gu dicheallach agus gu treibh-dhireach; gun cheadacha dha fein aon fam bith dhiubh a bhrifteadh, *Rom.* vii. 15. A nis tha fpeis aige do'n fhocal, tha e dùrachdach ann urnaigh, is tha e fofgladh a laimhe 's a tarruing amach anama do'n fheumach agus do'n acrach, *Rom.* vii. 22. *Salm.* cix. 4. *Ifai.* lviii. 10. Tha e brifteadh air falbh a pheacai' le fireantachd, "agus aingidheachd le trocair a nochda do na bochdan," *Dan.* iv. 27. Tha dea' choguis aige, toileach a bheath' a chaithe gu cubhaidh anns na h uile nithe, *Eabh.* xiii. 18. 's è fein ghleidhe gun oilbheum araon a thaobh DHIA agus dhuine.

Ann fo a ris chi thu mi fhallaineachd moran do luchd aidmheil, a tha gam meas fein nan Criofdui'ean maith. Tha iad brifteach ann fan lagh, *Mal.* ii. 9. a toirt fainear nan dleafnas is àraide agus is ufa, ach cha'n 'eil iad a' dol ro' an obair gu h iomlan: tha iad, mar bha *Ephraim* o fhean, cofail ri aran nach deach' a thionnda,

Hof.

Hof. vii. 8. Theaga gu faigh thu iad faicilleach nan cainnt, is cothromach nan gnothaiche, 's gidheadh gu'n faothair air bith a chur orra fein ann obair na diadhachd; agus mu thiomchiol iad fein a cheafnacha 's an cridh' a riaghla, cha'n aithne dhoibh ciod is ciall da. Gheibh thu iad coilionta fan t fearmoin, ach lean iad gu'n teaghlaiche 's ann fin chi thu gur beag aire th'aca air ni fam bith ach an faoghal: no ma tha feorta rathaid ac' air aora nan teaglaichibh, lean iad gu'n feomar uaigneis, is chi thu'n fin gur beag an fuim d'an anam. Theaga gu bheil càileigin do choflas diadhaidh orra, 's gidheadh nach 'eil iad 'a cur frèin r'an teangaidh is mar fin gu bheil an diadhachd uile diomhain, *Sheum.* i. 26. Theaga gu bheil iad a' cleachdainn urnaigh araon nan teaghlaichean agus nan feomraichean, am follas agus an diomhair, ach lean iad gu'm bùthaibh agus gu'n gnothaiche, 's an fin gheibh thu iad a' gnathacha bhreug, no foill eigin eile gu cothrom a ghabhail air an coimhearfnach. Mar fo gheibh thu'n cealgair failneach anns gach earrainn da umhlachd.—An deigh na h uirread a rà mu thiomchioll na muinntir a th' air an *iompacha*, feuchamid a nis.

6. "*Co uaidh* a tha fin a' toiandadh, agus *co ionnfuidh.*"

1. Is iad na nithe fin om bheil finn a' tionnda fan iompacha fo, am peaca, an t Aibhifteir, an faoghal, agus ar fireantachd fein.

Ann toiseach, *am peaca.* Nuair a tha duin' air iompacha, tha e cur cùl gu bràth ris a pheaca; seadh, ris gach uile pheaca, *Salm.* cxix. 128. Ach gu sonraichte r'a pheacai' fein, is gu h araid ris a pheaca bu toighiche leis, *Salm.* xviii. 23. Is e'm peaca tha dusgadh a dhiomb agus a chorruich, 2 *Cor.* vii. 11. Is e so cuideachd a tha dusgadh a bhròin, ga leon agus ga lot. Tha e ga mhothacha mar lann na thaobh, no mar bhior na shùil. Tha e caoidh agus a' gleachd fuidhe, 's ag glaodhach gu goirt, *Och is duine truagh mise!* Cha'n 'eil uallach air bith is truime leis na a pheaca, *Salm.* xl. 12. Nan tuga DIA dha a roghainn, ghabhadh e os laimh trioblaid air bith shulang air ghaol bhi saor o pheaca: tha e ga mhothacha so mar chloich ghèir na bhròig, a tha ga lot agus ga chrà gach ceim a tha e siubhal.

Mu'n d' iompaicheadh e bha barail shaoin aig' air a pheaca. Mar a rinn *Uriah* air uan dh' àraich e na uchd e; "dh' altruim e suas e, agus dh' shàs e maille ris." Ach air do DHIA a shuilean shosgla le iompacha, tha e ga thilgeil uaithe le grain, *Isai.* xxx. 22. Nuair a thig atharracha slainteil air duine, tha geùr mhothachadh aige cha'n e mhàin air cunthart, ach mar an ceudn' air gràinealachd a pheacaidh; agus O, cia durachdach a ghuidhe ri DIA gu biodh e air a ghlanadh! Tha grain aige dheth fein arson a pheacai', *Esec.* xxxvi. 31. Tha e ruith a dh' ionnsui' CHRIOSD, is ga thilgeil fein san tobar-ghlanai' sin a tha arson peacaidh agus neo-ghlaine, *Seckar.* xiii. 1.

Tha'n

Tha'n duin' iompaichte, le uile chridhe, a' gleachd agus a' cogadh ann aghaidh a pheacai': tha e gu tric air a' ſharuchadh, ach gu brath cha ſtriochd e, 's cha leag e ſios armà; ach cuiridh e cath maith a chreidei' co f had as is beo e. Is urr' e maitheanas a thoirt da naimhdean eile, is urr' e truas a ghabhail diu, is urnaigh a dheanadh as an leith, *Gniomh.* vii. 60. ach an' ſo cha ghabh e ri rèite, tha e leagta ri dioghaltas: cha choigil a ſhùil is cha chaomhainn a lamh, ge d' bhiodh e dha mar laimh dheis no mar ſhuil deis. Biodh e na pheaca prodhaiteach no ſolaſach, no cliuteach am meaſg a chairde ſaoghalta, gidheadh is fearr leis a phrodhait, an ſolas, agus an cliu ſo chall, na ceadacha dha fein buanachadh am peaca ſam bith le fios da, *Luc.* xix. 8. Cha nochd e baigh no cairdeas air bith ri aon pheaca: c'ait air bith an tachair e ris tha e ga chronacha 's a' cur na aghai, gun f hailt air bith aige ri chuir air is fearr na "An d' f huair mi thu, O mo namhaid!"

A leughadair, an raibh do choguis aig a h obair am feadh a bha thu fealltuinn thairis air na briathra ſo? An do chnuaſaich thu na nithe ſo ann chridhe? An do leugh thu 'n leabhar *an taobh aſtigh*, a dh' f heuchainn am bheil na nithe ſo do rireadh mar ſo? Mur d' rinn thu ſo, leugh na nithe ſo a rìs, is thoir air do choguis labhairt, agus innſe' dhuit gu ſoilleir an i no nach i ſo do ſtaidſa.

An do "cheus thu 'n f heoil, le h aigne 's le h anmianna;" 's an d'rinn thu cha'n e mhain do pheacaidh

aideachadh

aideachadh, ach mar an ceudn' an treigfinn ? an treigfinn gu builleach ad rùn is ad dhùrachd, agus an feachnadh ann ad chaithe-beatha ; gun bhi cionntach ann aon air bith dhiu le d' dheoin no le fios duit ? Mur d' rinn thu fo, cha'n 'eil thu air t iompacha fathafd.

San dara h aite, tha finn a' pilleadh *on Aibhifteir.* Tha iompacha a' ceangal an duine laidir, a' toirt uaidh arma, a tilgeil amach airneis, agus a' pille' dhaoine o chumhachd an Abhifteir a dh' ionnfui DHIA, *Gniomh.* xxvi. 18. Roimhe fo, cha luaithe a fmèideadh an t Abhifteir le mheur ris a pheacach, gu ghairm gu cuideachd olc, gu cluiche chronail, no gu folas gràineil ; na dheanadh e air ball a leantuinn, " mar an damh a dh' ionnfui a chafgraidh, is mar an t amadan gu fmachdachadh a chip ; mar a dheifricheas eun a chum an rib, is gun fhios aige gur ann chum a bhàis ata e." Ach an deigh bhi air iompacha' tha e toirt feirbbeis do mhaighftir eile, 's a' gabhail mutha rathaid, 1 *Pead.* iv. 4. tha e falbh agus a' teachd air fmèide' CHRIOSD, *Col.* iii. 24. Air uairibh feudai' *Satan* a chas fhaotainn ann fàs, ach da dheoin cha bhi e na thràill aige ni's faide. Tha e feachantach air gach rib is buaire, 's air fhaicill an aghaidh innleachdan an Aibhifteir : anns gach ni tha eùd aige roimhe, eagal gu toir e uair air bith oidheirp air, no gu faigh e tèum air. Tha e " gleachd ri uachdranachdaibh agus ri cumhachdaibh," *Ephef.* vi. 21. Tha fhuil an cònuidh air a namhaid, 1

Pead.

Pead. v. 8. is tha e ri faire anns gach dleaſnas, a chum as nach faigh a namhaid greim air.

San treas aite tha ſinn a' pilleadh *o'n t ſaoghal.* Roimh' iompacha 's e 'n ſaoghal aig a bheil a bhuai'. Tha duin' a ſtriochdadh an dara cuid do Mhammon no da dhea' chliu fein ; no tha " barrachd graidh aige do ſhòlas na th' aige do DHIA," 2 *Tim.* iii. 4. So far am bheil freamh ar truaighe o'n cheud leaga ; tha aomadh ar cridhe dh' ionnſuidh a chreatuir ni 's mo na dh' ionnſui' DHIA, 's tha ſinn a' toirt do'n chreatuir an ſpéis, an earbſa, agus am meas ſin bu chubhai' dhuinn a thoirt do DHIA na aonar, *Rom.* i. 25. *Mat.* x. 37. *Seanr.* xviii. 11. *Ierem.* xvii. 5.

Ach tha gràs an iompachaidh a' cur gach ni ceart a rìs. Tha e cur DHIA ſan ri-chathair, agus an t ſaoghail aig ſtol a choiſe, *Salm.* lxxiii. 25. Tha e cur CHRIOSD ann ſa chridhe, 's an t ſaoghail fa chois, *Epheſ.* iii. 17. *Toiſb.* xii. 1. Is amhluidh a deir *Pol.* " tha mis' air mo cheuſa do' n t ſaoghal agus an ſaoghal dhomhſa," *Gal.* vi. 14. Roi' 'n atharracha ſo b' i aon iomguin, " Co nochdas duinn (do nithe 'n t ſaoghail ſo) aon ni maith ?" Ach a nis tha e ſeinn mutha ceileir, " A Thighearna, tog thuſa dealra do ghnuis ormſa," 's biodh coirc is ſion is ſochairean an t ſaoghail ſo aig a mhuinntir leis an aill, *Salm.* iv. 6, 7. Roimhe ſo, bha miann is toil-inntin a chridhe ſan t ſaoghal ; agus is e b' oran da 'n ſin, " Anam, gabh t ſhois ; ith, ól, is bi ſubhach ; tha gu leor do mhaoin agad air a thaſgai' ſuas

fuas arfon ioma bliadhna." Ach a nis fhearg fo uile, " 's cha'n 'eil aill'eachd air bith ann gur fiu leis iarruidh." Air an aobhar fin tha e feinn le Salmadair binn *Ifrael*, " Ni m' anam uaill fan Tighearna; 's e DIA cuibhrionn m' oighreachd; thuit mo chrannchar ann aite aoibhneach, agus is breagha m' oighreachd." Tha e ga mheas fein fona, 's a' deana gairdeachais na DHIA, *Salm* xxxiv. 2. *Tuir* iii. 24. 's cha'n 'eil ni fam bith eile comafach air a thoileacha. Sgriobh e *diomhanas agus brifte cridhe* air gach aon toilinntin fhaoghalta, *Eclef.* i. 2. *aolach* agus *calldach* air gach ni oirdheirc air thalamh *Phil.* iii 7, 8. Is iad beath' agus neobhaf 'orachd air am bheil e nis ann tì *Rom.* ii. 7. Tha e dianfhire' gràis agus gloir, is ann toir air a chrùn air nach tig fmal, 1 *Cor.* ix. 25. Tha a chridhe leagt' air DIA iarruidh, 1 *Chron.* xxii. 19. agus 2 *Chron.* xv. 15. Air tùs agus thar gach aon ni, tha e 'g iarrui' rioghachd DHE agus fhireantachd-fan; is cha'n 'eil diadhachd na fhuilibh ni's mò mar ni faoin, ach mar an ni is ro-chuidrimiche. *Mat.* vi. 33. *Salm* xxvii. 4.

A nis mata, dean ftad beag, is feall an taobh aftigh dhiot. Ciod ris am mo do ghnothach-fa na fo? Nach 'eil thu gabhail os laimh gu buin thu do CHRIOSD ach nach 'eil thu toirt geill do'n t faoghal; Seadh nach 'eil thu gabhail tuille fpèis agus tlachd fan t faoghal na annfan? Nach 'eil thu ga d' mhothacha fein ni's funntaiche 's ni's toilichte nuair tha'n faoghal a' dol leat mar do mhiann, is tu air do chuartacha le folafaibh talmhai',

na

na nuair a tha thu air doi a thaoibh gu urnaigh agus ſmuainte 'n diamhair, no gu feitheadh air DIA na fhocal agus naa ora? Cha'n 'eil comhar' air bith is cinntich' air neach a bhi fathaſd neo-iompaichte, na nithe 'n t ſaoghail a bhi 'n uachdar na thogra, na ſpeis, agus na mheas, 1 *Eoin* ii. 15. *Sheum.* iv. 4.

Aa cridhe gach neach ata ſior iompaichte, 's ann aig CRIOSD a tha 'n uachdranachd. Cia ionmhuinn leis an neach ſin ainm? Cia cubhrai' leis a bhola? *Caint.* i. 3. *Salm* xlv. 8. Tha ainm IOS' air a ghearradh air a chridhe, *Gal.* iv. 19. 's air a thaſgai mar cheanglachan mirr (mar luibhean cubhrai') na bhrollach, *Caint.* i. 13, 14. Na bheachdſan, cha'n 'eil ann an onoir ach aile, 's cha'n 'eil ann an ſùgradh ach cuthach; is thuit Mammon aſios, coſail ri *Dagon* roimh' an àirce, riabh o'n chaidh CRIOSD air mhodh ſlanteil a leige' ris da. 'S e ſo a chlach phriſeil d'on fhior iompachan, 's e ſo ionmhus, 's e ſo a dhochas, *Mat.* xiii. 44, 45. 'S e ſo a ghloir, 'Is leamſa mo ghradh agus is leſan miſe,' *Gal.* vi. 14. *Caint.* ii. 16. O, 's aoibhneiche leſan gur urr' e ràdh, Is leamſa CRIOSD, na ge d' f heudadh, e ràdh, Is leamſa an rioghachd, Is leamſa na-h *Innſean.*

Sa cheathramh aite, tha ſinn a' pilleadh *o'r fireantachd fein.* Mu'n iompaichear duine, 's i oidheirp e fein a chòdacha le dhuilleaga-fìge fein, *Phil.* iii. 6, 7. *Gen.* iii. 7. is a ſhlànacha le oibre fein, *Mic.* vi. 6, 7. Tha e ulla' gu earbs' a dheanadh as fein, *Luc.* xvi. 15. agus xviii. 9. gu fhireantachd fein a ſhèide ſuas, agus gu

ſtriochda

ſtriochda do fhireantachd fein a ſheide ſuas, agus gu ſtriochda do fhirinteachd DHE, *Rom.* x. 3. Ach bheir iompacha dha mutha inntin; tha e 'nis a tilgeil air falbh fhireantachd fein mar bhroineig ſhalaich, *Iſai.* lxiv. 6. A nis tha e bochd na ſpiorad; *Mat.* v. 3. ga dhìte 's ga chaſaid fein, *Rom.* vii. a' faicinn gu ſoilleir gu bheil e "ainniſeach agus truagh, agus bochd, agus dall, agus lomnochd." *Taiſb.* iii. 17. Tha e faicinn ſaoghal do aingidheachd ſeadh na nithe naomha; tha e faicinn nach 'eil ach ſalchar na fhireantachd fein as an raibh e deana bun, is cha ghabhadh e os laimh arſon mile ſaoghal a bhi air fhaotainn innte tuille, *Phil.* iii. 4, 7, 8, 9. Tha mheur do ghnàth air a leòn, *Salm* li. 3. air a pheacaidh, air uireaſuibh. Tha nis meas mor aig' air fireantachd CHRIOSD: tha e faicinn an fhèum a th' aig air CRIOSD anns gach aon dleaſnas, araon chum a phearſa 's a dheanadas fhireanacha. Cha'n urr' e bhi beo as eugais; cha'n urr' e urnaigh a dheanadh as eugais. Is eigin do CHRIOSD dol maille ris, air neo cha'n urr' e teachd ann lathair DHIA: tha thaice ri laimh CHRIOSD, nuair a tha e ga ſtriochda fein an tigh an Tighearna: tha e ga mheas fein mar dhuine caillt' as eugais: tha a bheatha falaichte 's a' fàs ann an CRIOSD, mar fhreamh craoibhe tha faotainn beatha 's daighneachaidh o'n talamh. Roimhe ſo, bu ſgeul faoin fuar leis iomra mu CHRIOSD, ach a nis cia taitneach leis a chluinntin! Tha e nis a' glaodhach, mar a rinn an fhinnuis, "Uam gach ni ach CRIOSD."

An

An deigh fhaicinn *co uaidh* tha ſinn a' pille', feuchai ſinn a nis *co ionnſuidh.*

1. Ionnſui' DHIA an Athar, a Mhic, is an Spioraid Naoimh.

2. Ionnſui' lagh, ordui'ean, agus ſlighe CHRIOSD.

Cha'n 'eil duin' air bith do rireadh air a naomhacha gus am bi a chridhe air a ſhocruchadh air DIA thar gach ni, 's an roighnich e eſan mar a chuibhrionn agus ard-mhaith. Is iad na briathra ſo is cainnt do chridhe a chreid'ich; "Is-tuſa o DHIA mo chuibhrionn," *Salm* cxix. 57. "Ni m' anam uaill ſan TIGHEARNA." *Salm* xxxiv. 2. Is ann uaithe-ſan a thig m' fhurtachd; is e mhain mo charraig is mo ſhlainte, 's e mo thearmunn daingean. Is ann an DIA tha mo ſhlainte 's mo ghloir; is e carraig mo neart agus mo chathair dhidein." *Salm* lxii. 1, 2, 5—7. and xviii. 1, 2.

An aill leat a chur ionnſui' na deuchainn, am bheil no nach 'eil thu air t iompacha? Nis mata thuga t anam is gach ni tha 'n taobh aſtigh dhiot fainear:

An do roighnich thu DIA arſon do ſhonais agus t oigh-reachd? C' ait a bheil toilinntin do chridhe ag co-ſheaſ-amh? Cia uaidh tha thu faotainn an t ſolais is mo? Thig mata, is le *Abraham* "tog aſuas do ſhuil gu deas agus gu tuath, gus an ear agus gus an iar;" ſeall mu'n cuairt duit, ciod a b' fhearr leat fhaotainn do na bheil air neamh no air thalamh a chum do dheana ſona? Nam tuga DIA dhuit do roghainn mar a thug e do *Sholamh*, is gu'n abradh e riut, mar a thuirt *Ahaſuerus* ri *Eſ-*

"Ciod a nis is aill leat, agus ciod i t ath-chuinge, 's biaidh i air a deonacha dhuit?" *Ester* v. 3. Ciod a dh' iarra tu? Imich gu gàrradh an t Solais, agus tionail gach luibh chubhraidh as sin; an deanadh iad so do thoileachadh? Imich gu tigh-stòrais *Mhammoin*, agus luchdaich thu fein co trom as a shanntaicheas tu as sin: Falbh cuideachd gu lùchairt na h onorach, is faigh urram agus cliu mar dhaoine mora na talmhainn: An deanadh aon diu so, no iad so uile do thoileacha, 's a thoirt ort thu fein a mheas ad dhuine sona? Na'n deana, tha thu gu deimhin feolar fathasd agus neo-iompaichte. Ach mur deanadh, imich ni 's faide; gabh fealla do bhuaidheanna oirdheirc DHIA; do shaibhreas a throcair, do mhorachd a chumhachd, agus do dhoimhne do-sgrùdaidh a natuir uile-shoghainntich. An e so is fearr tha teachd air do chearta, agus is mo tha ga d' thoileachadh? Am bheil thu 'g ràdh, "Is maith a bhi san aite so?" *Mat.* xvii. 4. "Ann so togai' mi mo phaillionn;" ann so gabhai' mi gu brath cònuidh. Am fearr leat dealacha ris an t saoghal uile na ris so? Ma 's seadh, tha chùis gu maith eidir thu fein agus DIA. Is sona thu, O dhuine, is sona thu gu iarbh thu saibh air do bhreith: ma 's urra DIA do dheana sona, sona cha'n-fheud thu gun a bhith; oir dh' aidich thu 'n TIGHEARN' a bhi na DHIA dhuit, *Deut.* xxvi. 17. Am bheil thu 'g ràiti CRIOSD, mar thuirt esan ruinne, "Biaidh t athair-sa na athair dhomh-sa, 's do DHIA-sa na DHIA dhomh-sa." *Eoin* xv. 17. So far am bheil an dealacha eidir an

cealgair

cealgair agus an creidèach. Ann cealgair cha ghabh am feaſd a thàmh agus fhois ann DIA : cha lugha na gràs agus iompacha bheir air duine ſo a dheana, 's a leighiſeas truaighe an leagai', leis a chridh' a thionnda o iodhal-bhrèige dh' ionnſui' an DIA bheo, 1 *Theſſ.* i. 9. A nis a deir an t anam, "A THIGHEARNA, cia ionnſui' theid mi? Agadſa tha briathra na beatha mairtheannaich," *Eoin* vi. 68. Ann ſo ſocruichidh an t anam is gabhaidh e fois. O, cia mor aoibhneas ri faicinn a choir air DIA! Tra chi e ſo, tha e 'g rà, "Pill gu d' ſhuaimhneas, O m' anam, oir bhuin an THIGHEARNA riut gu ro-ſhaibhir," *Salm* cxvi. 7. Seadh tha e ulla' gu feinn mar a rinn *Simeon*, "A Thighearna, ceaduich a nis do t oglach triall ann ſìth," *Luc.* ii. 29. is ag rà le *Iacob*, nuair a dh' ath-bheothaicheadh a chridhe aoſda leis an ſgeul ait a thainig g'a ionnſuidh, "Is leor e," *Gen.* xlv. 28. Nuair a chi e gu bheil aige DIA ann an cumhnanta ri dol g'a ionnſuidh, "is e ſo uile ſhlainte, agus uile mhiann," 2 *Sam.* xxiii. 5.

A dhuine, an i ſo do ſtaid-ſa? Am bheil fiofrachadh agad air na nithe ſo? Ma tha, is beannuicht' thu o'n THIGHEARNA: bha DIA 'g oibreachadh annad; ghabh e greim air do chridhe le cumhachd grais an iompachaidh, air neo cha bhiodh a chùis mar ſo.

Tha 'n duin' iompaicht a' pille' gu IOSACRIOSD, ant aon eidir-mheadhonair eidir DIA agus duine, 1 *Tim.* ii. 5. 'S i obair-ſan ar toirt ionnſui' DHIA, 1 *Pead.* iii. 18. Is e an t ſlighe dh' ionnſuidh an Athar, *Eoin* xiv. 6. an aon

dorus air am feud finn dol afteach, *Eoin* x. 9. an aon mheadhon gu bhi beo, an aon rathad, an aon ainm air a thoirt fui na neamha, leis am feud finn a bhi air ar fabhala, *Gniomh.* iv. 12. Cha'n 'eil fùil aig an duin' iompaichte ri flainte o neach air bith ach efan na aonar, air am bheil e ga thilge' fein le làn-earbfa, mar gu tilge' duin' e fein air a mhuir le lamhan fgaoilte.

"Ann fo, ars' am peacach iompaichte, gabhai' mife do mhifneich mi fein a thilge', 's ma theid mi am mugha, theid mi am mugha; ma bhàfaicheas mi, bàfaichi' mi fan aite fo." Ach, a THIGHEARNA, na leig thufa dhomh bàfacha fui fhùil lochdair do throcair.——Na h iarr orm t fhagail, no pilleadh o bhi d' leantuinn." *Rut.* i. 16. Ann fo tilgi' mi mifein; ge d' bhuail thu mi, ge d' mharbh thu mi, cha charuich mi air falbh o d' dhoius, *Job* xiii. 15.

Mar fo earbai' an t anam truagh e fein ri CRIOSD, is leanai' e ris gu dileas agus gu daingean. Mu 'n d' iompaicheadh e bha CRIOSD fuarach na fhuilibh, is bha tuill' air aig air fhearann, air a chairdean, agus air a mhalairt, na airfan, *Mat.* xxii. 5. Ach a nis tha CRIOSD mar a theachd-an-tir dha, nach feud e fheachna; mar aran lathail, is mar bheatha da anam agus da chridhe, *Gal.* ii. 20. Is e a rùn fuidhichte gu biodh CRIOSD air ardachadh ann, *Phil.* i. 20. Bha uair a thuirt a chridhe, cofail riu-fan a dh' fheoruich do'n bhean-nua phofda, "Ciod e do ghràdhfa ni 's mo na neach eile?" *Caint.* v. 9. Bha tuille tlachd aige na chuideachd fhùgaich,

na

na chluiche chronail, agus na ſholas talmhai', na bh' aige 'n CRIOSD. Mheas e diadhachd mar ni falamh, agus a ſolas mar ſhaoin-bhruadar. Ach a nis "is e dha-ſan a bhi beo CRIOSD." Tha e cur an neo-brigh gach ni air an raibh mor-mheas aige, "arſon-ro-oirdheirce is eolais CHRIOSD, *Phil.* iii. 8.

Tha am fior iompachan a' gabhail ris an ſomlan do CHRIOSD: tha ſpeis aige cha'n e mhain do dhuais, ach mar an ceadna do obair CHRIOSD, *Rom.* vii. 12. cha'n e mhain do Shochairibh, ach do uallach CHRIOSD mar an ceadna. Tha e toileach cha'n e mhaina n t arbhar a bh' ualadh, ach a chuing a tharruing cuideachd: tha e gab-hail air fein aitheanta CHRIOSD; ſeadh, agus crann-ceuſai' CHRIOSD maille riu, *Mat.* xi. 9 agus xvi. 24.

An duine nach 'eil glan iompaichte cha'n aill leis ach pairt do CHRIOSD. Tha e toileach a bhi air a ſhabhala leis, ach cha'n aill leis a bhi air a naomhacha. Tha ſpeis aige do ſhochairean, ach cha'n 'eil meas aig air pearſai' CHRIOSD. Tha e mar gu b' ann a roinn CHRI-OSD; a'roinn oifeagan agus a ſhochairean. Is failinn ſan ſteidh ſo; is mearachd ro-chunthartach e: Co ſam bith le 'n ionmhuinn anam, biodh e air ſhaicill roimhe; is mearachd millteach e, mu 'n d' fhuair ſibh gu bith-eanta rabha; 's gidheadh tha e fathaſd ro choitcheann. Tha IOSA na ainm taitneach, ach cha'n 'eil daoin' "a' gradhachadh a'n Tighearna Ios' ann trei-dhireas," *Epheſ.* vi. 24. Cha ghabh iad e mar tha DIA ga thairgſe "gu bhi na Phrionnſadh agus na Shlanui' ear," *Gniomh.* v. 31. Tha iad a ſgaoile' nan nithe ſin a chuir DIA

cuideachd, oifige Righ agus Sagairt: feadh, cha ghabh iad flainte o CHRIOSD mar tha e ga tairgfe; tha iad an' fo ga roinn o cheile. Is e guth gach duine iad a bhi air an tearnadh o fhulang, ach cha'n 'eil iad idir co dùrachdach a dh' iarrui' tearnaidh o pheacacha. Bu mhaith leo an anam a bhi fabhailt', ach bu mhaith leo an an-mianna bhi fàfuichte cuideachd. Seadh, tha moran a' deana roinn an' fo a rìs; tha iad toileach cuid d' am peacaidh a threigfin, ach cha'n fhàg iad uchd *Delilah*, 's cha toir iad dealacha dan leannan *Herodias*. Cha'n urr' iad a bhi garg ri fuil dheis no ri laimh dheis; is eigin do'n TIGHEARNA "maitheanas a thoirt doibh fan ni fo," 2 *Righ.* v. 18.

O bithibh an-bharra faicilleach fa chùis fo; tha ur n anama 'n earbfa ris. An duine tha do rireadh iompaichte, tha e gabhail CHRIOSD gu h iomlan, mar a tha e, gun chur ris, a thoirt deth, no chumail air ais uaithe. Tha e toileach CRIOSD fhaotainn air a chumhnanta fein, feadh air chumhnanta fam bith. Tha e toileach CRIOSD ga riaghla', co maith agus CRIOSD ga fhabhaladh. Tha e 'g rà le *Pol*, "A Thighearna, ciod is aill leat mif' a dheana?" *Gniomh.* ix. 6. ni fam bith, a Thighearna: tha mi 'g am chur fein ad bhuil, thoir dhomh aon chumhnant is aill leat, *Gniomh.* ii. 37. agus xvi. 30.

2. Tha 'n duin' iompaicht' a pilleadh ionnfui' lagh, ordui'ean agus fighe CHRIOSD. An criche fin a bha aon uair fuathach mu na nithe fo, 's nach b' urr' an cuibhreach a ghiulan, tha nis an fpeis is mo aige dhiu,

's tha e gan roighneacha chum a ſtiura gu bràth is a riaghla, *Salm* cxix. 111, 112.

Tha ceathair nithe, tha mi toirt fainear, a tha DIA 'g oibreachadh anns gach fior iompachan, a thaobh lagh agus ſlighe CHRIOSD, leis am feud ſibh ur ſtaid aithneacha ma bhios ſibh dileas do'r n anama fein; agus air an aobhar ſin biodh ur ſùil gu dil air ur cridhe, nuair a tha ſibh gan leugha no gan eiſdeachd.

1. "Tha 'n inntin a' gabhail gu deonach ri lagh agus ſlighe CHRIOSD, is gam meas air gach doigh co-thromach agus reuſanta," *Salm* cxix. 112, 128, 137, 138. Tha'n cridh' a' gabhail tlachd do ſhlighe DHIA, 's le gràin a' cur air cùl gach fuath bha aige dh' i riomhe ſin. Na briathra ſin a bha cruai' leis riomhe ſo, tha e nis gam meas "naomha, cothromach agus maith," *Rom.* vii. 12. Cia mor an ſpeis a bh' aig *Daibhi'* do lagh DHIA! 's cia ait e cur an ceill a chliu, 's ga mholadh, araon arſon a natuir cirdheirc agus a thoraidh iongantaich! *Salm* xix. 8,—10. *&c.*

2. "Tha 'n cridhe 'n geall air eolas ſ haotainn air an iomlan do thoil CHRIOSD," *Salm* cxix. 124, 125, 169. agus xxv, 4, 5. Is e rùn an duin' iompaichte gun aon pheaca bhi falaicht' air, is gun bhi ain-eolach air aon dleaſnas tha fiachuicht' air. Is i guidhe dhurachdach a chridhe, "A THIGHEARNA, mata ſlighe olc ſam bith "annam, leig thuſa ris domh i. An ni ſin nach aithne dhomh, teagaiſg thuſa dhomh; is ma rinn mi aingidheachd, cha dean mi mar ſin ni's mò."—An duine nach

feil

'eil glan-iompaichte, tha e ain-eolach da dheoin ; 2 *Pead.* iii. 5. cha'n 'eil toil aige teachd ionnfui' an t foluis, *Eoin* iii. 20. Tha e toileach am peaca fo no'm peac' ud eil' a ghleidhe, 's air an aobhar fin cha'n 'eil tlachd aige fios fhaotainn gur peac' a th'ann is cha'n fhofgail e 'n uinneag a leigeil aftigh an t foluis. Ach tha'n cridhe iompaichte toileach eolas fhaotainn air an iomlan do lagh a THIGHEARNA, ciod air bhith fharfuingeachd, *Salm* cxix. 18, 19, 27. 33, 64. 66, 68, 78, 108, 124. Gabhaidh e gu h uile-thoileach ris an fhacal a leigeas ris da aon dleafnas air nach raibh aire no eolas aige riomhe, no bheir fealla dha air aon pheaca nach raibh e roimhe, ag leirfinn, *Salm.* cxix. 11.

3. " Tha rùn faor agus fuidhichte na h intinn an' geall air flighe CHRIOSD, a roghainn air uile fholas a pheacaidh, agus air foirbheas an t faoghail," *Salm* cxix. 103, 127, 162. Cha'n aire no eigin idir a tha 'g aontachadh a thoile, 's cha mhò is fmuainte grad no obann a tha ga h atharracha ; ach le rùn fuidhichte agus faor tha e gabhail flighe CHRIOSD mar a roghainn, *Salm* xvii. 3. agus cxix. 30. Ni 'n fheoil, tha e fior, cuid ar-amach, ach biaidh an toil an' còmuidh a' miannacha lagh agus riaghailt CHRIOSD air chor as nach 'eil na nithe fo nan uallach dha idir, ach nan fòlas, 1 *Eoin* v. 3. *Salm* cxix. 60, 70. Nuair a tha 'n duine mi-naomh a' fiubhal ann flighe CHRIOSD mar gu biodh e'n cuibhreachaibh no'n geimhlibh, tha efan ga dheana fo gu reidh furafda, *Salm.* xl. 8. *Ier.* xxxi. 33. 's a' meas lagh

CHRIOSD

Chriosd mar a fhaoirfe, *Salm* cxix. 32, 45. *Sheum* i. 25. Tha e toilichte le maife na naomhachd, *Salm* cx. 3. agus tha 'n comhara fo aige do ghnà ann fein, "Gu b' fhearr leis (nam faigheadh e a roghainn) an caithe-beatha bu teinne 's bu naomha bhi aige, na bhi fan inbh' a b'airde 's a b' uarramaich' air thalamh," 1 *Sam* x. 26. "Chaidh le *Saul* buidheann dhaoine, a bhean Dia r'an cridheachan." Nuair a bheanas Dia ri cridheachan a dhaoine taghta, tha iad air ball a' leantuinn Chriosd, *Mat.* iv. 22. agus (ge d' tha iad air an tarruing) ruithidh iad gu h ait na dhiaigh, *Caint.* i. 4. is tairgidh iad gu toileach iad fein gu feirbheis an Tighearna, 2 *Chron.* xvii. 16. ga iarrui' le'n uile mhiann, *caib.* xv. 15.—Tha fheum fein ann Eagal, ach cha'n e idir is priomh-aobhar do umhlachd a chridhe naomha: Cha'n ann a dh' ain-deoin a tha Criosd a' riaghladh a luchd-muinntir; is ann a tha e na Righ air pobul toileach. Tha iad trìd a ghràis fan uile-thoileach ionnfuidh a fheirbheis, agus ga deanadh o roghainn; cha'n ann mar thraillean, ach mar am mac no bhean, o ghradh agus o thogradh intinn. Ann aon fhacal, is e lagh Dhia gaol an duin iompaichte, *Salm* cxix. 159, 163, 167. a mhiann, *rann.* 5, 20, 40. a fholas, *rann.* 77, 92, 103, 111, 143. agus cuis a bhith-fmuainte, *rann.* 97, 99. agus, *Salm.* i. 2.

4. "Tha aomadh a chridhe 'n conuidh gu aitheanta Dhia a choimhead," *Salm* cxix. 4, 8, 167, 168. Is e cùram gach aon latha d'a bheatha gluafad maille ri

Dia.

Dia. Tha a rùn mor, agus oidheirp maith, ge d' tha e teachd fada gairrid. Cha lugha na bhi foirfe tha air aire. 'S e so a tha e 'g iarrui', 's e so a tha e' g oidheirpeacha. Cha ghabhadh e os laimh stad aig tomhas air bith do ghràs gun bhi glan-shaor do pheaca, 's coilicnt ann an naomhachd, *Phil.* iii. 11, 14.

An so feudar failinn a cheilgair fhaicinn. Cha'n 'eil do dhèigh aige-san air naomhachd, mar thuirt aon araid, ach nam faigheadh e drochaid a dheana dh'i ga thoirt a chum neamh; is cha'n 'eil e 'g iarrui' dh'i ach direach uirread as a ni ghnothach. Ma gheibh e na dh' fhoghnas ga thoirt do neamh, cha'n 'eil tuille uaithe. Ach esan a tha do rireadh iompaichte, tha spèis aige do naomhachd air a son fein, *Salm* cxix. 97. *Mat.* v. 6. is cha'n ann amhain arson neamh. Cha leor leis uirread as a dh' fhoghnas gu thearnadh o ifrinn; tha e 'g iarruidh an tomhais is airde tha na chomas ruigheachd air: is cha'n e mhain gu bheil e ga iarrui' so, ach tha e cuideachd ga shior-oidheirpeacha. Ciod i mata do shlighesa, 's ciod an rathad a tha t aomadh? An i diadhachd t obair, an i naomhachd do ro-chùram? *Rom.* viii. 1. *Mat.* xxv. 16. *Phil.* i. 20. Muri, tha thu fada gairrid air bhi fior-iompaichte.

An co chur. Agus an e'n t iompacha so air an raibh finn a labhairt e fin a's eigin a bhi againn mu'm feud finn a bhi air ar sabhaladh? Ionnsuich mata uaithe so, 1. Gur "cughann an geata, 's gur ai-leathan an t slighe tha treoracha dh' ionnsuidh beatha." 2. Nach 'eil iadsan

iadſan ach tearc á tha 'g amas orra." 3. Gu bheil feum air cumhachd diadhai chum peacach air bith iompachadh air mhodh ſainteil a dh ionnſuidh' Iosa Chriosd.

Gu dheam ort mata, co air bith thu tha ga leugha ſo, no ga eiſdeachd, tionndai do ſhùil ort fein an taobh aſtigh. Ciod a deir do chòguis? Nach 'eil i ga d' theuma? Nach 'eil i ga d' chràdh? An i ſo do bharail, an i ſo do roghainn, an i ſo do ſhlighe air an raibh ſinn ag iomra? Ma 's i, tha chùis ceart. Ach nach 'eil do chridhe ga d' dhìte, 's ag innſe dhuit gu bheil a leithid ſo no leithid ſo do pheaca, ris a bheil thu cleachdta, 'n aghai' do chòguis? Nach 'eil e 'g innſe dhuit gu bheil a leithid ſo 's a leithid ſo do chèilg fhalaichte ſa bheil thu ciontach? A leithid ſo no leithid ſo do dhleaſnas air a bheil thu deana dearmaid.

Nach 'eil do chòguis ga d' ghiulan gu d' fheomar, gu d' ionad uaigneach, agus ag innſe dhuit cia tearc is faoin an fìn urnaigh, leugha, agus fèin-cheaſnacha? Nach 'eil i ga d' ghiulan gu d' theaghlàch agus a feuchainn duit cia dearmadach thu 'n fìn air earail Dhia, 's air gnama do chloinne 's do ſheirbhiſeach? Nach 'eil i ga d' tharruing gu d' bhùth, gu d' dhreuchd, is a' feuchainn duit ann ſin diomhaireachd aingidheachd eigin ris am bheil thu cleachdta? Nach 'eil i ga d' ghiulan gu t ionada ſùgrai, 's a' toirt ad chuimhe na cuideachd a bha thu gleidhe'; na h ùine bha thu ſtruidheadh, is nan tàlantan a bha thu ag mi-bhùileacha? Nach 'eil i ga d' tharruing gu d' fheomar uaigneis, agus a' leigeil fhaicinn

duit

duit nithe tha falaicht' ó ſhuilibh dhaoine, 's aithnichte dhuit fein amhain agus do DHIA?

O choguis! dean do dhleaſnais. Ann ainm an DIA bheo, tha mi 'g àithne dhuit thu dheana do dhleaſnais. Dean greim air a pheacach, glac e, cuir ann ſàs e, leig ris a chunthart da. Ciod! an e gu bi thu rèidh ris, no gu gabh thu leis am fad as a bhuanaicheas e na pheaca? Duiſg, O choguis! Ciod is ciall duit, O chadalaiche? Ciod ſo! Am bheil thu gun aon achaſan ad bheul? Ciod ſo! an leig thu do'n anam thruagh ſo bàſacha na neo-churam, gun ſuim do DHIA no do ſhiorruitheachd, is tùſa, gun ſmid aṡ do bheul, a' fhantuinn ad thoſd? Ciod ſo! an leig thu dha ſìth bhi aige 's e dol air aghai' na pheaca? O moſgail ort fein, eirigh, dean t obair! Labhair mar ſhearmonaiche na uchd, glaodh amach, na caomhainn: tog aſuas do ghuth mar thrompaid: na biodh fuil an anama ſo air iarruidh air do laimhſa.

CAIB. III.

A ſeuchainn gur eigin IOMPACHA *no bàſacha.*

THEAGA gu bheil thu ulla' gu rà, ciod is ciall do'n iomairt ſo? 's gu iongantas a gabhail c' arſon a tha mi ga d' leantuinn co dùrachdach, à' cumail fuaim na h aon chaithream ſo gun tàmh ad chluais, gu feum thu "aithreachas a ghabhail is a bhi air t iompacha," *Gniomh.* iii. 19. Ach is eigin domh a rà ruit mar a thuirt *Ràth* ri *Naomi*, "Na h iarr oirm t fhagail, no

pilleadh

" pilleadh o bhi ga d' leantuinn," *Rut.* i. 16. Nam bu ghnothach faoin a bhiodh air m' aire, cha bhithinn co dùrachdach. Nam feuda tu bhi air do ſhabhala mar a tha thu, leiginn leat gu toileach. Ach am b' aill leat gun iomguin a bhi orm, nuair a tha mi ga d' fhaicinn ulla' gu baſacha? Mar is beo 'n DIA ſin a tha miſe na fhianuis, cha'n 'eil an dòchas is lugha agam aon aghaidh agaibh fhaicinn gu bràth ann neamh, mur bi ſibh air ur n iompacha. Tha mi gu tur a' call mo dhùil ri'r ſlainte, ni's lugha na ghabhas ſibh os laimh pille' gu h iomlan, agus ſibh fein a làn-thoirt ſuas do DHIA, ann naomhachd agus ann nuadhachd beatha. An dubhairt DIA " gu deimhin deimhin mur bi ſibh air ur breith a rìs, cha'n fheud ſibh rioghachd DHE fhaicinn," *Eoin* iii. 3. is an ioghna leibh na dheigh ſin gu bheil ur miniſteirean ri ſaothair ach gus am beirthear ſibh? Na biodh iongantas oirbh mis' a bhi ſparra naomhachd oirbh co teann, nó mi bhi co toileach iomhaigh DHE fhaicinn air a tarruing oirbh: as eugais ſo, riabh cha deachaidh, is gu bràth cha d' theid aon neach-aſtigh do rioghachd neimh. An t iompacha ſin air an raibh ſin ag iomra, cha tomhas ard e air a bheil cuid do Chrioſdui'ean is naomha na cheil' a' ruigheachd: cha'n eadh, gach aon anam a bhios air a ſhabhala, 's eigin da bhi gu h iomlan air atharrachadh air an dòigh ſo.

Tha air innſe' mu thiomchioll *Romanaich* oirdheirc nuair a bha e greaſad le gràn do'n bhaile re am gort, is a bha 'n ſgioba leaſg gu ſeola re doininn, gu dubhairt e.

"Is feumaladh ar turas na ar beatha."—Ciod an ni a fhaoileas tus' is feumala? Am bheil t aran feumail? Am bheil do bheatha feumail? Is mor is feumala na fin t iompacha. Is e so gun amharus an aon ni feumail. An coimeas ris so, cha'n 'eil do mhaoin feumail; feudai' tu a reic uile arson na cloiche ro-phrifeil so, is buannachd mhor a bhi agad na dheigh fin, *Mat.* xiii. 46. Cha'n 'eil do bheatha feumail; feudai' tu dealacha ri arson CHRIOSD, is buannachd an-bharr a bhi agad cuideachd. Cha'n 'eil do chliu feumail; oir feudai' tu mi-chliu fhaotainn arson CHRIOSD, is gidheadh a bhi fona; feadh moran ni's fona na bhiodh tu as eaguis, 1 *Pead.* iv. 14. *Mat.* v. 10, 11. Ach tha t iompacha co feumail as gu bheil do fhlainte no do dhamna fiorruith an crocha ris. Is nach 'eil e ro-iomchuidh ann an cais co chuidreamach grad fhealltuinn mu'n cuairt duit? Ris an aon ni so, tha do fhonas no do thruaighe fad uile fhiorruitheachd ann earbfa.

Ach feuchai' mi ni's mionaidiche co feumail is a tha e dhuit iompachadh, o na *cuig* nithe so leanas; oir as eugais so, *fa cheud aite*, "Tha do bhith an' diomhanas." Nach mor am beud thu bhi gun fheum air bith annad; a' t uallach air an talamh; ad mhi-mhaife fa chruthacha? Gidheadh is i so do ftaid gu brath gus an iompaichear thu, oir gus fin cha fhreagair thu chrioch gus an deachai' do chruthacha. Nach ann air fon toil DIA a tha thu, 's a bha thu air do chruthacha? *Taifb.* iv. 11. Nach d' rinn e air a fhon fein thu? *Seanr.* xvi. 4. An

duin'

duin' thu, 's am bheil reufan agad? Nach fmuainich thu mata co uaith' agus c' arfon a fhuair thu do bhith. Amhairc air an dealbh a thug DIA do d' chorp, agus feoruich dhiot fein, ciod a chrioch mu'n do chruthaich DIA ni co iongantach? Thoir fainear ceatfaidh oird heirc agus arda t anama: ciod an t aobhar mu'n do bhuilich DIA ort talanta co prìfeil? An ann a chum thu fein a thoileacha, 's t an-mianna fhafucha? An do chuir DIA daoine, cofail ri golain-ghaoithe, dh' ionnfuidh an t faoghail, gun ghnothach air bith ach a thional beagan do bhiorain is do chrè, a thogail an neadan, a dh' àrach an fliochd, agus an fin a bhi 'g imeachd? Bha na cinnich fein a faicinn ni b' fhaide na fo. Am bheil thufa co "uabhafach agus co miorbhuilleach air do dhealbh," *Salm.* cxxxix 14. is nach 'eil thu fmuaineachadh agad fein gu-cinnteach gur ann arfon crìch' aird agus oirdheirc eigin a chaidh do chruthacha?

O dhuine! cuir do reufan car tiota fa chathair. Nach mor am beùd gubiodh creatuir co oirdheirc air a chruthacha 'n diomhanas? Gu deimhin mar freagair thu chrioch gus an deachai' do chruthacha tha do bhith ann diomhanas, feadh ni's meafa na bhi 'n diomhain.

1. Tha do bhith ann diomhanas. Tha duine neo iompaichte cofail ri inneal ciuil grinn aig a bheil gach aon da theuda brifte, 's as an gleus: is eigin do Spiorad an DE bheo gach ni leafacha 's a ghleufa le cumhachd na h ath-ghineamhuinn, is le oibreachadh a ghrais, air neo cha bhi ann a d' urnaigh ach donnalaich, is cha bhi feir-

bheis no moladh air bith a bheir thu seachad binn ann an clusan an Ti is airde, *Ephes.* ii. 10. *Phil.* ii. 13. *Hes.* vii. 14. *Isai.* i. 15. Tha gach aon do d' cheatfaidh agus do d' chumhachdan co truailli' na'n staid naturra, 's nach urr' thu feirbheis thaitneach a thoirt do'n DIA bheo gu bràth, gus am bi thu air do ghlanaddh o oibre marbha. *Eabh.* ix. 14. *Titus* i. 15.

An duine tha mi-naomhaichte cha'n 'eil e comasach air feirbheis a thoirt do DHIA: (1.) Cha'n 'eil eolas aig' air an obair; tha e co ain-eolach air feirbheis as a tha e air facal na fireantachd, *Eabh.* v. 13. Tha cuid dhiomh-aireachd ann an cleachdainn co maith as ann an teagasg na diadhachd: a ris cha'n aithne dhoibhsan nách 'eil air an ath-ghintein diomhaireachd rioghachd neimh, *Mat.* xii. 11. 1 *Tim.* iii. 16. An leugh an duine nach d' ionnsuich riabh littir; no'n cluich esan aig nach raibh clar-ciuil na laimh riabh fathasd? Cha mho na sin is urra 'n duine naturra feirbheis thaitneach sam bith a thoirt do'n TIGHEARNA. Is eigin da 'n toiseach a bhi air a theagasg o DHIA, *Eoin* vi 45. air a theagasg gu urnaigh, *Luc.* xi. 1. air a theagasg gu buannachd, *Isai.* xlviii. 17. air a theagasg gu imeachd, *Hos.* xi. 3. air neo cha'n aithne dha ni air bith dhiu so a dheana gu ceart no gu taitneach. Is mar a tha e gun eolas arson na h oibre, tha e cuideachd (2.) gun neart air a son. Cia lag a chridhe! *Esec.* xvi. 30. Air ball tha e sgìth: "an t sabaide, cia tuirseach i?" *Mal.* i. 13. Tha e "gun neart," *Rom.* v. 6. seadh marbh ann am peaca,

Ephes.

Epheſ. ii. 5. 'S mar a tha e ain-eolach agus ea-comafach air an obair ſo, is amhlui' cuidheachd a tha e (3.) gun togradh air bith aige ga h ionnſui'. " Cha'n 'eil iarruidh aige colas fhaotain air ſlighe DHIA," *Iob.* xx. 14. Cha'n 'eil eolas fhaotainn orra, *Salm.* lxxxii. 5. (4.) Cha'n 'eil innleachd no ionſtrumeint iomchuidh aig' arſon na h oibre. Is co fhuras do dhuine clach chruaidh a ſhnaighe' gun acuinn, no tigh a thogail gun chungaidh, as feirbheis thaitneach air bith a dheanadh as eugais gràſan an Spioraid. Ma's ann arſon cliu dhaoine no faain-ghloir a bheir ſinn ſeachad dèirce, chan' 'eil ar feirbheis taitneach le DIA, oir cha'n ann o ghràſan a tha i fruthadh, Agus ciod a th' ann an tùnaigh a bheoil, gun ghràs ann ſa chridhe, ach colann anns nach 'eil anam? Ciod am feum a th' ann an aidmheil ar peacai' mur ann o bhròn diadhaidh agus o aithreachas neo-chealgach a tha i teachd? Ciod am feum a tha nar n uile ath-chuinge, mur 'eil iad air am beothachadh le dùrachd naomh, is a' fruthadh o bheo-chreidheimh ann am buaidheanna 's ann an geallanna DHIA? No ciod am feum a tha nar moladh agus nar buidheachas, mur 'eil e teachd o ghradh is o thaing do DHIA, 's o'n fhior-mhothacha th' aig ar cridhe air a thiolaca 's air a throcair? Air chor as gu bu co mhaith dhuit fuil a bhi agad ri cainnt o na clachan, reuſan o na brùidean, no coiſeachd o na mairbh, as fùil a bhi agad ri feirbheis air bith naomh agus thaitneach do DHIA o dhuine neo-

iompaichte. Nuair ata chraobh olc, cionnus a dh' fheudas am meas a bhi maith? *Mat.* vii. 18.

2. Gun iompacha, tha do bhith ni's meafa na bhi 'n diomhanas. Tha 'n t anam neo-iompaichte na aite-cumail no na chrò aig na h uil' eùn neo-ghlan, *Taifb.* xviii. 2. nauaigh lan do thruaill'eachd agus do fhalchar, *Mat.* xxiii. 27. na chairbhinn ghràineil, air ghluafad le cnuimhibh, is air lòbha le fámh breun gus nach feudar teachd am fagus, *Salm* xiv. 3. O ftaid uabhafach! Nach 'eil thu fathafd a' faicinn t fheum air atharracha? Nach cuireadh e mulad air duine na naomh-fhoithichean òir a bha 'n teampul DHIA fhaicinn air an tionnda gu cupain mhifge, 's air an falacha le iodhalaoradh? *Dan.* v. 2. 3. An raibh e na ni gràneil leis na h *Iudhaich* a bhí faicinn *Antiochuis* a' cur afuas dealbh muic' aig doras an teampuil? Nach mor bu ghraineala na fin an teampul fein a bhi air a dheana na ftàpull no na fhailmhuc, is an t Ionad ro-naomh air a dheana na theampul do *Bhaal*? 2 *Righ.* x. 27. Is i fo direach ftaid an duine neo-iompaichte: tha do bhuill uil' air an tionnda gu bhi nan feirbheifich do aingidheachd, *Rom.* vi 19. nan feirbheifich do'n Aibhifteir; agus do chridhe na chrò neo-ghlaine, *Ephef.* ii. 2. *Titus* i. 15. Feudai' tu fhaicinn ciod a tha chridhe, o na nithe tha teachd amach as; oir "as a chridhe thig droch fmuainte, mortadh, adhaltrus, ftriopachas, gaduigheachd, fianuis-bhreige, blaifpheime," &c. tha iad fo a' leigeil fhaicinn ciod an ifrinn a tha 'n taobh aftigh.

Cia-

Cia maſlach am mi-ghnathacha ſo ! anam neamhai' ga aoirneagan ann an clàbar a pheacai' ! mais' a chruthachai', triath an t ſaoghail ag imlich a mhuc-amair maille ris an ſtruidheir, agus ag òl aſuas gu lonach an ſgeith a's gràineala ! An raibh e na ni co muladach a mhuinntir aig an raibh caithebeatha ſàſda fhaicinn ſalamh anns na fràidean ; agus mic mhaiſeach *Shioin*, a bha mar òr fìnealt, air am meas mar ſhoithiche criadha, 's iadſan a bha air an ſgeadacha le ſcarlaid nan fìne ſan òtrach ! *Tuir.* v. 2. 3. is nach muladaiche gu mor na ſin a bhi faicinn an aon ni ſan t ſaoghal ſo aig a bheil neobhaſ 'orachd, agus air a bheil iomhaigh DHE, air fas " mar ſhoitheach anns nach 'eil mais' air bith ?" *Ier.* xxii. 28. O maſla gun choimeas ! b' fhearr thu bhi air do thoirt ad mhile bloidean as a cheile na gu buanaiche tu ann an ſeirbheis co ſalach.

San dara h aite, " As eugais iompachai' tha 'n cruthacha faicſinneach aile, co maith ris an duine fein, ann diomhainn." A mhuinntir gradhach, rinn DIA gach creatuir faicſinneach air neamh agus talamh arſon ſeirbheis an duine, agus is e'n duin' amhain am fear-labhairt arſon an iomlain. Tha 'n duine ſa chruthacha mar a tha 'n teanga ſa cholainn, a chum labhairt arſon nam ball eil' air fad. Cha'n urra na creatuirean eile cliu thoirt d'an Cruthai'ear, ach le comharan balbha 's le ſanas a thoirt do'n duine eſan a labhairt air an ſon. Tha 'n duine mar gu b' ann na ard-ſhagart ann an cruthacha DHIA, chum iobairt mholaidh a thoirt ſuas

arſon

arſon an iomlain da' cho-chreatuirean, *Salm* cxlvii. 148, 150. Tha fùil aig DIA ri cìs mholaidh o'n iomlan d'a oibridh, *Salm* ciii. 22. a nis tha chuid eil' air fad a' toirt an cìs do'n duine, chum a phaighe' le laimhſan: is ma bhios eſan fealltach no mi-dhileas, tha e deana foill air DIA agus air a chruthacha, 's a' robhadh a Chruthai'ir do'n ghloir bu chubhai' dha fhaotainn o'n chreatuir.

O cia eagalach an ſmuainte ſo? gu toga DIA a leithid ſo do ſhaoghal, is gu coſdadh e uirread chumhachd agus ghliocais agus mhaitheis ris, uile 'n diomhain, is gu deanadh an duine a ſpuileadh do'n gloir a bhuine' dha fhaotainn o'n iomlan. O ſmuainich air ſo! am feadh a tha thu neo-iompaichte, tha uile ſheirbheis nan creatuirean dhuit ann diomhain; tha do lòn ga d' bheathacha 'n diomhain, tha ghrian a' toirt a foluis dhuit ann diomhain, tha na reultan a tha toirt feirbheis dhiomhair dhuit nan ſlighe, *Breith.* v. 20. *Hoſ.* ii. 21, 22. ga dheana ſin ann diomhain: ann diomhain tha t-ainmhidh ga d' ghiulan. Ann aon fhacal, tha uile ſhaothair agus uil' obair a chruthachai', ga d' thaobhſa, ann an dhiomhain. Arſon ſo tha 'n cruthachadh uile 'g oſnaich, *Rom.* viii. 22. fui chuing dhaoine mi-naomhaichte, nach 'eil gam buileachadh air gloir DHIA, ach air an an-mianna fein.

San treas àite, "As eugais iompachai' tha do dhiadhachd diomhain." *Sheum.* i. 26. Caillidh tu do ſhaothair ann a d' oibre crabhuidh air fad, oir cha'n urr' iad

DIA

Dia thoileacha, *Rom.* viii. 8. no t anam a fhabhaladh, 1 *Cor.* xiii. 2, 3. a chrioch bu choir a bhi aig do dhiadhachd. Cia maith air bith aogas t oibre, gidheadh cha'n 'eil tlachd aig Dia innte, *Ifai.* i. 14. *Mal.* i. 10. Is nach eagalach an ni-t iobairt a bhi mar mhurt, agus t urnaigh mar ghràinealachd? *Ifai.* lxvi. 3. *Seanr.* xxviii. 9. Tha moran a' cur rompa leafacha, nuair tha iad fu eagal arfon am peacai', 's ag faoilfinn gu dean beagan urnaigh agus deirce gach ni chur ceart agus a leigheas. Och! a dhaoine, cha ghabh Dia ri aon diu' fo am fad as a bhios ur cridheacha mi-naomha. Nach bu chùramach faoithreachail *Iehu?* is gidheadh chuireadh a fheirbheis air fad air cùl, a chionn nach raibh a chridhe treibh-dhireach, 2 *Righ.* x. le *Hos.* i, 4. Nach bu neo-choireach *Pol?* is gidheadh gus an deachai' iompacha, cha raibh anns gach ni ach calldach, *Phil.* iii. 6, 7. Tha daoine 'm barail gu bheil iad ri moran, nuair a tha iad a' frithealadh air feirbheis Dhia, 's tha iad ulla' gu mhaoidh air, *Ifai.* lviii. 3. *Mat.* vii. 22. is gu mheas gu bheil e 'm fiacha dhoibh, nuair is ann a tha 'n feirbheis gràineil leis, a chionn nach 'eil am pearfa naomhaichte.

O anaim! na fmuainich tra bhios do pheacai' 'n tòirt; gu dean beagan urnaighean agus caileigin do leafacha Dia thoileacha, 's eigin duit toifeachadh aig a chridhe; mur bi fin air ath-nuadhacha, cha bhi feirbheis air bith a ni thu taitaeach.

Is

Is iad cuid do na breitheanais aimsireil a bhagair DIA 'n aghai nan *Iudhach*, gu togadh iad tighean, ach nach aiticheadh iad 'ad; gu cuireadh iad, ach nach buaineadh iad; is gu biodh an saothair air ithe' suas le coigrich, *Deut.* xxviii. 30, 38, 39, 41. Am bheil e na thruaighe mhor ar saothair chumant' a chall; cur an' diomhain, is togail ann diomhain? is nach mor is truaighe na sin ar saothair a chall nar crabhadh; urnaigh, eisdeachd agus trasg a dheana 'n diomhain? Is truaighe agus call siorruith so. Na meall thu fein; ma theid thu air t aghaidh ann ad staid pheacaich, ge do sgaoile' tu mach do lamhan, falachai' DIA uait a shuilean is e ga do dhean thu iomad urnaigh cha'n eisd e riut, *Isai.* i. 15. Ma theid duine gu'n sgil an cinnseal ar n oibre, 's gu mill e i, cha toir sinn ach beag buidheachais da arson a shaothreach. Is aill-le DIA aoradh shaotainn mar is còir, 1 *Chron.* xv. 13. Mu ni seirbheiseach ar h obair direach ann aghaidh ar n orduigh, is dòch e dh' fhaotainn buillean na buidheachais. Ni's lugha na bhios obair DHIA air a deana mar tha e fein ag iarrui', cha bhi e toilichte: 's cha'n fheud i bhi air a deana mar tha esan ag iarrui', mur 'eil i fruthadh o naomh chridhe, 2 *Chron.* xxv. 2. *Sa cheathramh aite*, "Gun iompacha, tha do dhochas ann diomhain." *Iob* viii. 12, 13. "Chuir an TIGHEARNA cùl ri d' mhuinghin," *Ier.* ii. 37.

1. "Tha do dhocas ri sólas no co-fhurtachd an t saoghail so an' diomhain." Gun bhi air t iompacha cha'n fheud thu co-fhurtachd fhaotaina ni's mò na slainte.

Gun

Gun ſo cha bhi sìth agad, *Iſai.* lix. 8. agus lvii. 21. is gun eagal Dia cha bhi "co-fhurtachd an Spioraid naoimh agad, *Gniomh.* ix. 31. Tha Dia ag labhairt sìth amhain ri phobul naomha, *Salm* lxxxv. 8. Ma tha sìth mhealltach agad, is tu fathaſd ad pheacai', cha'n ann o Dhia tha 'n t ſìth ſin a' teachd; is air an aobhar ſin feudai' tu bharalacha co 's ùghdar dh' i. Is ſior thinneas am peaca, *Iſai.* 1, 5. ſeadh ann tinneas is meas' air bith; tha e na lòibhre ſa cheann, *Levit.* xiiii 44. na phlàigh ſa chridhe, 1 *Righ.* viii. 30. na bhriſte ſna cnàmhan; *Salm.* li. 8. guinidh e, lotaidh e, craodhaidh e claoidhidhe, 1 *Tim.* vi. 10. Feudai duine ſùil a bhi aige ri fois ann iarguin tinneis, agus nuair a bhios o chnamhan as an alt, ni's luaithe na ri co-fhurtachd gus an treig e pheacaidh.

O dhuine truaigh! aig nach 'eil fois air bith ach na thig o chionn mothachai nuair is mo do chunthart, agus is dluithe do'n bhàs thu. Tha thu cofail rifan a their ann an eatromas fhia'ruis, *Tha mi gu maith;* 's a labhras air eirigh agus dol mu thiomchiol oibre, nuair a chi thu 'm bàs na eudann, is a tha bheatha ionnus air caochla cheana. Mar ſo, gu bitheanta faolidh an duine neo-iompaichte gu bheil e ſlàn an uair is mo a chunthart.

Is e natur a pheacai' tinneis agus trioblaidean eugſamhluidh a dhufga feadh an anama. Tha inntin mhithoilicht' a pheacaich ga bhuaire' le doininn; agus tha curam an-bharr ga chnàmh is ga ithe'! Ciod a th' ann

an

an an-miann' ach lafair a loifgeas? Ciod a th' ann an ardan ach at; is an' fannt, ach pagha nach gabh cafga? Ciod a th' ann am farmad is am mi-run, ach gath no cnuimh fa chridhe? 'S ciod a th' ann an leifg fpioradail is ann neo-churam mu ftaid ar n anama, ach cadal baf'or agus trommalighe? 'S cionnuis a dh' fheudas fuaimhneas no sìth bhi aig aon anam air am bheil an leithide fo do thinneis? Ach bheir gràs an iompachai' leigheas agus fois da? bheir e dha fith chinnteach agus bhith-bhuan. "Is mor sìth na muinntir aig a bheil fpeis do t aitheanta; cha toir ni fam bith oilbheum dhoib-fan." *Salm* cxix. 165. 'Si flighe na diadhachd amhain ann sam faighear sìth agus folas; *Seanr* iii. 17. Uaithe fo bha *Daibhidh* a' faotainn barrachd folais na o gach ni eile na rioghachd, *Salm* cxix. 103, 127. Gu brath gus am bi a choguis air a glana, cha'n fheud sìth bhi aice, *Eabh.* x. 22. Is malluicht' an t fith fin a tha r'a faotainn ann flighe peacai', *Deut.* xxix. 19, 20. Cha'n 'eil trioblaid ann fan t faoghal is eagalaiche na aon chuid, Sìth ris a pheaca, ni Sìth ann fa pheaca.

2. "Gun iompacha, tha do dhochas ri flainte fhiorruith diomhain, feadh ni's meafa na diomhain;" tha e cronail do DHIA, agus fgriofach dhuit fein. Tha bas, an-dochas, blaifpheim, air am filleadh afteach ann. (1.) Tha bàs ann: "fpìonar do dhochas as do phailliunn," (fpionai' DIA as a fhreamhan e) "'s bheir e thairis gu Righ nan uabhas thu," *Iob.* xviii. 14. Feudai tu do thaic a leige' ris an tigh fo, ach cha feas e,

Iob. viii. 13. tuitidh e air do cheann mar ſhean bhalla nuair a leigeas duin' a thaic ris. (2.) Tha an-dochas ann: Càit' a bheil dochas a chealgoir, nuair a bhuineas DIA air falbh anam? *Iob.* xxvii. 8. an' fin tha crioch gu bràth air a dhochas. Cia ea-coſail e ri dochas an fhirein, a chriochnaicheas ann lua'ghàite? *Seanr.* x. 28. Nuair a their am firean ri uair a bhais "Tha gach ni criochnaichte;" 's e is eigin do'n aingidh a rà "Tha gach ni caillte." Feudaidh eſan a rà do rireadh, mar a thuirt *Iob* ann am mearachd, "Càit' a nis a bheil mo dhochas? Rinn e gu tur mo ſgrios; dh' fhalbh mi; 's tha mo dhochas mar chraoibh a chaidh a ghearra," *Iob* xix. 10. "Tha dochas aig an fhirein na bhàs," *Seanr.* xiv. 32. Nuair tha cholann is a chàil a' baſacha, tha dhochas, a' beothacha: oir is dochas beo a dhochas-ſan, 1 *Pead.* i. 3. ach is dochas millteach dochas an fhir eile. "Nuair a bhàſaicheas an t aingidh, bàſaichidh a dhochas," *Seanr.* xi. 7. Gearrar air falbh e coſail ri lionan faoin an dubhain-alluidh, *Iob.* viii. 14. agus coſail ri duine toirt ſuas an deò, failnichidh e, *Iob* xi. 20. O cia truagh, thar na h uile dhaoine, iadſan aig nach 'eil dochas ach ſa bheatha ſo amhain! 1 *Cor.* xv. 19. (3) Tha blaiſpheim ſan dochas ſo. Ma tha duil againn a bhi air ar ſabhaladh as eugais iompachai, tha duil againn gu dean ſinn DIA breugach. Dh' innis e dhuit O pheacaich, trocaireach mar tha e, nach dean e gu bràth do ſhabhala ma theid thu air t aghaidh ann a taingidheachd, *Iſai.* xxvii. 11. 1 *Cor.* vi. 9. Ann

aon fhacal, dh' innis e dhuit nach dean ni fam bith do ghnothach ni's lugha na "fas ad nua-chreatuir," *Gal.* vi. 15. Is nach dàna, feadh nach cuthaich dhuit a fhaoilfinn "Nach dean DIA mar tha e 'g rà?" Cha'n fheud finn buaidhean DHIA chur an' aghaidh a cheile. Gloraichi' DIA a throcair, ach cha mhafluich e fhirinn; mar a mhothaicheas am peacach dàna gu dhorainn fhior-ruith; ma theid e air aghaidh.

Ach ann fo their cuidd "Tha finn a' cur ar dochais ann DIA, 's a' deanadh earbf' a' IOSA CRIOSD, agus air an aobhar fin tha fiughair againn a bhi air ar fabh-alà."

Freagra 1. "Cho'n earbf' *ann* an CRIOSD fo idir, ach earbf' an' *aghai*' CHRIOSD."—Earbfa bhi agad ri-oghachd DHIA fhaicinn gun a bhi air t ath-ghintein; agus amas air a bheatha mhairtheannaich, fan t flighe fharfuing; ciod fo ach earbf' a bhi agad gur faidh-brèige CRIOSD? Is iad briathra *Dhaibhi*', "Tha mo dhochas ann a t fhacal," *Salm* cxix. 81.—ach is ann tha do dhochas fa 'n aghaidh an fhacail. Feuch dhomh aon fhacal o CHRIOSD arfon do dhochais, gu fabhail e thu ann a t ain-eolas, a t aingheachd, no ad neo-churam, is gu brath cha ghluais mife do dhochas.

2. "Tha DIA le gràin a' cur air cùl a leithid fo do dhochas." A mhuinntir fin a th'air an dìte' leis an fhaidhe, 's a chaidh air an aghaidh nam peaca, tha air a rà "gidheadh gu leigeadh iad an taice-ris an TIGH-EARNA," *Mic.* iii. 11. Ach cha'n fhuiling DIA bhi

mar

mar ſo na phrop do dhaoine peacach. Na peacaich dhàna ſin a bha dol air an aghai nan aingidheachd, is gidheadh a' deanadh earbſ' a DIA *Iſrael, Iſai.* xlviii. 1. 2. thilg an TIGHEARNA uaithe iad, mar a chrathas duin' air ſalbh na dreaſan a leanas r'a eudach.

3. " Ma tha feum air bith ann a d' dhochas, glanaidh e thu o d' pheacaidh;" 1 *Eoin* iii. 3. ach is dochas malluicht' e ſin a bheir miſneach do neach air bith buanacha na aingidheachd.

Ceiſt. Am b' aill leat ſinn a thuiteam ann an-dochas.

Freagra. Na biodh dochas gu brath agaibh dol do neamh mar a tha ſibh, ann an ſtaid neo-iompaichte; *Gniomh.* ii. 37. Na biodh dochas agaibh gu brath gnuis DHIA ſ haicinn as eugais naomhachd. Ach na cuiribh uaibh air chor air bith ur dochas ri trocair, ma dh' iompaicheas ſibh is ma ni ſibh aithreachas; is ni mò dh' ſheudas ſibh bhi gun dochas gu ruig ſibh air iompacha 's air aithreachas ma ghnathaicheas ſibh na meadhona mar tha DIA 'g iarrui'.

Sa chuigeadh aite. " As eugais iompachai', tha gach ni rinn is a dh' ſhuiling DIA ann diomhain dhuitſa," *Eoin* xiii. 8. *Titus* ii. 14. Cha diong e bheag air bith a chum do ſhabhala. Tha moran a thagras ſo mar reuſan arſon an dochais, " gu d' ſhuair CRIOSD bàs arſon pheacach." Ach cuimhnich thuſa nach d' ſhuair CRIOSD riabh bas a ſhabhala nam peacach ſin a bhuanaicheas mar a tha iad gun iompacha gun aithreachas, 2 *Tim.* ii. 19. Is iad da cheiſt a bha Diadhair araid cleachdta ri ſheo-

ruich na cheafnacha diamhair. 1. Ciod a rinn CRIOSD air *do fhon?* agus 2. Ciod a rinn CRIOSD *annad?* As eugais oibreachai 'n fpioraid gar n ath-ghineamhuin, cha'n fheud pairt air bith a bhi againn do fhochaire na faoirfe. Tha mi' g-innfe' dhuibh o'n TIGHEARNA, nach urra CRIOSD fein ur fabhala ni's lugha na ghabhas fibh os laimh bhi air ur n iompacha. Oir,

1. "Biodh fo ann aghai' na h earbf' a th' aig an Athair ann." Is e 'n t eidirmheadhon air feirbhifeach an Athar, *Ifai.* xlii. 1. is ann uaithe tha ughdarus aige, is ann na ainm a tha e 'g oibreachadh, agus a reir iartais a tha e ag fireanacha, *Eoin* x. 18, 36. agus vi. 38, 40. "Dh' earb DIA rifan na h uile nithe," dh' earb e ghloir fein ris agus flainte nan daoine taghta, *Mat.* xi. 27. *Eoin* xvii. 2. Do reir fo, tha CRIOSD, mu'm bheil e fagail an t faoghail, a' toirt cunntais da Athair ann fan da chuid fo do'n obair a chaidh earbfa ris, *Eoin* xviii. 4, 6, 12. A nis mhafluicheadh CRIOSD gloir Athar, an ni fonraichte fin a chaidh earbfa ris, na'n deanadh e daoin' a fhabhala n am peacaidh; oir bhiodh fo ann aghai' gach cuid da rùn, is ann aghai' gach aon da bhuaidhean.

(1.) Bhiodh e 'n aghaidh a rùin; oir is e fo a rùn gu biodh daoin' air an toirt "a chum flainte trid naomhachai," 2 *Teff.* ii. 13. "Thagh e daoine chum as gu biodh iad naomha," *Epbef.* i. 4. Tha iad air an tagha chum maitheanais agus beatha, trid naomhachai, 1 *Pead.* i. 2. Ma's urra thufa mata rùn fiorruith agus

comhairle

comhairle neo-chaochlaideach DHIA atharracha, no ma 's urr' thu thoirt airfan, a fheùlaich an t Athair brìb a ghabhail, is an ni fin a dheanadh a tha 'n aghaidh ughdarais, ann fin, is cha mhò na 'n fin, a dh' fheudas fuil a bhi agadfa ri dol do neamh fan ftaid a bheil thu. Dochas a bhi agad gu fabhail CRIOSD thu gun bhi air t iompacha, eiod fin ach dochas a bhi agad gu bi CRIOSD neo-dhileas da Athair ann fa ghnothach mhor fin a dh' earb e ris? Cha d' rinn is cha dean e aon anam a fhabhaladh, ach iadfan a thug DIA dha le h iompacha agus le naomacha, *Eoin* vi. 35, 37. Na meall thu fein mata le fhaoilfinn gu fabhail CRIOSD thu air fheol a bhios ann aghai toil athar, *rann* 38.

(2.) Bhiodh fo ann aghai gach aon da bhuaidhean. Bhiodh e *ann toifeach*, "ann aghaidh a cheartais:" oir an fo tha ceartas breithanais DE ag co-fheafamh, "gu toir e do gach neach a reir a ghniomhara," *Rom.* ii. 5. 6. Nis na'n "cuireadh daoine do'n fheoil, is gu buaineadh iad do'n Spiorad a bheatha mhairtheannach," *Gal.* vi. 7, 8. c' ait' am biodh gloir ceartais DE? Nach b' ea-corach an ni gu faigheadh an t aingidh duais an fhirein? A ris, "bhiodh fo ann aghai naomhachd DHIA."—Na'n fabhala DIA daoine nam peacai bhiodh a naomhachd gu ro-mhor air a mafiacha 's air a falacha. Tha daoine mi-naomh an fealla DHIA ni's graineala na mucan agus naithrichean, *Mat.* xii. 34. 2 *Pead.* ii. 22. Ciod an eacoir is mò do fhior-ghlaine DHIA na fhaoilfin gu feud an leithide fo cònuidh a ghabhail maille ris?

" Cha'n urr iad feafaimh na bhreitheanas ; cha'n urr' iad fuireach na fhianuis," *Salm* i. 5. agus v. 4. 5. Mur fuilinge' *Daibhi'* an leithide fo na thigh, no na fhealla, *Salm* ci. 3, 7. an faoil finn gu fuiling Dia ?—Bhiodh fo " an aghai fhirinn :" oir dh' eitich DIA o neamh, " ma their neach air bith gu bi fith aige ge do bhuanaicheas e na pheaca, gu las a chorruich-fan ann aghaidh an duine fin," *Deut.* xxix. 19, 20. gur iadfan amhain a dh' aidicheas agus a threigeas am peacaidh, a gheibh trocair," *Seanr.* xxviii. 13. is gur iadfan amhain " aig am bheil lamhan glan is cridhe neo chiontach, a theid afuas gu thulaich naomha," *Salm* xxiv. 3, 4. C' ait' a nis am biodh firinn DHIA, nan deanadh e, ann diaigh fo uile, peacaich a fhabhaiadh as eugais naomhachai ? O pheacaich dhana ! am bheil thu co amaideach as a fhaoilfinn gu dean CRIOSD Athair breugach, is gu brift e fhacal fein a chum thus' a fhabhala?—Bhiodh fo " ann aghaidh a ghliocais :" na fochairean bu phrifeala thoirt dhoibhfan aig nach biodh meas orra ; 's nach biodh air chor air bith iomchui' air am faotainn.

(1.) Cha bhiodh meas ac' orra. Cha'n 'eil moran fuim aig an duin' aingidh do fhlainte mhoir DHIA, *Mat.* xxii. 5. Tha co beag iarrui' aig air CRIOSD, as a th' aig an duine fhian air an leigh, *Mat.* ix. 12. Cha'n 'eil fuim aige d'a chungai-leigheis ; tha e faltairt air fhuil le tair, *Eabh.* x. 29. Am biodh e cofail ri gliocas mata flaint' a chur a' dh' ain-deoin air a mhuinntir fin nach tuga buidheachas air bith air a fon ? An dean

an

an DIA uile-ghlic e fein, an ni fin a thoirmiſg e dhuinne, " a nithe naomh' a thoirt do na madraibh, is a neamhnuide thilgeil a dh' ionnſui mhuc, nach deanadh ach mar gu b' ann, tionndadh air agus a rèubadh," *Mat.* vii. 6. B'e ſo a throcair a dheana ſuarach gun amharus. Tha gliocas ag iarrui gu biodh onair DHIA air a ſabhala co maith ri anama dhaoine; 's c' ait' am biodh onair DHIA no cliu a ghràis, nan tilgeadh e mar ſo air falbh e air an dream ſin nach 'eil aon chuid airidh no toileach air f haotainn. Seadh cuideachd.

(2.) Cha'n 'eil iad air chor air bith iomchuidh air f haotainn. Tha gliocas DE foilleir ann a bhi deana nan uile nithe freagarach agus iomchui' arſon a cheile; ann a bhi toirt air a chrìch freagra do na meadhona, air a chuſpair freagra do'n cheatfa, 's air a ghibht a bhi iomchuidh arſon an neach a tha ga faotainn. Ach, mo thruaighe! ciod a dheana creatuir mi-naomh an neamh? Cha bhiodh toil-intinn air bith aig' ann, a chionn nach biodh aon ni ann iomchui' air. Cha bhiodh an t áit' iomchui' air, is cha bhiodh a chuideachd iomchui' air: oir " ciod an comunn a th' aig dorchadas ri ſolus," aig truaill'eachd ri foirfeachd, aig grainealachd agus ſailche ri gloir agus neobhàforachd?—Cha mhò a chordadh an obair ris. Cha taitneadh mola na neamh r'a chluais; is cha'n f haigheadh a bheul blas air órain nan naomh no air laoidh nan aingeal. An druigh do cheol air t aimhidh? no 'n toir thu e dh' eifdeachd fuaim an inneilchiuil a's binne? Sgaoil do bhord le fèiſd ſa chomhair

an

an neach a tha dol cùg le piantai tinneis, agus ann aite folais bheir thu dha oilbheum. Och! ma's fada leis an duine thruagh fearmoin, is ma tha e meas na sàbaide na sgios agus na tuirse, *Mal.* i. 31. cionnus a chordadh e ris a bhi gu siorruith ann san staid so.

Of-barr, Na'm biodh peacaich air an fabhaladh 'as eugais iompachai, "bhiodh so ann aghai neo-chaochlaideachd DHIA; ann aghaidh uil'-fhiosrachaidh; agus ann aghaidh uile-chumhachd." Tha e sgriobhta mar lagh siorruith ann orduibh neimh "nach faic neach gu bràth DIA ach iadsan aig a bheil an cridhe glan," *Mat.* v. 8. A nis nan tuga CRIOSD aon neach do neamh gun iompacha, b' eigin da 'n toirt astigh gu 'n fhios da Athair, (agus an sin c'ait' am biodh uil'-fhiosracha? no 'n aghaidh a thoile, ('s an' sin c' ait' am biodh uile chumhachd?) air neo b' eigin da thoil atharracha, ('s an' sin c'ait' am biodh a neo-chaochlaideachd?).

A pheacaich, nach leig thu fathasd dhiot do dhochas faoin ri bhi air do shabhala san staid am bheil thu? "An treigear an talamh air do shonsa," (arsa *Bildad,*) "is an atharruichear a charraig as a h aite?" *Iob* xviii. 4. 'S nach feud mis' air an doigh cheadn' a rà riutsa, An d' theid lagh neimh atharrachadh air do shonsa, is ordugh siorruith DHIA a thilge' bonn os-cionn? An toir CRIOSD masla do bhuaidhean Athar? An dean e ea-coir air a cheartas; am breugaich e fhirinn; an nàraich e ghliocas; an salaich e a naomhachd? O, cia neo-chomasach, amaideach agus lan do bhlaispheim a leithid so do dhochas!

dhochas! A ſhaolſinn gu ſabhail Criosd thu gun bhi air t iompacha, ciod ſin ach a ſhaoilſinn gu dean thu do Shlanui'ear na pheacach, is gu toir thu tuille maſlai dha na thug na bheil do dheamhain an ifrinn dha riabh? Agus an gleidh thu ni's faide dochas ann ſam bheil uirread bhlaiſpheime?

2. Cha ſabhail Criosd thu gun iompacha, oir bhiodh ſo "ann aghai fhacail feinn." Cluinn agus creid a bhriathra: "Gu firinneach a deirim ribh, Mur iompaichear ſibh, nach d' theid ſibh aſteach do rioghachd neimh," *Mat.* xviii. 3. "is eigin duibh bhi air ur breith a rìs," *Eoin* iii. 7. mur dean miſe do nighe', cha'n 'eil cuid agad annam," *Eoin* xiii. 8. "dean aithreachas, no baſaich," *Luc.* xiii. 3. Shaoileadh aon gu bu leor aon fhacal o Chriosd, ach cia tric is cia dùrachdach ata e ſparra ſo oirn! "Gu deimhin, mur bi duin' air athghintein cha'n fheud e rioghachd Dhia fhaicinn, *Eoin* iii. 3, 5. Seadh, cha'n e mhain gu bheil e 'g innſeadh ach a' dearbha gu bheil ſo feumail, *Eoin* iii. 6. is gu bheil duine co neo-iomchui' arſon neimh as eugais, as a bhiodh ainmhidh ſalach arſon talla rioghail. 'S am bheil thu fathaſd a' creidſinn do dhochais dhàna fein, ann aghai briathra Chriosd. Is eigin da dol calg-dhireach ann aghai lagh a rioghachd agus riaghailt a bhreitheanais, mu 'm feud e thus' a ſhabhala ſan ſtaid ſo.

3. Seadh cuideachd, "Ann aghaidh a mhionnan." Thog e ſuas a lamh ri neamh, is mhionnaich e co ſam bith a bhuanaichcadh ann ain-eolas agus ann eaſumhlachd,

gu

gu brath "nach d' theid iad aſteach d' a ſhuaimhneas," *Salm* xcv. 11. *Eabh.* iii. 11. Agus nach 'eil thu fathaſd a' creidſinn, O pheacaich, gu bheil DIA do rireadh? An ſaoil thu gu toir e mionnan eithich air do ſhonſa? Tha cumhnanta nan gràs air a dhaighneacha le mionn, is air a ſheulachadh le fuil, *Eabh.* vi. 17. agus ix. 16, 18, 19. *Mat.* xxvi. 28. ach is eigin da ſo air fad a bhi air a bhriſte, 's rathad eile bhi air fhaotainn gu neamh ma bhios tus air do ſhabhala gun do ſtaid a bhi air a h atharracha. Gu bràth cha ſabhail peacaich as eugais iompachai, ni's lugha na gheibh iad cumhnant' eile o DHIA, 's a gheibh iad an ſuiſgeul ſiorruith ſin, a chaidh a dhaighneacha co ſoleimnte le fuil mhic DHIA, a chur an toiſeach an neo-brigh: 's nach biodh iad gun chiall gun amharusna'n ſaoileadh iad gu feuda ſo tachairt?

4. Bhiodh do ſhabhaladh as eugais iompachaidh "ann aghaidh onair CHRIOSD." Nochdai' DIA a ſpeis do'n pheacach, air ſheol a leigeas ris cuideachd fhuath do'n pheaca. Air an adhbhar ſin, "an ti tha 'g ainmeachadh ainm CHRIOSD, is eigin da aingidheachd a threigſinn," 2 *Tim.* ii. 19. is cùl a chur ris gach uile mhi-dhiadhachd. Agus eſan aig a bheil dochas ri beatha trid CHRIOSD, is eigin da "e fein a ghlanadh amhlui mar tha eſan glan," 1 *Eoin* iii. 3. *Tit.* ii. 12. As eugais ſo bhiodh CRIOSD mar gu b' anu a' toirt faſgaidh agus miſneich do'n pheaca. Ach dh' innis e do'n t ſaoghal, ge do bheir e mhaitheanas do'n pheacach a ni aithreachas, nach toir e 'm leaſd tearna dhaſan nach dean. Ma tha *Daib-*

uaithe,

hidh ag rà ri uile luchd-deanai na h aingidheachd imeachd uaithe, *Salm* vi. 8. 's a' cumail gach aon diu 'n taobh amach d' a dhorus, *Salm* ci. 7. nach lugha gu mor a dh' fheudas iad còmhnuidh a ghabhail maille ri naomhaehd CHRIOSD? Am b' onair dhafan madraidh a bhi air a bhord, mucan a bhi luidhe' le chloinn, is uchd *Abrahaim* a bhi na nead aig naithrichean?

5. Bhiodh fo "ann aghaidh oifigean." Dh' arduich DIA e "chum bhi na Phrionnfa 's na Shlanui'ear," *Gniomh.* v. 31. Ach cha fhreagradh e aon chrioch dhiu fo nan fabhaladh e peacaich as eugais iompachaidh. Is i oifig Righ "a bhi na aobhar eagail do luchd-deanai' an uile, ach na chliu dhoibhfan a ni gu maith," *Rom.* xiii 3, 4. Is e "feirbhifeach DHE, dioghaltair, a nochda feirg do'n ti ni olc." A nis nan cuma CRIOSD bàigh ri daoine mi-dhiadhai, ('s iad a' fuireach mar fin) is gu gabhadh e mhuinntir fin chum riaghla maille ris, "leis nach b' aill e bhi na Righ os an ceann," *Luc.* xix. 27. bhiodh fo gu buileach ann aghaidh oifig agus a dhreuchd: oir is e 'n t aobhar mu 'm bheil e ag riaghladh, a chum as gu "cuireadh e a naimhdean uile f'a chafaibh," 1 *Cor.* xv. 25. Buinidh e do CHRIOSD mar Righ, cridheachan a phobuil a riaghla 's an an-mianna chlaoidh, *Salm* xlvi v. 5. agus cx. 3. Ciod mata an Righ a bheireadh a naimhdean aftigh g'a chùirt f'an armaibh? Nach b' e fo a rioghachd, uachdranachd, agus ughdarus a fgrios a dh' aon bheum? Ma tha CRIOSD na Righ, tha còir aig' air onair, urram, umhlachd, *Mal.* i. 6. Ach nan fabhaladh e peacaich, is iad a' fuireach

fan

fan naimhdeanas am bheil iad, ciod a bhiodh ann fo ach maſladh a tharruing air onair, dimeas a thoirt air ughdarus, agus na fochairean fin a cheannuich e co daor a reic air neo-ni ?

A ris, nan deana CRIOSD fo, cha bhiodh e na Shlanui'ear, ni's mò na bhiodh e na Phrionnſa. 'S ann ſpioradail ata a ſhlainte : theirear IOSA ris, a chionn gu ſabhail e a phobul *o'm* peacaidh, *Mat.* i. 21. air chor as nach feudadh e bhi aon chuid na IOSA no na THIGHEARNA, nan ſabhaladh e iad *nam* peacaidh. Mur deanadh e ach daoin' a thearnadh o pheanas a pheacai, gun an ſaoradh o chumhachd, cha deanadh e ach leth oibre, 's cha bhiodh e na Shlanui'ear foirfidh. Is i oifig mar Fhear-ſaorui' "an-diadhachd a philleadh air falbh o *Iacob*." *Rom.* xi. 26. Is i chrioch gus an d' thainig e dh' ionnſui' an t ſaoghail "a chum gu beannuicheadh e daoine, le 'n iompach iompachadh o'n lochdaibh," *Gniomh.* iii. 26. is a chum gu cuireadh e crioch air peaca, *Dan.* ixl 24. A nis nan ſabhaladh e daoine gun iompachadh o'm peacaibh, chuireadh e ann aghai na chriche ſo, agus chuireadh e oifig fein ann neo-brigh.

AN CO-CHUR. Eirigh mata, O pheacaich ! ciod is ciall duit ? Duiſg o d' pheaca ! moſgail o d' thearuinteachd ! an t eagal gu bi thu air do chaitheadh ann a d' aingidheachd : abair mar a thuirt na lobhair, "Ma ſhuidheas ſinn ann ſo gheibh ſin bas." 2 *Righ.* vii. 3, 4. Gu deimhin cha'n 'eil e ni's cinntiche gu bheil thu 'n dràs ann taobh amach do ifrinn, na gu bi thu

thu gu grad ann taobh aſtach dh' i, mur dean thu aithreachas agus mur bi thu air t iompacha. So an aon dorus a th' agad gu dol as. Eirigh mata, o lunndaire, 's crath dhiot gach uile lethſgeul: cia fhad a bnios tu a d' ſhuain, is a dh' fhilleas tu do lamhan gu cadal? *Seanr.* vi. 10. 11. An luidh thu ſios am meadhon na fairge, no'n caidil thu am barr nan crannaibh? *Seanr.* xxiii. 34. Cha'n 'eil caochla ſam bith agad, ach an dara cuid iompacha no loſga. Cha'n 'eil ſeachna ſam bith agad air iompacha, ni's lugha na tha thu leagta ri thu fein a ſgrios, agus dol ionnſui' na codach is faide leis an uile-chumhachdach. O dhuine! na dean ſo; ach, ma tha ſpeis agad do t anam, grad-eirigh, agus thig air falbh. Air leam gu faic mi 'n Tighearn' Ios' a' leagail a lamha trocaireach ort, is mar gu b' ann ga d' cho-eigneachadh: air leam gu bheil e buintinn riut mar a rinn na h Aingle ri *Lot*, *Gen.* xix. 15, *&c.* "Ann ſin ghreaſuich na h aingle *Lot*, ag ràdh, Eirigh, mu'm bi thu air do chaitheadh. Agus am feadh a bha e ri maille, rug na daoin' air laimh air, (air do'n TIGHEARNA bhi trocaireach dha), agus thug iad amach as a chaithir e, 's thuirt iad ris, Teich arſon t anama, na fan ſa mhach'ir uile, teich do'n t ſlaibh, an t eagal gu bi thu air chaitheadh."

O, cia toileil a bhios do ſgrios ma chruadhaicheas tu thu fein fathaſd ad ſtaid pheacaich! Ach cha'n urra neach air bith agaibh a rà nach d' fhuair ſibh rabha tràthail.—Ach cha'n urra mi chuir mar fhiach' orm

fein ur fagail air an doigh fo. Cha leor leam idir gu d' dhean mi m' anam fein a fhabhala. Ciod? an leig fibh dhomh falbh gun mo ghnothach? Nach 'eil aon air bith agaibh a dh' èir'eas agus a leanas mi? An raibh mi fad na h uine fo a labhairt ris a ghaoith; a' feinn ciuil do'n nathair bhodhair; no a' traoghadh onfha na fairge le argumeinte? Co dhiu tha mi labhairt ri clachaibh is ri crannaibh no ri daoine; ri uaigh nam marbh is ri leaca-lighe, no rì beo cho-thional? Ma's daoine fibh, no nì aig a bheil mothacha, feafaibh agus fmuainichibh c'ait' a bheil fibh a dol: ma tha tuigs' agus reufan dhaoin' agaibh, na bithibh co cuthaich as ruith do'n lafair, agus fibh fein a thilge' do ifrinn lèr fuilibh fofgailte; ach thugaibh fainear fibh-fein, agus grad chuiribh mu thiomchiol obair an aithreachais. Ciod e fo! am bheil fibh nar daoine, 's gidheadh a' ruith do'n t-fioc, nuair nach gabh na bruidean fein iomain thar beul bruaiche! Ciod fo! reufan agaibh, is gidheadh fibh a cluiche ri bàs, ri ifrinn, agus ri dioghaltas an Uilechumhachdaich! An do dhealuich DIA fibh o na brùide bàfmhor le ro'-mhothacha thoirt dhuibhfa; 's na dheigh fo, nach dean fibh deafacha fam bith arfon na h uine tha ri teachd; nach dean fibh cabhag air bith gu dol as o phianta fiorruith? O! nach eifd fibh ri reufan, 's nach leig fibh f haicinn gur daoine fibh. An ni reufanta dhuibhfa dol a "dheana ftrì ri'r Cruthai'ear?" *Ifai.* xlv. 9. no "fibh fein a chruadhacha na aghaidh." *Iob* ix. 4. "Mar gu deana neart *Ifrael* breug!" 1 *Sam.* xv. 29.

An

An ni reuſanta dhuibhs' air an do bhuilich DIA cailleigin do thuigſe, ur beath' a chaithe' direach ann aghai na criche gus an deachaidh ur cruthacha, 's a bhi air ur tilgeil amach, mar chrè bhriſte, do'n òtrach? Am bheil e iomchui gu biodh an aon ni ſan t ſaoghal ſo, tha comaſach air eolas a ghabhail air toil DHIA, 's air gloir a thoirt da, ain-eolach air a Chruthai'ear, is neo-èaſgui na ſheirbheis? ſeadh, gu biodh e ri ar-amach na aghai, 's a' tilgeil a ſhile na eudann? Eiſd, O neamh, agus thoir aire, O thalamh;" thuga na brùidean fein breith ma tha e ceart gu deanadh iadſan, a rinn DIA, "altrum is a thogail ſuas ar-amach na aghaidh," *Iſai.* i. 2. Nach toir ſibh fein breith cionnus a thig e do na dreaſan agus do'n droighinn dol aſios an cath ann aghai' an teine mhilltich? *Iſai.* xxvii. 4. no "do chrè na talmhain ſtrì dheana r'a Cruthai'ear?" Ma tha bheag idir do reuſan agaibh, is eigin duibh aideacha nach 'eil ſo ceart: agus mu'r bheil, c'arſan a dh fhanas ſibhſa ni's faide mar a tha ſibh, gu'n bhi rei' ri DIA le h iompacha 's le h aithreachas?

Ciod a their mi? Dhùraichdinn m' anam a bhuileachadh air a chùis ſo, O nan tuga ſibh ach eiſdeachd dhomh! is gu tòiſiche' ſibh air ball air caithe-beatha nuadh. O, nach gabh ſibh os laimh bhi glan! c'uin idir a thachras e? An e nach cuir mi iompaidh air aon neach agaibh? A leughadair, nach eiſd thuſa rium air a h aon? Nach ſuidh thu ſios, nach fmuainich thu air a chuis ſo, 's nach faic thu gur e do ghliocas pilleadh. Thig, agus reuſan-

aichemid le cheile: an glic dhuitsa fuireach mar tha thu? an suidh thu mar a thagad gus an tig a mhuir-làn tharad? An glic dhuitsa dol a dh' fheuchainn am bi DIA co maith as fhacal; agus thu fein a mhille' le barail fhaoin gu'n eirigh gu maith dhuit ge nach bi thu air do naomhacha?

Ach tha fios agam nach gabh fibh mo comhairle: gu bi a chuid is mo agaibh mar a bha iad; is gu dean iad mar a rinn iad. Tha fios agam gu pill am mìsgear gu mhisg; an cealgair gu cheilg; an slaoitear gu shlaoit, is an neo-ghlan gu neo-ghlain' a rìs. Och! an eigin domh ur fàgail far an raibh fibh, nur n ain-eolas no nur n aingidheadh; nur fuar-chrabha no nur mi-mhothachail. Ach mur d' theid agam air tuille, suidhi' mi fios a chaoi' call mo shaoithreach, is a thaomadh amach m' osnaigh oiscionn thruaghana bochd tha bàsachadh.

O peacaich gun chiall! ciod a chrioch gus an tig iad! ciod a ni iad san là sin ann san d' thig DIA g' an amharc? "Co ionnsui' a theicheas iad arson cabhair?" *Isai.* x. 3. Cia glan a chuir am peaca drui'eachd orra, 's a rinn dia 'n t saoghail so an dalladh! Cia an-bharr a tha iad air am mealladh, cia bodhar an cluasan, cia cruaidh an cridheachan? Tha iad aig an Aibhisteir air a smèide; ge d' ghlaodh mise cian, gun neach gam fhreagairt. Feudai mi reusanacha riu bliadhna 'n diaigh bliadhna; eisdidh iad rium, agus is e sin uil' e. A dh' ain-deoin na 's urra mi rà', leanaidh iad r'am peacanna: ge d' innis mi dhoibh gu bheil bàs ann sa chupa, glacaidh

caidh iad e: ge d' innis mi dhoibh gu bheil iad ſan-t ſlighe leathainn da'n crioch leir-ſgrios, gidheadh theid iad air an aghaidh. Tha mi'g innſe' dhoibh an cunthairt, ach cha ghabh iad ſuim dheth. Air uairibh, ſaoilidh mi gu maothaich trocair DHIA iad, is gu toir gach caomh-chuire tha e toirt ſeachad na fhacal buaidh orra; ach gheibh mi iad direach mar a bha iad. Uair eile, ſaoilidh mi gu cuir uabhaſan an TIGHEARN' eagal orra; ach cha drùigh ſo orra cuideachd. Eiſdidh iad am focal, cordaidh an t ſearmoin riu, 's molaidh iad am miniſteir; ach caithidh iad am beatha direach mar a rinn iad roimhe. Cha toir iad diulta dhomh, ach cha mhò bheir iad geill domh. Diùchruinnichidh iad gu focal DHIA, ſuidhidh iad mu 'm chomhair mar a phobul-ſan agus eiſdidh iad mò bhriathra; ach cha chuir iad aon an' gniomh dhiu. Tha ſpeis aca do mhiniſteirean agus ſeaſui iad aſuas air an ſon, is tha miſe dhoibh "mar òran ro-thaitneach duin' aig am biodh guth binn," ach cha'n urra mi 'm faotainn gu teachd fui chuing CHRIOSD. Tha gaol ac' orm, is tha iad ulla' gu rà gu dean iad ni air bith air mo ſhon; ach arſon mo bhuideachais, arſon m' anama, cha'n urra mi chur mar fhiach' orra cùl a chur r'am peacaidh, an droch cuideachd a ſheachnadh, agus ſgur d'an neo-mheaſarachd, d'am buannachd eacoraich, *&c.* Cha'n urra mi thoirt orra tòiſeacha ri urnaigh chur aſuas nan teaghlaiche 's nan ionnda uaigneach; ge do gheallas iad dhomh a dheana, coſail ris a mhac eaſ-umhal, a thuirt, "Tha mi dol, a Thighearna, ach nach deachai," *Mat.*

xxi. 30. Cha'n urra mi thoirt orra gu gabh iad eolas air an creide' ge d' raibh iad ulla' gu bafacha le diobhail eolais, *Iob* xxxvi. 12. Tha mi 'g innfe dhoibh an cunthairt, ach cha chreid iad nach 'eil gach ni ceart. Ma dh' innfeas mi dhoibh gu h àraid gu bheil eagal orm ar fon a leithid fo, no leithid fo do reufain, gu bheil an ftaid gu h olc, meafaidh iad mi 'm dhuin' achafanach, draghail: no, ma mhofglas iad beagan fan am, air ball tha 'n t Abhifteir gan cur nan cadal ars, agus tha iad a' call na bh' aca do mothacha.

Mo thruaighe! mo luchd-eifdeachd bhochda! 'n eigin doibh mu dheire bafacha nan ceùdan, nuair tha am minifteirean co dèigheil air an fabhala? Ciod an t innleachd a ghnàthaicheas mi leo, nach do ghnàthaich mi cheana? "Ciod a ni mi arfon inghean mo phobuil," *Ier.* ix. 7. "O Thighearna DHIA cuidich. Och! am fag mi iad mar fo? Mur eifd iadfan mi, gidheadh eifd thufa mi: O gu bitheadh iad fathafd beo ann ad fhealladh! A Thighearna fabhail iad, air neo tha iad caillte. Ghuileadh mo chridhe nam faicinn an tighean ri theine mu'n ceann, is iad nan fuain chadail nan leapuichean; agus nach goirte na fin le m' anam a bhi gam faicinn a' tuiteam ann an teine fiorruith! A Thighearna gabh trua's diù, agus fpìon amach as an tein' iad: sìn amach do ghairdean cumhachdach, agus biaidh an obair deanta; ach air mo fhonfa dheth cha'n urra mi buadhacha."

CAIB.

CAIB. IV.

A' feuchainn chomharan leis an aithnichear a mhuinntir neo-iompaichte.

CHA mhor a chuireas e air daoine finn a bhi labhairt ann aghaidh a pheacai, ni's lugha na thig finn dlù g'am-brollach agus a fhonraicheas finn amach a ghnè pheacai fin fam bheil iad fein gu h àraid cionntach. Cha'n 'eil *Daibhidh* a' gabhail dùfgai fam bith le famhlui'ean is coimeafan an Fhàidh, ach gus am bheil e teachd direach gu uchd is ag innfe' dha gu foilleir " Is tus' an duine," Aidichidh ach beag gach aon gu bheil iompacha 's ath nuadhacha ro-f heumail, ach tha iad gan fgrios fein le barail mhealltach gu bheil an obair deanta cheana. O'n tha fios aca gu bheil iad faor do'n cheilg oillteil fin tha toirt air cuid do dhaoine fgàil chreidimh a chur umpa chum an aingidheachd a chleith agus an coimhearfnaich a mhealla, tha iad gam meas fein treibh-dhireach; gun fmuaineacha gur teaga gu bheil ceilg is dluithe 's is cunthartaiche na i fo ceangailte riu; a cheilg fin leis am bheil neach a' mealladh anama fein, *Sheum.* i. 26. Ach tha cridhe 'n duine na ni co chealgach agus fein-mhealltach, as nach 'eil fios agam co dhiu 's duilligh', is feirbhe, no is feumala 'n obair dol gu rùfga 's gu leige' ris. Mo thruaighe mo luchd-eifdeachd neo-iompaichte 's eigin doibh an cridhe f haicinn no bhi caill te. Ach cionnus is urra finn a leige' ris doibh ?

" Cuidich

"Cuidich mi, O Sholuis a rannſuicheas na h uile nithe, 's dean thuſa foilleir d'on fhein-mhealltair am bunachar faoin air a bheil e leagail a ſteidhe. Stiur miſe, Thighearna DHIA, mar a rinn thu 'm faidh, gu ſeomraiche nan iomhaigh; cladhaich roi' 'n bhalla ſin tha cuartacha cridhe a pheacaich, is leig ris na grainclachda diomhair ſin, tha ga'm falach fein na ionadaibh dorcha. O cuir aingeal air thoiſeach orm a dh' fhoſgladh ioma' dhoirſe gach cridhe, 's a thoirt air na geataiche iaruinn fein ſgaoileadh o cheile, amhuil mar a rinn doirſean a phriſuin ro d' ſheirbhiſeach *Peadar*. Agus, mar nach bu luaithe bhlais *Ionathan* a mhil na bha ſhùilean air am foſgla, mar ſin deonuich, O THIGHEARNA, nuair a chi nò chluinneas na h anama dalla truagha, ris a bheil mo ghnothach-ſa, na briathra ſo, gu bi 'n intinn air a ſoillſeacha, 's an coguis air a dùſga le geùr-mhothacha, chum as gu faiceadh iad le 'n ſuillean, is gu biodh iad air an iompacha, 's gu deana tus' an leigheas."

Is eigin duinn a thoirt fainear, mu'n toiſich ſinn ris ann rannſacha ſo, gu bheil e deirbhte gu feud daoine moran earbſa bhi aca gu bheil an ſtaid gu maith nuair tha i gu h ole. Cluinn beul na firinn fein a leigeil fhaicinn an' cùis *Laodicea*, gu feud daoine bhi "truagh agus bochd agus ainniſeach, agus dall agus lomnochd," is gun fhios aca fein air; ſeadh, nuair tha iad lan-earbſach gu bheil iad "beartach, agus air fàs ſaibhir ann an gràs," *Taiſb.* iii. 17. "Tha ginealach ann a tha glan na ſuilibh fein, is gidheadh nach 'eil nighte o'n ſalchar."

falchar." *Seanr.* xxx. 12. Co b' fhearr bàrail air a ftaid fein na *Pol,* nuair a bha e fathafd neo-iompaichte? *Rom.* vii. 9. Air chor as gu bheil iadfan gu ro-mhor air am mealladh, a tha faoilfinn gur leor an dearbha dhoibh gu bheil a chuis ceart ma tha 'n earbfa laidir. Iadfan aig nach 'eil barantas ni's fearr na fo air an iompacha, cha'n 'eil fhios aca fathafd ciod is ciall da.

Ach gu teachd ni's dlùithe d'ar gnothach: Thachair do'n mhuinntir air a bheil finn ag iomra mar a thachair do luchd-leanmhuin an Ana-crioft, tha cuid dhiu tha giulan an comharai gu follas air clàr an eudainn; agus cuid eile, ni's falaichte na fin, air an dearnai. Tha iomad feorta air an tuire' fios agus air am fagail fui bhìne bàis anns na fcrioptura eagalach fo leanas, d'an còir dhuibhfa aire fhonraicht a thabhairt, a dh' fheuchainn nach 'eil fibh fein fan àireamh. *Epheſ.* v. 5. 6. "Oir tha fios agaibh air fo nach 'eil aig ftriopaiche, no aig neach neo-ghlan, no aig duine fanntach, a tha na fhear iodholaoraidh, oigreachd ann rioghachd DHE agus CHRIOSD. Na mealla nach, air bith fibh le briathra faoin; oir arfon nan nithe fo tha fearg DHE a' teachd air cloinn na h eaf-umhlachd," *Taiſh.* xxi. 8. Ach aig an dream fin a tha gealtach agus mi-chreideach, agus gràineil, agus aig luchd-mortaidh, agus ftriopachais agus drui'eachd, agus iodhol-aoraidh, agus aig na h uile bhreugairibh, bithidh an cuibhrionn ann fan locha 'ta dearg-lafa le teine agus pronnufc; ni is e 'n dara bàs! 1 *Cor.* vi. 9, 10. "Nach 'eil fios agaibh nach fealbhaich luchd dea-

nai

nai na hea-corach rioghachd DHE? Na meallar fibh, cha fealbhaich luchd ftriopachais, no luchd iodhol-aorai', no luchd-adhaltruis, no luchd macnuis, no na daoine tha cionntach an' neo ghloine mhi-naturra, no luchd goid, no luchd fainnt, no mifgearan, no luchd an-cainnt, no luchd foireigne, rioghachd DHE: faic *Gal.* v. 19.—21. Mo thruaighe iadfan aig a bheil an ainmeanna fgriobhta meafg nam buidhnean fo. Feudaidh iadfan fios a bhi aca, co cinnteach as ge d' innfe' DIA dhoibh e no neamh, gu bheil iad fathafd gun naomhacha; agus, ann fan ftaid fin, nach 'eil e comafach dhoibh air chor air bith a bhi air an fabhala.

Tha gach feorta dhiu fo mata (gun ag air bith) neoiompaichte; tha iad a' giulan an comharaidh ann an clàr an eudainn.

1. Na *neo-ghlain.* Tha iad fo do ghnath ann an aireamh nan *gabhar* a fheafas air an laimh chlì; 's co air bith eile tha air am fàgail amach, tha 'n ainmfan air a chur afios anns gach aon do na clàr-ainmeanna fin a chunnaic finn, *Ephef.* v. 8. *Taifb.* xxi. 8. 1 *Cor.* vi. 9, 10.

2. Na *fanntaich.* Tha iad fo anns gach àit' air an fonracha mar luchd *iodhal-aorai,* 's dorus na rioghachd air a dhruideadh orra air an ainm, *Ephef.* v. 8. *Col.* iii. 5. 1 *Cor.* vi. 9, 10.

3. *Mifgearan.* Cha'n e mhainn iadfan a tha 'g òl air falbh, an reufain, ach mar an ceadn' agus gu h araid iad fin a tha tuille 's laidir feadh arfon deoch laidir. Ann

aghai

aghai na muinntir fo tha beul DHIA fein a' glaodhach truaighe, 's a' barantacha nach 'eil "pairt fam bith aca do rioghachd Neimh." *Isai.* v. 11, 12, 22. *Gal.* v. 21.

4. *Breugairean.* Tha 'n DIA fin nach feud breug a dheanadh ag innfe' dhoibhfan, nach 'eil cuid fam bith aca da rioghachd-fan, is nach d' theid iad gu brath aſteach d'a thulaich: ach gu faigh iad an cuibhrionn le Athair nam breug, (an ti d' am bheil iad nan cloinn ann fan locha theine, *Salm* xv. 1. 2. *Taiſb.* xxi. 8, 27. *Eoin* viii. 44. *Seanr.* vi. 17.

5. *Luchd-mhionn.* Gun aithreachas goirt agus grad, is i crioch na muinntir fo leir-ſgrios ullamh, agus damna cinnteach, gun innleachd air bith air a ſheachnadh, *Sheum.* v. 12. *Sech.* v. 1, 2, 3.

6. Luchd *an-cainnt* agus *cul-chàinidh*, a tha ulla' gu droch ſgeul a thogail no airis ann aghaidh an coimhearſnaich, is gach ſalchar a dh' fheudas iad a thilge' na eudann; no tha ga lot gun fhios da air a chùl-thaobh. *Salm* xv. 1, 3. 1 *Cor.* vi. 10 agus v. 11.

7. Luchd *goid*, *foirceigne*, 's *breith air-eigin*, a tha ſarucha 's a' bleith nam bochd, is a' deanadh an-cothrom air bith air am braithrean gach uair a gheibh iad fath air bith air a dheana. Biodh fios aca ſo air fad gu bi Dia na dhioghaltair orra, 1 *Teſſ.* iv. 6. Cluinnibh, O fheirbheiſiche bradach, midhileas agus ſtruidheil; cluinnibh, O luchdoibre cealgach anns gach dreuchd; cluinnibh

nibh ur bìne: druididh DIA gu cinnteach a dhorus oirbhsa tionndaidh e ur n ionmhus ea-corach gu ionmhus feirge, 's bheir e air ur n òr is air ur n airgiod, a fhuair sibh gu h eas-ionraic, ur claoidh mhar mhiotailt leaghta 'n taobh astigh dhibh, 1 *Cor.* vi. 9, 10. *Sheum* v. 2, 3.

8. Gach uile neach a tha ri dearmad ambitheanta s air *aora* DHIA: nach 'eil ag eisdeachd thacail no gairm air ainm: a tha cumail air-ais urnaigh o DHIA, 's nach 'eil a' gabhail suim d'an anama fein no do anama 'n teaghlaichean, ach a tha "caitheadh am beatha gun DIA ann san t saoghal," *Eoin* viii. 47. *Iob* xv. 4. *Salm* xiv. 4. agus lxxix. 6. *Epheſ.* ii. 12. agus iv. 18.

9. Iadsan a tha gleidhe' *cuideachd amaideach no olc.* Thug DIA barantas seachad gu sgrios e mhuinntir so air sad, is nach d' theid iad gu brath asteach da àite còn-uidh, *Seanr.* xiii. 20. agus ix. 6. *Salm* xv. 4.

10. Iadsan a bhios *ri fanoid* air diadhachd, 's a' deana sgeig is tàir air daoine diadhaidh, air an aidmheil naomha, 's air an giulan faicilleach; 's a tha deana spòrsa dhoibh fein do an-'ainneachd is do fhailinnibh nan creideach. Cluinnibh, a luchd-fanoid, ur bìne eagalach. *Seanr.* xix. 29. agus iii. 34. 2 *Chron.* xxxvi. 16. *Mat.* xviii. 6.

A pheacaich, rannsuich gu curamach a dh' fheuchainn nach 'eil thu fein a measg aon seorta do'n mhuinntir sin a chaidh ainmeachadh: oir ma 's e so do chor tha thu fathasd "an' domblas-sàth an t searbhaduis agus an cuibhreachan a pheacaidh;" oir tha gach seorta dhiu

so

ſo a' giulan an comharai co ſoilleir air clàr an cudainn as nach 'eil ag air bhith nach clann do'n bhàs iad. Agus ma ſeadh, gu gabha DIA trua's d'ar cothionail bhochda! O cia beag an t aire' bhios air f hagail nuair a bhios na deich ſeortai' ſo air an toirt aſda! Och! cia lion dorus, cia lion cudann air an eigin duinn a ſgriobha "Gu deana Dia trocair oirn!" A dhaoine, cionnus is urra ſibh a chur an ceill duibh fein gu bheil ur ſtaid gu maith, nuair tha DIA o neamh a' labhairt nur n aghaidh, agus a' barantacha dhuibh gu bheil ſibh an' ſtaid damnai? Ceadaichibh dhomh reuſanacha ribh ann am briathra DHIA "Cionnus a dh' f heudas tu rà. Cha'n 'eil mi ſalach?" *Ier.* ii. 23. "Feuch do ſhlighe ſa ghleann, tuig ciod a rinn thu." A dhuine nach 'eil do choguis fiosrach air do chuil-bhearta cealgach, air do chionta uaigneach, air do ſhlighe bhreugaich? Seadh nach 'eil do chairdean, do theaghlach, do choimhearſnaich, nam ſanuiſean air do dhearmad air aora DHIA, air do chleachda ſanntach, air do ghiulan mi-rùnach agus farmadach? Nach feud iadſan a chi thu dol ſeachad a rà Sin ſtruidhear coſtail; no, Sin miſgear pòiteil; fear-taoghail droch cuideachd? Sin duine droch-theangach; no, fear-fanoid, no duin' aig a bheil caithe-beatha mi-theiſteil?—Mo mhuinntir iomhuinn, ſgriobh DIA mar gu b' ann le gàth-greine, ſan leabhar ſin leis an toirear breith oirbh, nach e bheag dheth ſo ſuaicheantas a chloinne-ſan; is nach d' theid aon neach do'n mhuinntir

ſo, ni's lugha no bhios e air ath-nuadhacha le gràs an iompachai, gu ſiorruith as o dhamnadh ifrinn.

O nach gabha ſibh os laimh a nis "aithreachas a dheanadh, agus pilleadh o'r n uile chionnta, chum as nach deanadh aingidheachd ur milleadh!" *Eſec.* xviii. 30. Och, a pheacacha cruaidh-chridheach! an eigin domh ur fagail mu dheire far an raibh ſibh? Am feum mi am poìt'ear ſ hagail ſan tigh-òſda? Am feum mi fear an t ſùgrai ſ hagail r'a mhacnus? Am feum mi am mirùnach ſ hagail na nimh; is fear nam breug no nam mionn a' cluiche ri bruaich an teine ſhiorruith? Ma 's eigin, biodh fios agaibh co achd gu d' ſ huair ſibh rabha, 's gu bheil miſe ſaor o'r fuil. Agus, "co ac' a dh' eiſdeas daoine no nach eiſd," fagai mi na ſgrioptura ſo maille riu, an dara cuid mar tharnanaich g' an dùſga, no mar iarruinn-loſgai g' an cruadhacha 's gam fagail gun mhothacha, *Salm* lxviii. 21. "Ceann a naimhde briſtidh DIA, agus claigeann greannach an duine ſin à theid air aghai gu dana na aingidheachd." *Seanr.* xxix. 1. "An ti gheibh achaſan gu minic, is a chruaidhicheas a mhuineal, di-mhilltear e gu h obann, agus gun teaſairgin." *Caib.* i. 24, &c. "A chionn gu do ghlaodh mi, agus gu do dhiult ſibh, gu do ſhìn mi mach mo lamh, is nach d' thug duine fainear, &c. Ni miſe fanoid nuair a thig ur truaighe, nuair a thig ur leir-ſgrios amhuil ioma-ghaoth."

Cha'n 'eil teaga nach 'eil moran a nis gam meas fein ſona, 's a' ſoilſinn gu bheil gach ni ceart, a chionn nach feudar

feudar a bheag a chur as an leth do na peacai fin is foilleire 's is truime cionnta, bha 'n ceart uair air an ainmeachadh. Ach is eigin domh innfe' dhuibh gu bheil feort' eile do dhaoine neo-naomhaicht' ann, ge nach 'eil iad a giulan an comharai' air clar an eudainn mar a mhuinntir fo ; ach aig a bheil e ni's falaichte, mar gu b' ann air an dearnai. Tha'n dream fo gu bitheanta gam mealla fein co maith ri daoin' eile, 's air am meas nan fior chriofdui'ean nuair tha'n cridhe fad na h uine làn do ghaoid is do mhi-fhallaineachd. Tha moran diu dol roi' n t faoghal gu'n uirread as duin' a chur amharuis orra, gus an toir bàs agus breitheanas gach ni gu folus. Tha na fein-mhealltairean fo mar gu b' ann a' teachd direach gu geata fhlaithinis le lànearbfa ri dol aftigh ; is gidheadh tha iad air an druideadh amach air a cheann mu dheire, *Mat.* vii. 22.

Mo bhraithre ionmhuinn, guidheam oirbh aire fhonraicht' a thoirt do'n fmuainte chuidreamach fo, 's a ghleidhe' gu daingeann nur cuimhne, " Gu bheil na miltean air an call le bhi toirt fafgai do pheaca diomhair eigin, a tha cha'n e mhain falaicht' o dhaoin' eile, ach mar an ceadna uatha fein a chionn nach 'eil iad a' mion-rannfachadh an cridhe." Feudai duine bhi faor o ghràinealachd fhollais, is gidheadh bafacha le gaoid no galar faluichte. Ainmichi mi a dhà-dheug do na peacanna diomhair fo leis am bheil na milte anam' air an fgrios. Ranufaichibh gu curamach, a dh' fheuchainn nach 'eil aon air bith do na comharaibh bàis fo ri-

fhaotainn oirbh ; oir tha gach aon diu a' leigeil fhainn gu bheil neach air bith air am faighear iad fathasd gun ghràs, gun iompacha. Air an aobhar sin, mar is ionmhuinn leibh ur n anama, leughaibh agus eisdibh na nith' a leanas le mòr-fhaicill agus curam, 's le èud naomh mu'r tiomchiol fein, eagal gu faighear oirbh aon air bhith do na comharaibh sin a theid ainmeacha.

1. "Dall ain-eolas." O, cia lion anam truagh tha 'm peaca fo a' mille' gun fhios! *Hos.* iv. 6. nuair tha iad a' faoilsinn gu bheil an cridhe ceart, is gu bheil iad air an rathad dhireach gu neamh! 'S e fo am mùrtair a tha sgrios nam miltean gu samhach, is gun iad a' faicinn no mothachainn co 'n lamh a tha gan cosgairt. Ciod air bith leth-sgeul a th' agaibh arson ur n ain-eolais, feudai sibh fhaicinn gur peaca millteach do'n anam e, *Isai.* xxvii. 11. 2 *Tess.* i. 8. 2 *Cor.* iv. 3. Nam faice' sibh làn tighe do dhaoine, air an stiuradh a lion aon is aon, le'n suilibh còdaichte, gu beul furnais theine, 's gun fhios aca c' ait' an raibh iad a dol gus am bheil iad air an tilge' sios innte, nach bithe' sibh air ur liona le gairr'-eisin leis an t sealladh? Ach nach goirte na sin smuaineach air ceudan, anns na h uile co-thional, a th' air an tilgeil do ifrinn gun fhios doibh le dall ain-eolas. O, bithibh air ur faicill ann aghaidh a pheacai so. Na saolibh gu gabh ni air bith ur leth-sgeul arson ain-eolais; tha sibh a gleidheadh ur murtair ann ur sgeith, ma 's e 's gu bheil sibh a' toirt da fardaich.

2. "Bhi

2. " Bhi gleidhe' pairt do'n chridh' air ais o CHRIOSD." An t iomlan a threigsinn arson CHRIOST, " fuath thoirt do athair agas do mhathair, seadh agus do bheatha duine fein" air a shon, " Is *cruai'* an gnothach so," *Luc.* xiv. 26. Tha cuid a ni moran do nithe; ach cha bhi cuid aca do'n chreide' sin a dh' iarras gach aon ni orra. Gu brath cha toir iad 'ad fein gu buileach asuas do CHRIOSD, is cha bhi iad gu h iomlan striochdta dha. Is eigin doibh peaca milis eigin a ghleidhe'; cha'n 'eil toil ac' iad fein a dhochann; no dealacha ri'm beatha, ri'n cliu, ri'n saorsa, ri'm maoin, is ri'n leithide sin do nithe. Tha moran mar so a gabhail CHRIOSD air thuiteamas, gun smuaineach' air a chumhanta 's gun shuireach gus an cunnt iad an costus. Is mearachd so ann san steidh a mhilleas an t iomlan, is a sgriosas gu siorruith gach neach a bhios cionntach ann, *Luc.* xiv. 28. *Mat.* xiii. 21.

3. " Fuar-chrabha." Tha moran gan toileacha fein le taobh amach a chreidei'. Tha iad a' dol roi gach saothair is dleasnas naomh o'n leth amuigh; is an sin tha iad a' stad gun dol ni's faide, *Mat.* xxiii. 25. Tha 'm mearachd so a' mealla dhaoine ni's mo, 's gan sgrios ni's cinntiche na aingidheachd shollais; amhuil as mar a rinn e air an Pharaiseach, *Mat.* xxiii. 31. Tha iad ag eisdeachd, a' trosg, ag urnaigh, a' toirt dèirce seachad; is uime sin cha chreid iad nach 'eil an staid gu maith, *Luc.* xviii. 11. Ach ge d' dhean iad so uile, as eugais obair a chridhe, agus cumhachd is beatha na diadhachd

a ruigheachd air an anam, tha iad a' tuiteam air a cheann mu dheire do ifrinn, ge d' bu mhor an dochas agus an earbſa gu raibh iad air an t ſlighe dhireich ionnſui' neamh, *Mat.* vii. 22. 23. O cia eagalach an ſtaid ſo, nuair nach 'eil feum air bith do dhuine na chreideimh, ach amhain gu chruadhacha na chionnta, 's gu anam a mhille' le mearachd!

4. " Rùn agus crioch mhearachdach ann an oibre maith agus diadhaidh," *Mat.* xxiii. 25. B'e ſo ſgrios an Pharaiſich. O cia lion anam truagh a th' air am mille' leis ſo, 's a tha tuiteam do ifrinn mu'm bheil iad a faicinn am mearachd? Tha iad a' gnathacha deagh oibre, 's ann ſin a' faoilſinn gu bheil gach ni ceart; is gun iad fad na h uine toirt ſainear gur ann o run faoghalt' agus feolar a tha ſo uil' ag fruthadh. Tha e tuille 's fior gu bheil am peaca ſo air uairibh a faotainn greim air an duine fhior-iompaichte fein; ach ann aite buadhacha gu bitheanta, no riaghladh ann, tha e na chùis fhuath agus iriſleachai dha, *Rom.* xiv. 7. Ach nuair is e 'n t aobhar mu bheil neach air bith a' dol am bitheantas mu thiochiol dleaſnais mhaith agus dhiadhaidh a thoileachadh a choguis, a dh' fhaotainn ainm bhi diadhaidh, a " chum as gu faic te le daoin' e," a leigeil fhaicinn a ghibhtean agus a cheatfai, no ſheachnadh iomra ſgainneileach a bhi mi dhiadhai, no leithide ſin; tha a chridhe fathaſd cealgach agus mi-fhallain, *Hoſ.* x. 1. *Sech.* vii. 3, 6. O ſibhs' aig a bheil deagh aidmheil! ma bu mhaith leibh gun ſibh fein a mhealla,

feuchaibh

feuchaibh nach e mhain gu bheil ur n oibre maith, ach mar an ceudna, ſeadh agus gu ſonraichte, gu bheil ur rùn agus ur crioch maith cuideachd.

5. " Earbs' as ar fireantachd fein," *Luc.* xviii. 9. Is eacail ſo a ſgrioſas an t anam, *Rom.* x. 3. Nuair tha daoin' a deana bun as am fireantachd fein tha iad gun amharus a cur cùl ri fireantachd CHRIOSD. Mo chairde, tha faicill feumail duibh air gach aon taobh ; oir feudai cha'n e mhain ur peacaidh, ach ur dleaſnais mar an ceadn' ur dìte'. Theaga' nach d' thainig ſo riabh fainear dhuibh ; gidheadh cha'n 'eil ni air bith is cinntiche na gu feud duine bhi air a ſgrios le ſgàil fireantachd is le ſamhla gràis co maith as le peacai ghraineil agus fhollais. Is ann mar ſo a thachras, nuair tha earbs' aig duine gu dean oibre fein fhireanacha 'm fianuis DE, a cheartas a dhioladh, a choruich a thraoghadh, fhabhar is a ghean-màith a chofnadh, agus maitheanas a thoilltin; oir ciod ſo ach CRIOSD a chur as oifig, agus ſlanui'ear a dheana dar gràſan agus dar deanadas fein. Bithibh air ur faicill ann aghai ſo, a luchd-aidmheil, air lionaireachd no air feothas ur n oibre, ni 'n aon ni ſo an t iomlan a mhilleadh. Air an aobhar ſin, nuair is ſaibhire 's is fearr a ni fibh ur dleaſnas, bithibh cinnteach nach earb fibh ni ſam bith ris ſo, ach gu leig fibh ur taice gu h iomlan ri CRIOSD. Meaſaibh ur fireantachd fein mar bhroineagan, *Salm* cxliii. 2. *Phil.* iii 9. *Iſai.* lxiv. 6. *Neh.* xiii. 22.

6. " Naimh-

6. "Naimhdeas agus fuath os n iofal do ro-fhaicill is do theanndachd na diadhachd." Tha moran do dhaoine deaghbhèufach aig a bheil fuim do chrabha 's do ghiulan riaghailteach o'n taobh amuigh, ach aig a bheil fior naimhdeas do ro-theanndachd, agus fuath do bheatha 's co chumhachd na diadhachd, *Phil.* iii. 6. le *Gniomh.* ix. 1. Cha chord e riu bhi faicinn cuid do dhaoine tuille 's diadhai' mar tha barail acafan, is a cur tuille 's a choir do fhaothair orra fein mu thiomchiol an creideimh. Tha iad a' dìte na mor-fhaicill is an teas-chrabhai fo, mar neònachas, mar amaideachd agus an-bharr eud. Ma chi iad fearmonaiche ro-dhurachdach, no Criofduidh fior-chrabhui tha iad gam meas nan daoine neo-fhuidhichte, 's air bheagan cheille.—Tha e foilleir nach 'eil fpeis aig a mhuinntir fo do naomhachd mar naomachd, (oir nam bitheadh, bhiodh an fpeis bu mhò aca do'n tomhas bu mho dhi) 's air an aobhar fin tha iad gun ag air bith mi-fhallain nan cridhe, cia maith air bith a bharail a th' ac' orra fein.

7. "A bhi ftad aig tomhas araid do dhiadhachd:" Nuair a bhios aca direach uirread as a fhabhalas iad (n am barail-fein) cha'n 'eil iarruidh ac' air tuille; 's leis fo tha iad a' nochda gu bheil iad fada gairrid air fior ghras, a bhios a' fior-bhrofdacha dhaoine gu dol n'is faide air an aghaidh ionnfui foirfeachd, *Phil.* iii. 13. *Seanr.* iv. 8.

8.

8. "An-bharr ſpeis do'n t ſaoghal." So comhara cinnteach air cridhe neo-iompaichte, *Marc.* x. 22. ı *Eoin* ii. 15.

Tha 'm peaca ſo gu bitheanta ga fhalach fein fui ſgàil a chreidhei 's fui dheagh aidmheil, *Luc.* viii. 14. Seadh, tha 'm peaca ſo co mealltach, as nuair a chi gach aon eile ſannt agus ſaoghaltachd duine, gu bheil e iomad uair falaicht' air fein, le coilion dreach, is leth-ſgeul, is aobhar, a tha e toirt da fein arſon a ro-churam mu'n t ſaoghal; is mar ſo tha e dalladh a ſhùl fein air chor as nach leir dha'n truaighe ſin gus a bheil e 'g imeachd. Cia lionar iadſan a' meaſg luchd-aidmheil a tha toirt tuille d'an cridhe 's d'an aigne do'n t ſaoghal na do CHRIOSD; aig am bheil an air' air nithe talmhaidh:" agus mar ſin a tha leigeil fhaicinn gu ſoilleir gu bheil iad fathafd ann ſan fheoil, is gu criochnaich iad ann leirſgrios! *Rom.* viii. 8. *Phil.* iii. 19. Gidheadh, feoruich do'n mhuinntir ſo, 's innſidh iad dhuit gu dána, gu bheil "ſpeis agus meas ac air CRIOSD thar-gach ni, 's nior leige' DIA nach bitheadh!" ach fad na h uine cha leir dhoibh gu bheil an inntin talmhaidh agus ſaoghalta, chionn nach 'eil iad a' mionrannſacha no toirt fainear oibreachaidh an cridhe. Nan ceaſnaicheadh iad ſin le curam, gheibheadh iad amach air ball gur ann ſan t ſaoghal is mò th' aca do thlachd is do thoilinntin, *Luc.* xii. 19. is gur ann mu thiomchiol an t ſaoghail fhaotainn agus a ghleidhe' tha chuid is mo d'an ſaothair agus d'an iomguin. Dearbha ni's cinntiche

na

na ſo cha ruig ſinn a leas iarruidh air duine bhi fathaſd neo-iompaichte. Gu deonuiche' DIA nach bi chuid is mò do luchd-admheil air an ſgrios le laimh a pheacai ſo, gun iad ga mhothacha, no ga thoirt fainear. Feudai daoine bhith, agus tha iad gu tric, air an cumail air an ais o CHRIOSD, le anbharr ſpeis do thiolaca laghail, co maith as leis a chaithe-beatha ſin is mi-laghaile ſam bith, *Mat.* xii. 5. *Luc.* xiv. 18,— 24.

9. "Mi-run laidir agus farmad an aghai na muinntir ſin a tha ri tàir no ea-coir oirn," *Eoin.* ii. 9, 11. O cia minic a chi ſinn moran air a bheil coſlas bhi diadhaidh a' cuimhneachadh ea-coir is a' gleidheadh iarmaid feirge nan cridhe, ſeadh agus a' dioladh uile arſon uile do'n mhuinntir a rinn coire dhoibh, 's a' gabhail tlachd ann dioghaltas, ge d' tha ſo calg-chireach ann aghaidh iartuis an t ſoilgeil, eiſempleir CHRIOSD agus natuir DHIA, *Rom.* xii. 14, 17. 1 *Pead.* ii. 21, 23. *Neh.* ix. 17. Gu cinnteach far a bheil an t olc ſo air ghoil ann ſa chridhe, 's a' faotainn ceud tàmh a ghabhail, gun na h uile dicheal a dheanadh air ſhuathachadh, air a chlaoidh agus agus air a chui'teachadh, tha'n duine fathaſd ann am ſior dhomblas-ſath an t ſhearbhadais, agus ann am bàs a pheacai, *Mat.* xviii. 34, 35. 1. *Eoin* iii. 14, 15.

A leughadair, am bheil ni air bith dheth ſo a' beantuin dhuitſa? 'm bheil thu 'n àire' pàirt air bith do na chaidh ainmeacha? O rannſaich agus ran ſaich a rìs; agus iarr gu ſoleimnt' air do choguis i dheanadh a dleaſnais. Is an-aobhinn dhuit gun amharus, mas e 's gu

faighear

faighear thu, 'n diaigh gach aidmheil mhaith a rinn thu, fui chumhachd ain-eolais no fao-chrabhaidh, an' clàbar an t faoghail, an' nimh a mhio-ruin; air do liona le barail mhoir air t fhireantachd fein; do chreide' cealgach; agus rùn mearachdach is crioch thalmhaidh agad an' feirbheis DHIA no fuath agad do fhior-theanndachd a lagha. Leigi ni air bith dhiu fo fhaicinn gu bu diomhain t aidmheil, is nach raibh thu fui chumhachd na diadhachd.—Is amhuil a ni,

10. "Uabhar gun chlaoidh is gun chur fui chois." —Nuair tha daoine 'g iarrui' cliu dhaoine ni's mo na cliu DHIA, 's a' leagail an cridh' air meas agus urram dhaoine, 's ni deirbhte gu bheil iad fathafd nam peacaidh, is gu bheil iad nan coigrich do fhioriompacha, *Eoin* xii. 43. *Gal.* i. 10. Nuair nach 'eil daoin' a' faicinn, a' gearan, no ag caoidh ardain an cridhe, tha e foilleir gu bheil iad fathafd marbh ann am peaca. O, cia daingeann agus laidir an greim a th' aig a pheaca fo gu diomhair air moran do chridheachan, a tha nan coigrich orra fein co mòr is nach 'eil fhios ac air! *Eoin* ix. 40.

11. "An-bharr graidh do fhocair agus do fholas," 2 *Tim.* iii. 4. Is dubh an fuaicheantas fo. Nuair tha daoine toirt do'n fheoil gach ni's miann lei, ga fafucha 's ga toileacha, gun ni air bith aicheadh no dhiulta dhi; nuair tha iad a' gabhail mor-thlachd nam broinn is nam blas a thoileacha; ciod air bhith coflas a th' air a mhuinntir fin bhi diadhaidh, tha iad gu h iomlan mi-fhallain,

Rom.

Rom. xvi. 18. *Tit.* iii. 3. A bheatha fin a thoilicheas an fheoil, cha'n 'eil e comafach gu toilich i DIA. "Iadfan a's le CRIOSD cheus iad an fheoil," is tha iad curamach gu cur na h aghaidh, agus gu cumail fui chois mar namhaid, *Gal.* v. 24. 1 *Cor.* ix. 25.—27.

12. "Leafg-thearuinteachd agus dochas dàna, gun bhunachar, gu bheil an ftaid cheana ceart," *Taifb.* iii. 17. Tha moran a' glaodhach sìth agus tearuinteachd, nuair tha leir-fgrios a' teachd gu h obann nan co'ail, 1 *Teff.* v. 3. Is e fo a chum na h òighean amaideach nan cadal nuair bu choir dhoibh bhi 'g obair; air an leapaiche nuair bu choir dhoibh bhi fa mhargadh, *Mat.* xxv. 5, 10. *Seanr.* x. 5. Cha d'thug iad fainear gu raibh iad gun ola gus an d' thainig am fear-nua-pofda! 's am feadh a chaidh iad a cheannach, bha 'n dorus air a dhruideadh. O b' fhear gu biodh na h oighean fo gun luchd-leanmhuinn aca! Ach cia 'n t aite, feadh, cia 'n teaghlach ach beag anns nach 'eil iad ri fhaotainn? Tha daoin' arfon an reufain is faoine ulla' gu chur mar fhiach' orra fein gu bheil an ftaid ceart: agus mar fo cha'n 'eil iuil aca ri atharracha, 's tha iad a' bafacha nam peacaidh. Am bheil sìth agad? Feuch dhomh ciod an ftèidh air am bheil i air a togail. Am bheil barantas agad air a fon o fhacal DIA? an urr' thu comharan an fhior-chreid'ich a leigeil fhaicinn? am bheil-còdach' agad gu bheil ni eigin annad nach 'eil ri fhaotainn fa chealgair? Mur bheil, tha do fhith na h ion-eagail duit ni's mò na aon trioblaid fan t faoghal; oir cha'n 'eil namhaid air bith

aig

aig an anam is mò na 'n t sìth fheolar so, tha toirt buille-bàis da, nuair tha i ri gean is gàire na cudann.

Air leam gu cluinn mi nis mo luchd eisdeachd a' gla-odhach amach leis na deisciobuil, "Co mata a bhitheas air an fabhala." Thoir amach as ar co-thionail gach aon do na deich feortai mi-dhiadhai sin a chaidh ain-meacha 'n toiseach; is thoir a rìs amach gach aon don da-sheorta-dheug chealgairean fein-mhéalltach sin a chaidh ainmeacha mu dheire, 's innis domh mu'r tearc am suighleach a bhitheas na dheigh sin air an fabhala? Cia beag an treud a bhios air fhagail, nuair a bhios iad so air fad air an cur a thaoibh leis na gabhraibh? Air mo shon fein deth, do'n àire' lionar a tha gam eisdeachd, cha'n 'eil an fhiughair is lugh' agam aon fhaicinn gu brath air neamh dhiu, a tha ri fhaotainn am measg an da-sheort'-ar-fhichead sin a chaidh ainmeacha; ni's lugha na bhios iad air an toirt gu caochla staid le h aith-reachas agus fior iompacha.

An co-chur. A nis, a choguis, dean thusa do dhleas-nas: labhair amach, is ruige' do ghuth anam gach neach a leughas no dh' eisdeas na nithe so. Mu gheibh thu aon sam bith air, do na comharaibh sin a chaidh ainmeacha, 's eigin duit bìne thoirt amach, na aghai gu bheil e gun ag neoghlan, *Lebh* .xiii. 44. Na gabh breug ad bheul, is na labhair sith risan aig nach 'eil sith o Dhia. Na toir claon-bhreith arson an-miann air bith, is na deanadh fein-speis no bàigh ris an fheoil do dhalladh. Tha mise mar mhaor o chuirt neimh a' sparragh ort teachd a

thoirt feachad do chòdaich. Tha mi ga d' ghairm ann ainm DHIA gu dol maille rium a rannfachadh an tighe tha fui amharus. Mar a fhreagras tu air a fhon, air do chunthart, innis gu firinneach a chor agus a ftaid dhafan tha leughadh an leabhair fo no ga eifdeachd. A choguis, an e gu fan thu gu tur ad thofd na leithid fo do am? Tha mi ga d' mhionnachadh air an DIA bheo gu 'n innis thu 'n fhirinn, *Mat.* xxvi. 63. Am bheil an duine iompaichte, no nach 'eil? Am bheil e ceadacha dha fein fuireach ann aon pheaca, no nach 'eil? Am bheil do rireadh gradh, agus umhlachd, agus urram aige do DHIA thar gach ni, no nach 'eil? Thig, cuir a chuis gu bun.

Cia fhad a bhios an t anam fo air a chumail ann amharus? O choguis, thig aftigh le d' chòdach. Am bheil an duine fo na dhuine nuadh, no nach 'eil? Cionnus tha thu ga mhothachainn? An d' thainig atharracha mor agus iomlan air, no nach d' thainig? Ciod an t am, no 'n t aite, no ciod na meadhona leis an deachaidh an t atharrach' iomlan fo na h ath-bhreith a thoirt m'an cuairt na anam? Innis, a choguis; no mur urr' thu 'n t am no 'n t àit' innfeadh, an urr' thu dearbhadh a thoirt feachad o fhacal DIA gu bheil an obair deanta? An deachaidh an duine chur bhar a bhuinn fein; bhar an dochais mhealltaich agus na sìth mhealltaich as an raibh aon uair earbfa? An d' fhuair e geùr-mhothachadh air a pheaca, 's air a ftaid chaillte: 'n do chuir e cùl ri pheaca 's ris fein, is an d' thug e fuas e fein gu h iomlan

do

do Iosa Criosd? Co dhiu tha chuis mar so, no tha e fathasd fui chumhachd ain-eolais, agus an' salchar na h aingidheachd? Nach d' fhuair thu na lamhan buannachd an eas-ionracais? Nach 'eil e ain-eolach air urnaigh; dearmadach air an fhacal, gradhach mu 'n't saoghal? Nach do ghlac thu iomad uair ann am breig e? Nach 'eil thu faotainn a chridhe iomad uair air ghoil le mi-run, a losga' le an-miann, no 'g aoma gu sannt? Labhair gu soilleir mu thiomchiol gach ni chaidh ainmeachadh: an urr' thu 'n duine so, no bhean so, shaoradh o bhi measg aon air bith do 'n da-sheort'-ar-fhichead sin a chaidh a chur asios ann ordugh. Ma tha e ri fhaotainn a measg aon diu, cuir a thaoibh e; cha'n 'eil a chrannchar am measg nan naomh; is eigin da bhi air iompacha 's air a dheana na nuachreatuir, air neo cha'n fheud e air chor air bith dol asteach do rioghachd Dhia.

A mhuinntir ghradhach, na meallaibh sibh fein, is na cuiribh lamh nur n anam, le sibh fein a dhalla, 's le'r suilean a dhruideach air ur staid. Cuiribh cathairbhreitheanais asuas nur n uchd fein, thugaibh am focal agus a choguis cuideachd: "Gus an lagh is gus an teistleas," *Isai.* viii. 20. eisdibh ciod tha 'm facal ag rà mu thiomchiol ur staid: agus O guidheam oirbh na sguiribh gu brath do 'n rannsacha gus am faic sibh ur staid gu soilleir. Is ionan agus bàs mearachd a dheana sa ghnothach so. Agus thugaibh fainear gu bheil taill a chridhe, carachd a bhuaireadair, agus mealltaireachd a

pheacaidh, uile nur n aghaidh, is ag co-chuideachadh a cheile chum an t anam truagh a mhealla, *Ier.* xvii. 9. 2 *Cor.* xi. 3. *Eabh.* iii. 13. Seadh is tha e co fhuras agus co bitheanta le daoine bhi air am mealla fa chuis fo, 's gu bheil an tuiteamas is mo gu d' theid fibhfa cuideachd am mearachd, ni's lugha na bhios fibh ro-fhaicilleach agus mionaideach nur ftaid fpioradail a rannfacha 's ro-churamach gun bhaigh air bith a chumail ribh fein. Air an aobhar fin thugaibh ro-aire do'n obair fo : rannfaichibh ur cridhe gu ghrunnd : iarruibh ur caithebeatha gu mion, mar gu b' ann le coinnlean, agus thugaibh gach ni gu thomhas air meigh an teampuill, focal DIA. —Na biodh earbs' agaibh as ur cridheacha fein. Rachaibh ionnfui DHIA, "fear-fgrudai cridhe 's airne clainn nan daoine," chum ur rannfacha 's ur fidreachduin; ur ceafnachadh agus ur dearbhadh, *Salm* xxvi. 2. agus cxxxix. 23, 24. Ma 's e 's nach foghainn gach cuideachadh eile gus an gnothach fo thoirt gu crich, is gu bheil fibh fathafd ann an ag, leigibh ris ur ftaid gu h iomlan ri miniſteir eigin diadhaidh agus dileas, *Mal.* ii. 7. Na gabhaibh fois gus an cuir fibh ur flainte fhioruith as an ag, 1 *Pead.* ii. 10.—O Thus' a fgrudas an cridhe, cuir an t anam fo dh' ionnfui na h oibre fo, agus cuidich leis e fein a rannfacha !

CAIB.

CAIB. V.

A' feuchainn truaighe eagalaich na muinntir neo iompaichte.

IS co eaglach oifcionn cainnt an ftaid fam bheil gach aon anam neo-iompaichte, 's gur tric a fmuainich nii nan rachadh agam air a chur ann ceill do dhaoine nach raibh iad fathafd air an ath-ghintein, gu raibh m' obair deanta.

Ach tha fiefracha goirt agam gu bheil fpiorad cadail agus fuain' air faotainn greim co daingeann air daoine mi-naomha (*Rom.* xi. 8. *Mat.* xiii. 15.) 's ge d raibh iad deirbhte gu bheil iad fathafd neo-iompaichte, gidheadh gu fuidh iad afios gu bitheanta nan neo-churam, gun a bheag do iomguin. Tha 'n air' air a tarruing air faibh le folais f heolar, le gnothaiche faoghalta, no le curam, an-mianna, 's aigne talmhaidh, *Luc.* viii. 14. co mòr as gu bheil guth an coguis air a mhùchadh, air fheol as nach 'eil iad a' toirt dha do f hreagradh ach athchuinge f huar, no rùn faoin gu dean iad uair-eigin aithreachas agus leafacha-beatha, *Gniomh.* xxiv. 15.

Air an aobhar fo tha e ro-f heumail cha'n e mhain gu leiginn f haicinn do dhaoine gu bheil iad neo-iompaichte, ach mar an ceadna gun oidheirpichinn an toirt gu mothachadh air truaighe eagalaich an ftaid.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

Ach tha mi faicinn cheana gu bheil a chùis so cruaidh orm. Ciod an teanga tha comasach air meud an truaighe a leige ris do oigreachan ifrinn, amach o theangai an *duine shaibhir* a tha ga chlaoi san lasair sin? *Luc.* xxi. 24. No co 's urra truaighe na muinntir sin a chur an ceill "aig nach 'eil DIA ann san t saoghal?" *Ephes.* ii. 12. Cha'n urra sinn so a chur an ceill, o nach aithne dhuinn an sonas neo-chriochnach a tha ri fhaotainn san DIA uile-bheannuichte sin o'm bheil daoin' air an cumail amach le'm peacai. "Co (arsa *Maois*) a thuigeas cumhachd t fheirge?" *Salm.* xc. 11. 'S cionnus a chuireas mis' an ceill an ni sin nach aithne dhomh? Gidheadh tha fios againn air gu leor, shaoilemid, gu ballchrith chur air neach air bhith aig a bheil an deo 's lugha do bheatha spioradail no do mhothacha.

Ach so far a bheil an cruai-chás, gur ann ris a mhuinntir sin aig nach 'eil mothacha tha mi ni's a dol a labhairt. So, mo thruaighe! a chuid is measa do dhorainn dhaoine; a bhi marbh, glan mharbh am peacadh agus ann aingidheachd, *Ephes.* ii. 1.

Ge b' urra mi Pharras a leige' ris do'n pheacach, no sealla co fhlathail a thoirt da air rioghachd Neimh, as a thug an t Aibhisteir d'ar Slanui'ear air rioghachdan an t saoghail so agus air an gloir: no ge b' urra mi 'n còdach a tharruing thar uachdar ifrinn, agus an fhurnais iochdrach a leige' ris le làn do uabhasaibh, och! cha'n 'eil suilean aige-san gu so fhaicinn, *Mat.* xiii. 14, 15. Ge b' urra mi maise na naomhachd agus gloir

an

an t foisgeil a chur gu h iomlan ann ceill, no ge b' urra mi uabharrachd agus grainealachd a pheacaidh a sgaoile' ris da, cha mho is leir dhasan maise na diadhachd no grainealachd a pheacai, na 's leir do'n duine dhall dà-than. Tha e na choigreach do bheatha DHIA, trid an ain-eolais a th' ann, a thaobh cruas a chridhe, *Ephes.* iv. 18. Cha'n 'eil, is cha'n fheud, eolas a bhi aig' air nithe DHIA do bhrì gur ann air mhodh spioradail a thuigear iad, 1 *Cor.* ii. 14. Cha'n fheud a shuilean a bhi air am fosgladh air mhodh slainteil, ach amhain le gras an iompachai, *Gniomh.* xxvi. 18. is ann do chlainn an dorchadais e, 's tha e 'g imeachd ann dorchadas, 1 *Eoin* i. 6. seadh, an solus a th' annsan is dorchadas, e," *Mat.* vi. 23.

An leugh mi do'n duine so a bhìne, no 'n fèid mì na chluais trompaid eagalach breitheanais DE, a shaoileadh aon a bheireadh air a chluasan mosgladh, air uilt fuasgla, 's air a ghlùine' bualadh air a cheile, mar a dh' eirigh na gheilt fein do *Bhelshasar?* Gidheadh, mo thruaighe! cha mothaich e dhomh cha'n 'eil cluasan aige gu m' chluinntinn. No'n cuir mi suas binn-cheol, is an seinn mi oran *Mhaois* agus an *Uain?* Cha ghluais so cuideachd e. An tarruing mi e le fuaim bhinn is le nuaidheachd ait an t soisgeil; leis gach cuire, cof-hurtachd agus gealla solasach agus prìseil a th' ann? So uile cha druigh air, air mhodh slainteil, mur toir mi dha, maille ris an nuaidheachd, cluasan a chum a chluinntin, *Mat.* xiii. 15.

Cionnus

Cionnus mata dhruigheas mi air na creatuire truagha fin ris a bheil mo ghnothach? co mhaothaicheas an cridhe cloiche? *Sech.* vii. 11, 12. no bheir do'n cholainn mhairbh comas mothachaidh agus gluasaid? Co 's urra so a dheanadh ach an DIA fin amhain ata "comasach air clainn a thogail asuas do *Abraham* as na clachaibh," *Mat.* iii. 9. "a dhùisgeas na mairbh," 1 *Cor.* i. 9. agus "a leaghas na cnuic," *Nah.* i. 5. an DIA fin a bheir air uisge brùchdadh as a charraig chruaidh, *Deut.* viii. 15. is leis an ionmhuinn na h oibre fin tha, cosail ris fein, mor agus miorbhuileach. oifcionn dòchais agus dùil dhaoine: an DIA fin a dh' aiticheas eaglais le cnamha tiorma, *Esec.* xxxvii. 4. 's a phlanndaicheas a ghàrra le crainn chrionaich, *Caib.* xvii. 24.—is esan amhain tha murrach arson na h oibre so. "Air an aobhar fin tha mis' a' luba mo ghlùin ris an DIA is airde," *Eph.* iii. 14. agus mar a ghuidh ar Slanui'ear aig uaigh *Lasaruis*, *Eoin* xi. 38, 41. is mar a ruith a bhan-*Shunamiteach* gu faidh DHIA arson a leinibh mhairbh, 2 *Righ.* iv. 25. is amhlui tha ur ministeir brònachsa nis a' lubadh a ghluin oifcionn ur n uaighe, 's ga'r giulan an glacaibh urnaigh, gus an DIA fin tha mhain comasach air cabhair oirbh.

"O IEHOVAH uile-chumhachdaich, a dh' oibricheas agus gun chomas do neach air bith do bhacadh! aig a bheil iuchair a bhais agus ifrinn, gabh thusa trua's do na h anama bochda fin tha marbh san aite so, 's abair riu teachd amach as an uaigh, mar a thubhairt thu ri *Lasarus*. O Sholuis gus nach feudar teachd am fogus,

foillfich

foillfich thus' an dorchadas fo, 's orduich do'n mhadainn dealradh air aite-conui nam marbh fin ris am bheil mis' an dràs a' labhairt; oir is urra thufa fuilean nam marbh fein fhofgla. Thus' a dhealbh a chluas, nach ann uait a thig comas eifdeachd? abair ris na cluafa fo *Ephpha-atha* agus biaidh iad air am fofgla. Thoir fuilean feachad a dh' fhaicinn t oirdheirceis, beul a bhlafad t fhocail, tha milis mar mhil agus cubhrai mar ola; 's thoir mothacha feachad a thoirt fainear cia maith t fhabhar, cia trom do chorruich, is cia do-ghiulan uallach a pheacai. Thoir ordugh do d' fheirbheifiche fài'fneachd a dheana do na cnamha tiorma, 's biodh iad air an tionnda, mar thachair dhoibhfan ris an do labhair am faidh, gu armailte bheo agus anbharr lion'ar," *Efec.* xxxvii. 1. *&c.*

Ach is eigin domh dol a leige' ris a mheud agus is urra mi do'n diomhaireachd fin nach urra teanga fam bith a leige' ris gu leor, no cridhe fam bith a lan-thuigfinn.—Gu bràth mata gus an iompaichear thu,

1. "Tha 'n t Uile-chumhachdach air a dhaighneacha fein a t aghai." Cha bheag an cuibhrionn do d thruaighe gu bheil thu gun DIA air bith ann fan t faoghal, *Ephef.* ii. 12. Cia goirt tha *Micah* a' caoi', "Thug fibh leibh mo dhè, agus ciod tha agamfa tuille?" *Breith.* xviii. 24. 'S cia mò gu mor a dh' fheudas tus' a chaoi' gu bheil thu fein gun DIA; oir cha'n fheud thu rà, gun an dànadas is mò gu bheil pairt air bith agad dheth! Feudai tus' a rá mu thiomchiol DHIA, mar

thuirt

thuirt *Sheba* mu thiomchiol *Dhaibhi'*, "Cha'n 'eil cuid air bith againne ann *Daibhi* 's ni mo tha oighreachd againn ann am mac *Ieſſe*." 2 *Sam.* xxi. 1. Cia brònach agus goirt an acain ſin aig *Saul* na airc, "Tha na *Philiſtinich* air eir'idh am aghaidh agus rinn DIA mo threigſinn!" 1 *Sam.* xxviii. 15. Ach ciod a ni ſibhs' a pheacacha, ſan la ſin an tig DIA gur n amhare, no c' ait an teich ſibh arſon coghnai? *Iſai.* x. 3. Ciod a ni ſibh ſan uair a thig na *Philiſtinich* oirbh fein; nuair a ghabhas an ſaoghal gu brath a chead dhibh; 's nuair is eigin duibhſa cuideachd ur cead a ghabhail gu brath do'n t ſaoghal? Ciod ann ſin a ni ſibhs' aig nach 'eil DIA air bith gus an d' theid ſibh? an gairm ſibh air ann ſin; no'n glaodh ſibh ris arſon cuideachaidh? Och! cha gabh e ribh, is cha toir e idir fainear ſibh, *Seanr.* i. 28, 29. is ann a chuireas e air falbh ſibh le rà, "Cha b' aithne dhomh riamh ſibh," *Mat.* vii. 23. Iadſan aig a bheil ſios ciod e DIA bhi aca ri dol gu ionnſui, DIA gu beatha fhaotainn uaithe; tha caileigin do fhios aca-ſan cia truagh agus eagalach an ni bhi as eugais DIA. Is e ſo thug air an duine naomha ſin glaodhach amach, "Biodh agamſa DIA, air neo biom falamh: faigheam eolas air fein agus air a thoil: ciod is aill leis, agus cionnus a mhealas mi e; air neo b' fhearr leam nach raibh riamh tuigs' agam gu eolas fhaotainn air aon ni eile."

Ach cha'n e mhain gu bheil thu as eugais DHIA, ach tha DIA ann a t aghaidh, *Eſec.* v. 8, 9. *Nah.* ii. 13.

nan feafa DIA na thàmh, ge nach deanadh e cuideacha fam bith leis a pheacach, cha bhiodh a ftaid co anbhfarr truagh ge d' bheireadh DIA fuas e gu toil a naimhdean, a dheana ris na b' aill leo ; ge d' bheireadh e thairis e do na ceufadairibh, *Mat.* xviii. 34. a chum a bhi air a chlaoidh is air a reuba le h aibhifteiribh, cha bhiodh fo co leth eagalach. Ach cuiri DIA e fein ann aghaidh a pheacaich ; agus creid e, "is eagalach an ni tuiteam ann lamhan an DE bheo," *Eabh.* x. 31. Cha'n 'eil carnaid cofail ris, no namhaid coimeas da. Co fhad is a tha neamh oifcionn na talmhainn agus cumhachd neochriochnach oifcionn neo-ni, 's co fhad is finn a tha e ni 's cagalaiche tuiteam ann lamhan an DE bheo, na 'n lamhan gach aibhifteir ann ifrinn, is gach fia-bheathaich air thalamh. Is e DIA fein a bhios na fhear-claoi'ort ; is thig do fgrios o lathair an TIGHEARNA, 2 *Teff.* i. 9. "Tha *Tophet* domhain agus fairfing, is tha corruich an Thighearna ga lafadh mar fhruth pronnuifc," *Ifai.* xxx. 33. Ma bhios DIA a t aghai, co bhios air do fhon ? "Ma pheacaicheas duin' ann aghai duin' eile, bheir am breithe' breitheanas air ; ach ma pheacaicheas duine 'n aghai DHIA, co labhras air a fhon ?" 1 *Sam.* ii. 25. "Tha thufa, thufa fein ad chùis-eagail ; agus co fheafas ad lathair aon uair 's gum bi corruich ort," *Salm* lxxvi. 7. "Co e 'n dia fin a theafairgeas fibh as a lamhan-fan ?" *Dan.* iii. 15. An urra Mammon ? "Cha-'n 'eil buannachd air bith ann faibhreas ann là na feirge," *Seanr.* xi. 4. An urra righre no daoine cumhachdach?

Cha'n

Cha'n urra : "glaodhaidh iad fo ris na fleibhte 's ris na creaga tuiteam orra, 's am falach o ghnuis na Ti tha na fhuidhe air an ri'-chathair, is o fheirg an Uain ; oir thàinig là mor fheirge-fan, agus co 's urra feafamh ?" *Taifb.* vi. 15,—17.

A pheacaich ! fhaoilinn gu feuda fo dol roi' d' chridhe mar fhaighid, fios fhaotainn gur e DIA do namhaid: O, c' ait an d' theid thu ? c' ait' an gabh thu fafga ? cha'n 'eil feol air bith agad air bhi tearuinte, gun t airm a leaga fios, gun mhaitheanas a ghuidhe, 's gun CHRIOSD fhaotainn mar do charaid, a dheana' do fhìth ri DIA. Mur bhitheadh fo, dh' fheuda tu teiche' do'n fhafach, is dol gu bas le bròn, le an-dochas, agus le doilghios cridhe : ach ann an CRIOSD tha e comafach dhuit trocair fhaotainn, feadh tha trocair ann ad thairgfe, 's DIA bhi leat ni's mò na tha e 'n dràs a t aghaidh. Ach mur treig thu do pheacaidh, is mur pill thu ri DIA gu h iomlan le fior-iompacha, tha corruich DHIA ag leantuinn riut is tha e 'g innfe' gu bheil e t aghai, mar tha e 'g rà leis an fhaidh *Efeciel*, caib. v. 8. "Uime fin mar fo a deir an TIGHEARNA DIA, Feuch, tha mife, eadhon mife fein a t aghai."

1. "Tha a ghnuis a t aghai," *Salm* xxxiv. 16. "Tha gnùis DE 'n aghai nan daoi, gu'n cuimhn' a fgrios o'n talamh." Mo thruaighe iadfan aig am bi gnuis DHIA nan aghai. Nuair nach d' rinn e ach fealtuinn air feachd nan *Eiphteach*, cia uabhafach mar thachair dhoibh! *Efec.* xiv. 8. "Cuiri mife mo ghnuis ann aghaidh an duine

duine fin, agus ni mi na chomhara 's na ghnà-fhocal e, agus gearrai mi è mach a meadhon mo phobuil, agus aithnichi fibh gur mis' an TIGHEARNA."

2. "Tha a chridhe t aghaidh; cir is fuath leis gach uile luchd-dheanai na h eacorach. A dhuine, nach 'eil crith air do chridhe, nuair a fmuainicheas tu gu bheil thu 'd chufpair fuaith do'n Uile-chumhachdach? *Ier.* xv. 1. "Ge do fheafadh *Maois* agus *Samuel* am lathair, gidheadh cha bhiodh m' intinn leis a phobul fo; tilg iad amach as mo fhealla," *Sech.* xi. 8. "Tha gràin aig m' anamfa dhoibh-fan, is tha fuath aig an anamafan dhomfa."

3. "Tha a lamh a t aghai," 1 *Sam.* xii. 14. 15. Tha a bhuaidhean air fad a t aghai.

(1.) Tha a cheartas mar chloidhe' lafrach air a rufgadh ann a t aghai: "Ma gheuraicheas mi mo chloidhe' dealrach, is ma ghabhas mo lamh greim air breitheanas, bheir mi dioghaltas dom naimhdean, agus luigheachd do'n mhuinntir leis am fuathach mi, cuiri mi mo fhaighdean air mhifg le fuil, &c." *Deut.* xxxii. 41, 42.

Tha ceartas DHIA co teann as nach faor e air chor air bith an cionntach, *Exod.* xxxiv. 7. Cha toir DIA maitheanas duit fan ainmheach, "cha mheas e air chor fam bith neo-chiontach thu." *Exod.* xx. 7. iarruidh e uait an t iomlan, ni's lugha no 's urr' thu leigeil fhaicinn o'n fcrioptur gu d' thug CRIOSD dioladh air do fhon, is gu bheil coir agads' air gach ni rinn e. Gus am faigh am peacach dùfgadh as a chadal fin ann fan raibh an t aib-

hiſteir ga luaſga, cha lèir dha gu bheil ceartas DHIA co teann : tha e faoilfinn gu bheil e air a dheana ſuas air fad do throcair. Tha ceartas DHE co teann as gu feum e dioladh fhaotainn gus an fheoirling dheireannach : " tha e glaodhach feirg agus corruich, trioblaid agus amhghair air gach aon anam a ni olc," *Rom.* ii. 8, 9. Tha e " mallacha gach aon neach nach buanaich anns na h uile nithe tha ſgriobhta ſan lagh a chum an deana," *Gal.* iii. 10. 'S nuair a ſhuidheas an ceartas ſo chum breitheanas a thoirt air a pheacach, O cia eagalach a bhios am bìne ! " Ceanglaibh eidir lamhan agus chaſan e, agus tilgibh ann iomal dorchadais e : ann ſin bithidh gul agus gioſcan fhiacal," *Mat.* xxii. 13. " Imichibh uams' a mhuinntir mhalluichte, dh' ionnſui teine ſhiorruith," *Mat.* xxv. 41. So bìne eagalach ceartais DE ; agus ſo an cruai-cheartas leis an eigin duitſa bhi air do dheuchainn, O pheacaich ! agus mar is beo DIA, ſo am bìne 's eigin duit a chluinntin, mur dean thu aithreachas agus mur bi thu air t iompacha.

(2,) " Tha naomhachd DHE lan naimhdeanais a t aghai," *Salm* v. 4, 5. Cha'n e mhain gu bheil corruich no diomb aige riut air uairibh (mar a dh' fheudas bhi aige r'a chloinn fein) ach tha fuath daingean, laidir, agus fuidhich' aige dhuit. " Tha grain aige dhuit fein." *Sech.* xi. 8. is do gach ni a ni thu, ge d' raibh e air aithne' leis fein, *Iſai.* i. 14. *Mal.* i. 10. Tha natur DHIA co naomh, as gur eigin fuath bhi aige do gach peacach air bith amach a CRIOSD.

O,

O, cia mor an truaighe ſo, a bhi 'n taobh amach do ghean-maith, ſeadh fui chorruich DHIA! *Eccleſ.* v. 6. *Hos.* ix. 15. Oir cha'n urra DIA, ni's lugha na mhùthas e a natur, gun bhi t aghai, 's gun f huath thoirt duit, mur bi thu air t atharracha 's air t athnuadhacha le gràs. O pheaeaich! cionnus a dh' f heudas tuſa ſealltuin air glaine agus naomhachd DHIA! "Cha'n 'eil na reulta glan na ſhealla-ſan," *Iob* xxv. 5. "Tha e ga iriſleacha fein a dh' amharc air na nithe tha gan deanadh air neamh," *Salm* cxiii. 6. Agus cionnus a dh' f heudas an Ti naomha, 's an t ſuil f hior-ghlan ſo, amharc ortſa?—'S cha mhò dh' f heudas ſuil a bhi agad gu tagair CRIOSD do chùis; oir cha'n 'eil cuid air bith agad dhethfan. Ma tha chuis mar ſo mata, nach 'eil thu nis ulla' gu rà le h eagal mar a rinn muinntir *Bhetſemeis*, "Co dh' f heudas ſeaſamh ann lathair an TIGHEARNA DIA naomha ſo!" 1 *Sam.* vi. 20.

(3) "Tha cumhachd DHIA mar chanan "millteach air a ſhocruchadh a t aghai." Tha gloir cumhachd DHIA ri bhi air a foillſeachadh an ſgrios na muinntir ſin nach 'eil a' toirt geill do'n t ſoiſgeul, 2 *Teſſ.* i. 8, 9. Ni e "a chumhachd aithnicht' annta," *Rom.* ix. 22. a leigeil f haicinn cia uabhaſach is urr' e 'n claoidh. Arſon na crìche ſo tha e gan togail aſuas "a chum as gu foillſich e annt' a chumhachd," *Rom.* ix. 17. O dhuine! 'm bheil thuſa comaſach air cur ann aghai do Chruthai'ir? An ſeas a chuiſeag ann aghai corrain a bhu-

anaiche? no'n duilleag fheargta roi' fguaba na garbh-dhoininn?

A pheacaich, tha cumhachd feirge DHE ann a t aghai; *Salm* xc. 11. agus nuair a bhios cumhachd agus corruich ag oibreacha le cheile, 's truagh aon duin' air an tuit iad. B' fhearr dhuit an domhan air fad a dh' eir'idh ann a t aghai, na DIA na aonar a bhi 'n corruich riut. "Tairneanach a chumhachd-fan co dh' fheudas a thuigfinn," *Iob.* xxvi. 14. Mo thruaighe efan dan eigin fo a thuigfinn le bhi ga fhulang gu fiorruith! "Ma ni e ftri ris, cha'n urr' e freagra theirt da arfon aon ann am mile: tha e glic an' eridhe, 's treun an' neart, co riabh a chruadhaich e fein na aghai 's a thug buaidh air? Is e dh' atharraicheas na fleibhte 's gun fhios ac' air, is a thionndas iad bun oifcionn na chorruich; is e chrathas an talamh as aite, 's a chuireas air chrith a phropa: ma bheir e aithne do'n ghrein cha'n eirigh i; 's tha na reultan air an glafadh afuas leis? Feuch, bheir e leis, agus co dh' fheudas a bhaca; no co their ris, Ciod a tha thu deana? Mur pill DIA air falbh a chorruich, cromai na trein uaibhreich afios fuidh," *Iob* ix. 3. &c. Agus am bheil thus' iomchuidh air blár a chumail ri leithid fo do namhaid? "O! thugaibh fainear fo, fibhs' a tha deana dearmaid air DIA, eagal gu reub' e fibh nur bloide 's gun neach a bhi ann dur teafairginn," *Salm* l. 22. Striochdaibh do throcair; na feafa duflach agus luaithre 'n aghaidh an uile-chumhachdaich: na cairibh dreafan agus droigheann

roimhe

roimhe fa chath, mun d' theid e rompa 's mun loifg e le cheil' iad ; ach deanuibh greim air a neart, agus " deanuibh sìth ris, *Ifai.* xxvii. 4, 5. " Mo thruaighe efan a ni ftrì r'a Chruthai'ear," *Ifai.* xlv. 9.

(4.) " Tha gliocas DE ann an tì air do mhilleadh." " Mur pill thu, chuir DIA faobhar air a chloidhe', lùb e a bhogha, dheafaich e a fhaighde, 's rinn e acuinnbhàis air fad ullamh," *Salm* vii. 12, 13.—Tha comhairle DHE ann a t aghaidh, a dhealbh do fgrios, *Ier.* xviii. 11. Ni e fanoid ort nuair a thig là do theinn ort, *Salm* xxxvii. 13. Tha e faicinn gu bheil an latha dlù ann fan tuit thu gu leir-fgrios obann, as nach 'eil gu brath tearnadh.

(5.) " Tha firinn DHE air toirt mìonn a t aghai," *Salm* xcv. 11. Mata efan fior, fs eigin duit bafacha ma theid thu air t aghai, *Luc.* xiii. 3. Mur breugaichear efan na fhacal, is eigin duit dol am mugha mur dean thu aithreachas, *Efec.* xxxiii. 11. " Mur creid finne, gidheadh tha efan a' fantuinn firinneach, cha'n 'eil e 'n comas da e fein aicheadh," 2 *Tim.* ii. 13. tha e firinneach na bhagra co maith agus na ghealla, mar a dhearbhas e nar fgrios ni's lugha na chreideas finn. Dh' innis DIA co foilleir as a dheana cainnt e, " Mur nigh eifin thu, nach 'eil cuid agad maille ris," *Eoin* xiii. 8. " ma chaitheas tu do bheatha reir na feola gu faigh thu bàs," *Rom.* viii. 13. is mur bi thu air t iompacha, " nach d' theid thu air chor fam bith afteach do rioghachd neimh," *Mat.* xviii. 3. Agus, ma chreideas no nach creid

thus' e, feafai DIA aig fhacal. Mar tha ghealla neo-chaochlaideach agus a mhionn, nan co-fhurtachd laidir do'n dream a chreideas, *Eabh.* vi. 18. is amhlui tha iad nan uabhas eagalach do'n dream nach creid. Innis domh, O pheacaich, ciod i do bharail air bagraidh uabhafach DHIA, th' air an cur afios a t aghaidh? Am bheil no nach 'eil thu creidfinn gu bheil iad fior? Mur bheil, cha Chriofdui' thu ach mi-chreideach; is air an aobhar fin buini dhuit cùl a chur ri dinm agus ri dochas a Chriofduidh. Ach ma tha thu gan creidfinn, O cia cruai' agus do-lùbai do chridhe, nuair tha thu fiubhal anios agus afios am fois, tra tha thu faicinn firinn DHIA mionnaicht' agus leagta ri d' fgrios! air chor as ma 's urra 'n t Uile-chumhachdach ann, gu bi thu gu cinnteach air do mhille' 's air do dhamnadh. O dhuine tha leabhar DHIA gu h iomlan a' togail fianuis a t aghaidh, am fad as a tha thu gun naomhacha; tha e ga d' dhiteadh anns gach carrainn, is tha e dhuit cofail ri rola *Efeciel*, "fgriobht' ann taobh amach agus aftigh le tuireadh, is le bròn, is le truaighe," *Efec.* ii. 10. 's cha'n 'eil ni dhiu fo nach lean thu agus nach glac thu (*Deut.* xxviii 15.) ni's lugha na ni thu aithreachas. "Theid neamh agus talamh thairis, ach cha d' theid aon lide no aon phuinc do na nithe fo thairis, gun bhi air an coilionadh," *Mat.* v. 18.

A nis cuir fo uile ri cheile, 's innis domh mur 'eil ftaid na muinntir neo iompaichte truagh agus eagalach do rireadh. Mar tha finn a' leugha mu thiomchiol cuid

a

a cheangail iad fein le mionnan agus mallacha gu marbhadh iad *Pol,* is amhluidh O pheacaich, (eifd fo le h eagal) tha uile bhuaidhean an De uile-chumhachdaich air an ceangal le mionn gu thus' a mhillcadh, *Eabh.* iii. 1b. O dhuine! ciod a ni thu? c'ait' an teich thu? ma's urra uil-fhiofracha Dhia t fhaotainn amach, cha d' theid thu as; ma fheafas an Dia fior r'a mhionnan, is. eigin gu bafaich thufa, ni's lugha na chreideas tu 's a ni thu aithreachas: ma tha do neart aig an Uile-chumhachdach nas urra do chlaoi, biaidh tu làn-thruagh a' t anam is a d chorp, fad faoghal nan faoghal, ni's lugha na bhacas tu an dorainn fo le grad iompacha.

II. "Tha cruthacha Dhia gu h iomlan a t aghai." "Tha 'n cruthachadh uile (arfa *Pol*) ag ofnaich agus am pèin mar mhnaoi ri faothair," *Rom.* viii. 22. Agus c'arfon tha 'n cruthacha 'g ofnaich, ach arfon a mhi-ghnathachai oillteil gam bheil e buailteach ann am fritheala do an-mianna dhaoine peacach? C' arfon tha e 'g ofnaich ach arfon faorfa o'n mhi-ghnathacha fo; oir cha'n ann le thoil a tha 'n cruthacha fui leithid fo do dhaorfa? *Rom.* vii. 19—21. Nam biodh cainnt agus reufan aig na brùidean is aig a mharbh-chruthacha, ghlaódhadh iad amach fui 'n daorfa do-ghiulan fo leis am bheil iad air am mi-ghnathacha le droch dhaoine, fad' ann aghaidh an natuir agus na criche fin gus an do chruthaich Dia iad. Am fad is a bhios Tighearna nam feachd a t aghai, bi cinntcach gu bi feachd an Tighearna ann a t aghai cuideachd. Gus an dean thu cumhnanta do

fhith

fhìth rì DIA, cha toir DIA gu bràth dhuit cumhnanta sìth ris a chruthacha, *Iob* xxii. 21—24. *Hos.* ii. 18.—20.

III. " Tha aig an leoghann bheucach a làn-chumhachd os do chionn." 1 *Pead.* v. 8. Tha thu glaist' ann an ìonan an leoghain fin tha ulla' gu fluga ; tha thu 'n rib an aibhisteir, aig am bheil thu air do bheo-ghlaca chum a thoile, 2 *Tim.* ii. 26. Is e so an spiorad tha 'g oibreachadh an' clainn na h eas-umhlachd, *Eph.* ii. 2. Is ann da tha iad nan traillean, agus is i thoil a tha iad a' deana. 'S esan fear-riaghlai dorchadais an t soaghail so, *Eph.* vi. 12. aig am bheil uachdranachd oscionn pheacach dorcha agus ain-eolach. Is truagh leibh na h *Innseanaich* tha toirt aora do'n Aibhisteir, ach cha'n eil sibh a' toirt fainear gu bheil sibh fein ris an ni cheudna ; oir is i so truaighe choitcheann na muinntir mhi-naomh air fad, gur e 'n t Aibhisteir is dia dhoibh, 2 *Cor.* iv. 4. Cha'n e gu bheil na'n aire urram no aoradh a thoirt da, oir bheir iad dùlan do aon neach a theireadh e ; gidheadh tha iad fad a h uine ri seirbheis da ; a falbh agus a' teachd air a smèide, 's a' caitheadh am beatha f'a uachdranachd agus f'a lagh. " Is seirbheisich sibh do'n ti sin d' am bheil sibh a' toirt seirbheis agus umlachd," *Rom.* vi. 16. Cha'n e seirbheis a thoirt do'n Aibhisteir, ach a phrodhait fein, a tha 'n rùn a bhreugair, gidheadh is e so maighstir a tha ga bhrosducha ge nach 'eil e ga fhaicinn, is a cur na chridhe nan nithe sin a tha e labhairt, *Gniomh.* v. 3. *Eoin* viii. 44. Nuair a reic

Iudas

Iudas a mhaighſtir arſon airgid, 's nuair a ſpùil na *Caldeanaich* 's na *Sabeanaich Iob*, is cinnteach nach e 'n t Aibhiſteir a thoileachadh an rùn a bh' aca na dheanadh, ach an cridhe ſanntach fein a ſhaſucha; gidheadh is eſan a bhroſduich iad ionnſui na h oibre, 's a chuir air an aghaidh iad nan aingidheachd, *Eoin* xiii. 27. *Iob* i. 12, 15, 17. Feudai daoine bhi nam fior-thraillean do'n Aibhiſteir is gun iad fein a bhi ga thoirt fainear, is a bhi fui ſhalbhruidh aige-ſan nuair tha iad gu h amaideach a' faoilſinn gu bheil iad ſaor agus ſona, 2 *Pead.* ii. 19.

Am bheil thu fathaſd ann ain eolas, gun bhi air do thionnda o dhorchadas gu ſolus? mata, tha thu fui chumhachd an Aibhiſteir, *Gniomh.* xvi. 18. Am bheil thu ann ad chaithe-beatha cleachdta ri peaca ſam bith a chur an' gniomh le d' thoil agus le d' fhioſracha? ma tha, bi cinnteach gur ann do'n aighiſteir a bhuineas tu, 1 *Eoin* iii. 8. Am bheil do chaithe-beatha ann an ſtrì, no am farmad, no am mi-run? gu deimhin ma tha 's eſan is athair dhuit, *Eoin* viii. 40, 41. O mata cia eagalach do chor! oir ciod air bith ſolas a bheir *Satan* da thraillibh ſan t ſaoghal ſo, *Tit.* iii. 3. cha'n 'eil e ga dheanadh ach a chum am mealla na dheigh gu truaighe ſhiorruith ſan t ſaoghal eile. Tha an nathair (mar a thainig i gu h *Eubh*) a' teachd a t ionnſui le ubhal na beul, ach cha leir dhuit an gath bàſar a th' air a chùl. Eſan a tha 'n dràs ga d' bhuaire' ni e do chlaoi fathaſd. O, nach b' urra mi fheuchainn duit cia duaichnidh am maighſtir dam bheil thu toirt ſeirbheis, cia trailleil t

obair,

obair, is cia neo-iochdmhor an t ain-tighearna fin a tha thu toileacha, leis nach 'eil ni air bith co taitneach ri bhi ga d' bhrosducha gus an obair fin a ni do fgrios agus do dhamna cinnteach, agus ri bhi deana na furnais fin ni's teotha 's ni's teotha, ann fan cigin duitfa bhi ga d' logfa fad mhìlte do mhìltibh aim-fir!

IV. "Tha cionnta do pheacai na luidhe' air do mhuin mar bheinn, am fad as a tha thu neo-iompaichte." Anam thruaigh! cha'n 'eil thufa ga mhothacha fo, ni's mò na mhothaicheas cholann mharbh an leac a tha na luidhe orra: agus is e thu bhi marbh mar fo fo tha fagail do thruaighe iomlan. Gun iompacha cha'n fheud aon do d' pheacai bhi air an dubhadh amach, *Gniomh.* iii. 19. tha iad uil' air chunntas a t aghai. Tha iompacha 's maitheanas do ghnà ceangailte r'a cheile. A' mhuinntir nach 'eil air an naomhacha cha'n 'eil iad air chor air bhith air am fireanacha no air an faoradh, 1 Cor. vi. 11. 1 *Pead.* i. 2. *Eabh.* ix. 14. O cia eagalach an ni bhi 'n ainmheach do DHIA! Mur 'eil thus' a' faicinn fo, feoruich don pheacach a fhuair fealladh air a chionnta: O cia trom a chridhe, cia goirt a ghearan, cia beag fhois, gus am bheil mothachadh aige gu bheil DIA rei' ris!

Cia fuarach air bith fo leats' an dràs, mothaichi' tu aon la gur trom an t uallach cionnta peacai gun bhi air a mhaitheadh. Is clach uabhafach fo, mu 'm feudar a rà, "ge b'e neach a thuiteas orra gu briftear e; ach ge b' e air an tuit ife, ni i mìn-luaithre dheth," *Mat.* xxi.

xxi. 44. Cia goirt a bhuin toilteannas a pheacai ri'r Slanui'ear beannuichte ? dh' fhàisg e 'n fhuil amach as a chuiſlean, is chràidh e gu ruig am bàs na anam e : 's ma rinn e ſo ſa ghèig uir, ciod nach dean e ſa chrann ſheargta ?

O ſmuainich na thrà air do ſtaid ! An urr' thu ſealltuin air a bhagra ſin gun bhall-chrith, baſaichi ſibh nur peacaidh !" *Eoin* viii. 24. O b' fhearr dhuit am bas a b' eagalaich air bhith fhaotainn, na baſach' ann ad pheacaí. Nan deanadh am bàs, nuair a bheir è air falbh t uile cho-fhurtachd, do pheacai thoirt air falbh cuideachd, bu rud-eigin do ſholas e; ach leanai do pheacai thu nuair a thrèigeas do chairdean thu, 's nuair a ghabhas do ſholais ſhaoghalt' air fad an cead diot. Cha'n fhaigh do pheacai bàs maille riut, 2 *Cor.* v. 10. *Taiſb.* xx. 12. mar a gheibh ainmheach bàs leis a phriofunach ; ach leanaidh iad thu gu breitheanas a chum do dhìte', 's gu ifrinn a chum do chlaoi. B' fhearr dhuit coilion aibhiſteir agus drochſpiorad a bhi mu d' thiomchiol na do pheacaidh a luidhe ort an ſin, is a dheana greim ort. O cia anbharr a phèin a bheir iad ſin duit ! O ſeall air t ainmheach na thrà ; feuch cia mor a tha thu 'm fiachaibh do lagh Dhia 's do gach aon da aitheantaibh ; tha ullamh air fad gu greim a dheanadh ort mar am priofunach ! Is ciod a ni thu nuair a dh' eirigheas iad uil' a t aghai' ! O foſgail ſuile do chognis a dh' fhaicinn ſo, a chum as gu'leige' tu dhiot gach earbs' air bith aſad fein, as gu teiche' tu dh' ionnſui Chriosd "arſon did-

ein,

ein, a chum greim a dheanadh air an dochas a chuireadh romhad, *Eabh.* vi. 18.

V. "Ann ad ſtaid neo-iompaichte, tha t an-mianna ceann-laidir ga d' chumail ad thraill bhochd fui ſmachd." Gu bràth gus a bheil thu air do thoirt fui cheanglaiche cumhnainte ri DIA, tha thu ann ad ſheirbheiſeach is ann ad thraill do'n pheaca, *Eoin* viii. 34, 36 *Tit.* iii. 3. Rom. vi. 12, 14, 16, 17. Nis cha'n 'eil ain-tighearn' air bith ann coimeas do'n pheaca. O cia eagalach is graineil an obair gus an cuir e ſheirbheiſich! Nach crà-idheadh e cridhe duine bhi faicinn guidheann do thruaghan bochda gam piana 's gan ſarucha fein a' tional connai gu iad fein a loſga? 'S nach e ſo is gnà-obair do uile thriallean a pheacaidh? Ann ſa cheart am ſam bheil iad aoibhneach le duais na h ea-corach is a' ſeinn na'n ſolas peacach, cha'n 'eil iad ach a' carna feirg aſuas dhoibh fein arſon an teine ſhiorruith: a' cur tuille connai nam furnais, agus a' deana na lasrach ni's braiſe le bhi tilgeil ol' innte. Co bheireadh ſeirbheis do'n mhaighſtir ſin aig nach 'eil obair ach traillealachd, is aig nach 'eil duais ach bàs ſiorruith! *Rom.* vi. 23.

Nach bu truagh an ſealladh eſan air an raibh ſeilbh aig *legion* do dheamhnaibh! Nach cridheadh e do chridhe bhi ga fhaicinn am meaſg nan tuama, ga lot fein is ga reubadh? *Mar.* v. 5. Is i ſo do ſtaidſa, 's i ſo t obair; tha gach aon bhuille dh' ionnſui do chridhe, 1 *Tim.* vi. 10. Tha gun amharus do choguis an dràs na cadal ach

nuair

nuair a ni bàs agus breitheanus do dhuſgadh, an ſin mothaichi tu goith agus cràdh gach aon do na lota ſo.

VI. "Tha furnais dioghaltais ſhiorruith air a teaſacha deas fa d chomhair," *Iſai.* xxx. 33. Tha ifrinn agus leir-ſgrios a foſgladh am beoil ſa d' chomhair, is a' ſgaoileadh an gial gu fairſing as a cheile chum do ſhluga, *caib.* v. 14. ga d' fhaicinn air a bhruaich, is a' feithe' gus an tuit thu ſtigh. Ma tha fearg duine "mar bheucaich leoghainn," *Seanr.* xx. 2. "ni's truime na ghaineamh," *caib.* xxvii. 3. ciod i corruich DHIA uile-chumhachdaich? Ma bha furnais laſrach *Nebuchadneſair*, nuair a chaidh a deana ſeachd uaire ni bu teotha, co bras as gu do loiſg i iadſan a thainig dlù dhi chum an triuir chloinne chur innte, *Dan.* iii. 19, 22. cia anbharr teith àmhuinn loiſgeach fraoch-feirge 'n Uile-chumhachdaich! *Mal.* iv. 1. "Am feud do chridhe fulang, no do lamhan a bhi laidir ann ſan la ſam buin miſe riut, ars an TIGHEARNA DIA?" *Eſec.* xxii. 14. An urr thu giulan le laſair ſhiorruith? an urr' thu cònuidh ghabhail ann teine caithteach? *Iſai.* xxxiii. 14. O pheacaich! ma's duine thu, mur clach gun mhothachadh thu, ſtad ann ſo, agus beachd-ſmuainich: ſmuainich c' ait' a bheil thu d' ſheaſamh; direach air bruaich na furnais ſo. "Mar is beo an TIGHEARNA, 's mar is beo t anam, chan 'eil ach cèim eidir thu 's a bhi innte," 1 *Sam.* xx. 3. Cha'n 'eil fios agad nuair a luidheas tu ſan oiche nach bi thu innte mu'n tig a mhadainn, is cha'n 'eil fios agad ſa mhadainn nach bi thu innte mun tig an oiche. Am bi

thu co dána 's gu cuir thu fo ann neo-brigh ? Am buanaich thu ann an ftaid co eagalach, mar nach biodh tu idir an' cunthart ? Ach ma chuireas tu uait na nithe fo, 's gun abair thu " Cha'n 'eil gnothach agam-fa ris fo ;" feall a ris air a chaibdeil roimhe fo, agus innis do rireadh, am bheil aon fam bith do na comharaibh a chaidh ainmeacha 'n fin ri fhaotainn ortfa ? Na druid do fhuilean, na meall thu fein ; faic do thruaighe am fad a bhios comas agad a baca. Smuainich ciod e bhi d' dhiobarrach graineil, a d ghin mhalluicht', ad fhoitheach feirge, fam bi DIA, 'm fad is beo e, a' fior thaomadh amach a chorruich, *Rom.* ix. 22.

VII. " Gun iompacha tha'n lagh a dorta gach aon da bhagraidhean agus da mhallachdan ort," *Gal.* iii. 10. *Deut.* xxviii. O cia uabhafach tairneanach an lagha ! tha e lafa teine 's pronnuifc a' t eudann ; tha a bhriathra mar chloidhean ruifgte, 's mar fhaighde gèur air an fathadh ann fa chridhe. Tha e gun tamh a' glaodhach *dioghaltais*, is ag iarrui *ceartais :* tha e labhairt blair is bais ana a t aghaidh. O na plaighean uabhafach, is na bais eagalach leis a bheil an canan marbhtach fo air a luchdacha ! (leugh *Deut.* xxviii. 15. *&c.*) 's tufa mar bhall-amais direach fa chomhair na h urchair. " O dhuine, thoir ort gu d' dhaingneach laidir," *Sech.* ix. 12. teich o d' pheacai, greas ionnfui na cathair dhidein agus an naomh-ionaid, *Eabh.* xiii. 13. eadhon ionnfuidh an Tighearn' IOSA CRIOSD ; falaich thu fein annfan,

fan, air neo tha thu caillte, gun dochas gu bràth ri teafairginn.

VIII. "Tha'n foifgeul fein a toirt damnai fiorruith mar bhìne mach a' t aghai, 's ga cheangal gu daingean air t anam," *Mar.* xvi. 16. Ma dh f hanas tu fan ftaid am bheil thu gun aithreachas gun iompacha, biodh fios agad gu bheil an foifgeul a' toirt bìne moran ni's eagalaiche mach a' t aghai na tha brifteadh a cheud chumhnainte. 'S nach eagalach an gnothach an foifgeul fein a bhi feideadh amach bhagraidhean a' t aghaidh agus gad dhamnadh? "An TIGHEARNA bhi 'g èigheach a' t aghaidh o fhliabh *Shioin? Ioel* iii. 16. Cluinn briathran eagalach DHIA; "An ti nach creid biaidh e air a dhamna. Mur dean fibh aithreachas theid fibh uil' am mùgha, *Luc.* xiii. 3. Is e fo an damna, gun d' thainig folus do'n t faoghal, agus gu bheil barrachd graidh aig daoine don dorchadas no don t folus, *Eoin* iii. 19. an ti nach 'eil a' creidfinn tha fearg DHE gabhail cònuidh air, *Eoin* iii. 36. Ma bha 'm facal a labhradh le h ainglibh feas'ach, is gu d' f huair gach uile bhrifeadh agus eafumhlachd diol-tuarasdail dligheach, cionnus a theid finne as ma ni finn di-meas air flainte co mhor? *Eabh.* ii. 2. 3. An ti rinn tàir air lagh Mhaois, bhafaich e gun trocair; cia mor is meafa na fin am peanas air am meafar efan toilltinneach a fhaltair fu chois Mac DHE?" *Eabh.* x. 28, 29.

AN CO-CHUR. Agus am bheil fo gun amharus fior? an e fo gu beachdai do chor?—Cha chinntiche gu bheil

Dia ann, na gur e. 'S nach fearr dhuit mata do fhuilean fhosgladh agus fhaicinn am fad as a dh' fheudas tu a leigheas, na thu fein a dhalladh agus a chruadhacha gus am mothaich thu fa dheire na nithe uabhasach sin nach 'eil thu 'n dràs a' creidsinn. Ma tha so uile fior ciod is ciall duit bhi ri maille na leithid do chunthart?

Eisd ciod tha Dia 'g rà; "Nach 'eil eagal agaibh romham-sa, deir an Tighfarna, nach 'eil ballchrith oirbh am lathair? *Ier.* v. 22. O dhaoine peacach an cuir sibh ann neo-brigh an fheirg a tha ri teachd? *Mat.* iii. 7. Tha mi deirbhte gu bheil am a' teachd anns nach meas sibh eo suarach i. Ach ciod so? tha na deamhain fein a' creidsin agus a' crithneacha, *Sheum.* ii. 19. 'S am bheil sibhs air ur cruadhacha ni's mo na iadsan? An ruith sibh air bile na craige? An cluich sibh aig toll na nathrach? An cuir sibh ur lamh ann nead na nathrach nimhe? An damhs sibh air na h eibhle gus an loisgear sibh? no'n dean sibh cluiche ri corruich caithteach, mar gu biodh sibh co-dheas an d' theid no nach d' theid sibh as uaipe? O cuthach gun a choimeas! Lamh ris so, is duine glic fearcuthaich *Sholaimh*, a thilgeas aithinne teine, saighdean agus bas, is a their "Am bheil mi ach ri spurt" is ri fearas-chuideachd? *Seanr.* xxvi. 18. Cha'n 'eil neach sam bith co mor air boile ris a pheacach thoileil, *Luc.* xv. 17. a tha mairsinn na staid neo-iompaichte, gun umhail air bith, mar gu biodh a chor gu làn-cheart. An duin' a ruitheas gu beul-dois a chanain, is a thilgeas anam air falbh an' cluiche no'n spurt,

ſpurt, tha e ciallach, ſuidhichte, tuigſeach, air a choimeas ris an neach ſin tha fathaſd a' dol air aghai na aingidheachd, *Salm* lxviii. 21. oir " tha e sìneadh amach a laimhe 'n aghai DHIA, 's ga neartacha fein ann aghaidh an Uile-chumhachdaich : tha e ruith na cho'ail, eadhon air a mhuineal, air bolga tiugh' a ſgeithe," *Iob* xv. 25, 26. An gliocas a bhi ri ſugra ris an dara bas, no dol le danadas do'n locha ſin tha loſga le teine 's le pronuſc ? *Taiſb.* xxi. 8. Ciod a their mi ? Cha'n urra mi cainn't fhaotainn no coimeas, a chur an' ceill cuthach oillteil an anama ſin tha dol air aghai le dànadas na pheacai.

Duiſg, Duiſg, *Eph.* v. 14. O pheacaich ! eirigh, is gabh gu teiche' : cha'n 'eil ach aon dorus air am feud thu dol as, agus is e ſin dorus cumhann an iompachaí agus an fhior-aithreachais. Mur pill thu gu neo-chealgach o t uile pheacai, mur tig thu dh' ionnſuidh IOSA CHRIOSD, mur gabh thu eſan mar " an TIGHEARNA t fhireantachdſa," 's mur gluais thu maille ris an' naomhachd is an' nuadhachd beatha ; mar is beo DIA, cha chinntiche gu bheil thu 'n dràs an' taobh amach do ifrinn, na gu bi thu 'n ceann beagan do laithe 's do dh' òichean an' taobh aſtigh dhi. O ſocruich do chridhe gu ſmuaineach' air do ſtaid. Nach airi do ſhonas no do thruaighe bhith-bhuan air cail-eigin do ſmuainteacha ? Gabh ath-ſhealladh air truaighe na muinntir neo-iompaichte. Mur do labhair an TIGHEARNA leamſa, na toir feairt orm ; ach ma 's e do rireadh facal DHIA gu

bheil an truaighe fo uil' air do cheann, fmuainich ciod an cor ann fa bheil thu. Am feud duine na cheill fuireach na leithid fe do ftaid, gun na h uile cabhag na chomas a dheana gu dol as o leir-fgrios ? O dhuine ! co chuir drui'eachd ort, *Gal.* iii. 1. nuair a tha thu comafach air fealltuinn romhad air do chor a thaobh an t faoghail fo, air do chunthart f haicinn roi' laimh, is air do dhorainn a fheachnadh ; ach mu thiomchiol gnothaiche cuidreamach na fiorruitheachd, tha thu caoin-fhuarach agus fuar, mar nach buineadh iad idir dhuit ?—Ciod fo, an ni faoin duitfa buaidhean DHIA bhi air fad leagta ri d' mhilleadh ? An urr' thu bhi ceart as eugais f habhair ? an urr' thu dol as o laimh, no giulan le chorruich ? am bheil thu cluinntin a chruthachaidh ag ofnaich fui'ad, agus ifrinn a' mèananaich gu d' fhluga, 's an faoil thu fathafd gu bheil do chor gu maith ? Am bheil thu 'n sàs ann laodhar an leoghain bheucaich, fui chumhachd a pheacaidh, ann am priofun graineil, air do chuibhreacha le an-mianna, 's ag oibreacha' damnai dhuit fein ; is nach ion duit fmuaineachadh air na nithe fo ? An cuir thu an' neo-brigh uile uabhafan an lagha, a mhallachdan, a bhagraidhean, is a bhuillean bafor, mar nach biodh annt' ach cluiche cloinne-bige ? An dean thu fanaid air ifrinn agus leirfgrios ; no'n òl thu cupan fearbh fraochfeirg' an Uile chumhachdaich ?

" Crioflaich afuas a nis thu fein mar dhuine ; feoruichi mife dhiot, agus thoir dhomh freagra," *Iob* xl. 7. Am bheil targaid fam bith agad a ni do dhion o bhuill-

ean

ean do Chruthai'ir? An faoil thu gur cuiseagan a shaighde, no gur conna mosgainn a lanna marbhtach? Am bheil thusa co uaibhreach as gu meas thu ghathan mar asbhuain, is gu dean thu fanoid air nuair a chrathas e a lann? Am bheil thu co faor do eagal as gu dean thu spid air a shaighde corranach; *Iob* xli. Am bheil thu cosail ris an each a bhreabas an talamh, is a ni aoibhneas na neart, a' dol ann co'ail nam fear fui'n armaibh? Am bheil thu deana fanaid air eagal, is co faor do gheilt as nach pill thu air t ais o chloidhe DHIA, nuair tha a shaighde ga'n crathadh a' t aghaidh, a shleagh loinnreach agus a sgiath? *Iob* xxxix. 21—23. Ach mur dean aon chuid bagra no gairm an fhacail do dhùsga no do chur fui gheilt, tha mi beachdai gu dean bas agus breitheanas e. O, ciod a ni thu nuair thig DIA na chorruich amach a t aghai, 's a dh' fhuilingeas tu na nithe sin a tha thu 'n dràs a' leugha 's a' cluinntin? Ma 's e 's nuair a chaidh naimhdean *Dhaniel* a thilgeil an' garai' nan leoghann, iad fein is am mnai is an clann, gu d' rinn na leoghainn an sluga 's gach cnàimh dhiu bhriste mu'n d' rainig iad iochdar na garai, *Dan.* vi. 24. ciod a thachras dhuitsa nuair a thuiteas tu 'n lamhan an DE bheo, 's a bhruthas agus a mhion-phronnas e thu na chorruich, ad mhìlte blòidean?

O mata na dean strì ri DIA? "Dean aithreachas agus bi air t iompacha," 's mar sin cha tig aon ni ort do na nithe so, *Isai.* lv. 6, 7. "Iarruibhs' an TIGHEARN' am feadh ata e r'a fhaotainn; gairmibh air am feadh

ata

ata e 'm fagus: Treigeadh an t aingidh a shlighe, 's an duine eacorach a smuainte; pilleadh e chum an TIGHEARNA 's ni e trocair air, is a chum ar DE-ne, oir bheir e maitheanas seachad gu saibhir."

CAIB. VI.

Ann sa bheil Seolai' gu iompacha.

Marc. X. 17. *Agus thainig neach na ruith, agus leig se e fein air a ghluinibh dha, agus dh' fheoruich e dheth, A mhaigistir mhaith, ciod a ni mi chum 's gu faigheam a bheatha mhairtheanach mar oighreachd?*

MUN leugh thu na SEOLAI' so, tha mi 'g earail ort, seadh, tha mi sparragh ort am fianuis DHIA 's nan aingle naomha, gu cuir thu romhad an leantuinn (co fad as a bhios do choguis cinnteach gu bheil iad freagarach do fhacal DE 's do staid t anama) 's gun iarr thu cuideacha 's beannacha DHIA chum an deanadh eifeachdach. Agus mar a dh' iarr mis' an TIGHEARNA, 's mar a chuir mi mo chomhairle r'a fhacal ciod na seolai a bheirinn duitsa, is amhlui dh' fheumas tusa na seolai-so a ghabhail le suim, le h urram, agus le rùn geill a thoirt doibh, mar is airi facal an DE bheo air fhaotainn.

A nis mata thoir aire; Suidhich do chridhe "air na h uile bhriathra sin mu 'm bheil mise toirt fianuis duit air an la diugh; oir cha ni faoin so, tha t anam

ann

ann earbſa ris," *Deut.* xxxii. 46. Is i ſo crioch gach ni chaidh a labhairt gu ruige ſo, a chum as gu cuireadh iad thu air pilleadh agus air gnathacha na meadhona ſin a dh' orduich DIA chum t iompachai. Cha chuirinn dragh oirbh, is cha "chlaoidhinn ro' an am ſibh," le fealla thoirt duibh air ur truaighe ſhiorruith, ach amhain air ghaol as gu tugainn oirbh dol as uaipe. Nam biodh ſibh cheana ceangailte uur truaighe gun chomas leaſachai, bu trocair leigeil leibh, is gun an co-fhurtachd brònach ſin a th' agaibh ſan t ſaoghal ſo a bhuintinn uaibh. Ach feudai ſibh fathaſd a bhi ſona, mur cuir ſibh le'r deoin cùl ri meadhona na flainte. Feuch, tha mis' a' cumail an doruis foſgailte dhuibh ; eir'ibh, gabhaibh an ruaig : tha mi cur ſlighe na beatha ro'ibh, gluaiſibh innte, 's "bithi ſibh beo, agus cha'n fhaigh ſibh bas," *Deut.* xxx. 19. *Ier.* vi. 16. Is goirt leam a ſmuaineacha gu dean ſibh ſibhfein a mhurt, is a thilgeil do ifrinn, nuair tha DIA 's daoine glaodhach ribh mar a rin *Peadar* ann an cùis eile r'a mhaighſtir, "Caomhainn thu fein."

Eiſd mata, O pheacaich! is mar bu mhaith leat a bhi air t iompacha 's air do ſhabhala, lean gu curamach na ſeolai ſo tha thu dol a dh' fhaotainn.

SEOLA I. "Dean thu fein cinnteach nach feud thu gu brath dol do neamh ann ſan ſtaid neo-iompaichte ſin ſam bheil thu." "An urra neach air bith eil' ach CRIOSD do ſhabhala? 's tha eſan ag innſe' dhuit nach ſabhail e gu brath thu, mur bi thu air t ath-ghintein agus air t

iompacha

iompacha, *Mat.* xviii. 3. *Eoin* iii. 3. Nach eſan aig a bheil iuchraiche neimh? is am feud thuſa faotainn aſtigh gun a chomas? Oir cha toir eſan comas do neach air bith dol aſtigh gun bhi air atharrachadh, air iompacha, air athnuadhacha.

SEOLA II. Dean dicheall air ſealla ceart agus geurmhothacha fhaotainn air do pheacai." Gus am bi daoine ſgì agus trom-luchdaichte, air am bioradh nan cridhe, 's tinn leis a pheaca, cha tig iad ionnſui CHRIOSD, na ſhlighe fein, a dh' fhaotainn fois is leigheis; agus cha mhò dh' fheoruicheas iad le ſuim, "Ciod a ni ſin?" *Mat.* xi. 28. *Gniomh.* ii. 37. *Mat.* ix. 12. Is eigin doibh iad fein a mheas nan daoine marbha mun tig iad ionnſui CHRIOSD a dh' fhaotain beatha, *Eoin* v. 40. Oidheirpich air an aobhar ſin do pheacaidh air fad a chur an ordugh fa d' chomhair; na biodh eagal ort am faicinn, is deanadh do ſpiorad ſgrùda geur gam faotainn amach, *Salm.* lxxvii. 6. Rannſuich do chridhe 's do chaithe-beatha; mion-cheaſnuich thu fein agus t uile ſhlighe *Salm* cxix. 59. chum as gu faice' tu gu ſoilleir do ſtaid. Iar coghna Spioraid DE, (agus mothacha air do dhoille fein) oir is i obair-ſan gu h araid do pheacaidh ris duit, *Eoin* xvi. 8. Sgaoil an t iomlan ann lathair do choguis, gun an guil do chridhe 's do ſhuilean. Na ſguir a dheana ſtrì ri DIA 's ri t anam fein, gus an eigin duit glaodhach amach o iochdar do chridhe mar a rinn fear coimhead a phriofuin, "Ciod a ni mi chum 's gu ſabhalar mi? *Gniomh.* xvi. 30). Chum na criche ſo,

"Smuainich

" Smuainich air lionaireachd do pheacai." Dh' fhailnich cridhe *Dhaibhi'* nuair a fhuainich e air fo, 's a thug e fainear gu raibh a pheacai ni bu lionaire na falt a chinn, *Salm* xl. 12. Thug fo air ath-chuinge chùr afuas arfon lionaireachd trocaire caomha DHE, *Salm* li. 1. Cha'n.'eil a chairbhinn mharbh ni's graineala le cnuimhibh gluafadach na tha 'n t anam mi-naomha le an-mianna falach. Tha 'n ceann, an cridhe, na fuilean is am beul, gu h iomlan làn diu. Seall air t ais; ciod an t àite, no ciod an t am anns nach raibh thu ri peaca? Seall aftigh; ciod an ceatfa anama no cuirp a th' agad nach 'eil air a phuinfeanacha le peaca! Ciod an dleafnas a rinn thu riabh nach raibh cuid do'n phuinfean fo air a mhéafga leis? O, cia anmhor a nis an t ainmheach am bheil thu, an deigh bhi ga mheudacha gach mionaid do d' bheatha, 's gun a pheighin bu lugha dheth riabh air a paigheadh; is gun chomas agad an dràs cuideachd a bheag a dhiola dheth? Seall air truaill'eachd do natuir; feall air mi-ghnathacha do bheatha. Cuimhnich do pheacai dearmaid, do pheacai deanadais, peacai do fmuainte, do bhriathra, 's do ghniomhara, peacai t oige, agus t aoife. Na bi cofail ri aon a chaidh roi a mhaoin, is air am bheil eagal dol a rannfachadh a leabhair-cunntais. Leugh teiftcas do choguis gu cùramach: feumai na leabhraiche fo bhi luath no mall air am fofgla, *Taifb.* xx. 12.

" Smuainich air gach ni tha 'g antromacha do pheacai, gur iad naimhdean DIA do bheatha, 's naimhdean

beatha

beatha t anama ; feadh, agus naimhde coitcheann a chinne-daoin' uile." Cionnus a tha *Daibhidh*, *Efra*, *Daniel*, agus na *Leibhitich* ag antromachadh am peacaidh, o'n eaſ-onoir do DHIA, 's o'n ea-coir ata iad a' deana da lagh' da throcair, is do gach rabhadh a thug e ſeachad nan aghai? *Neh.* ix. *Dan.* ix. *Efra* ix. O, 'n cron a rinn am peaca ſan t ſaoghal! Se ſo an namhaid a thug aſteach am bas, a ſpùill is a thràillich an cinne-daoin', o chuidich an t aibhiſteir. is a chladhaich ifrinn, *Rom.* v. 12. 2 *Pead.* ii. 4. *Eoin* viii. 34. Is e ſo an namhaid tha cur an t ſaoghail thar a cheile, tha cur ea-ſìth eidir an duine 's na creatuirean, eidir duine 's duine, ſeadh eidir duine 's e fein? a' cur a chuirp ann aghaidh an anama, na toil ann aghaidh an reuſain, na h an-miann, ann aghai na coguis: ſeadh, ni's meaſa na ſo air fad, a' cur naimhdeis eidir DIA agus an duine, le bhi fagail a pheacaich araon ſuathach le DIA agus ſuathach uime, *Sech.* xi. 8. O dhuine! cionnus a dh fheudas am peaca bhi co faoin a d' ſhuilibh? Is e ſo an namhaid a dhoirt fuil Mhìc DE ; a reic e, a rinn fanoid air, a ſgiurs e, a chaith file' na eudann, a lot a lamhan a reub a thaobh, a bhrùth anam, a bhris a chorp, is nach do ſguir ga chràgus 'n do cheangail, gus 'n do dhìt, gus 'n do thairn'ich, gus an do cheus, agus gus an do chuir egu nàire follas e, *Iſai.* liii. 4—6. So am puinnſean nimheil ſin, a tha co laidir as gu d' rinn aon bhraon deth (a thuit air freamh a chinne daoin') an ſliochd air fad a mhilleadh, *Rom.* v. 18, 19. So am mort'ear fuilteach

ſin

ſin a mharbh na ſaidhean, a loiſg na fianuiſean, a chuir gu bas na h abſtoil, na priomh-athraiche, 's na h uile righridh agus uachdarain. Is e ſo a ſgrios bailtean, a ſhluig rioghachdan, is a chuir crioch air moran chinneach. Ciod air bhith an ionſtrumeint, is e 'm peaca bha do ghnà ris a mhilleadh, *Rom.* vi. 23. Am bheil thu fathaſd a' ſaoilſin gur ni faoin e? Nam biodh *Adhamh* is a ſhliochd air fad air an togail as an uaighibh, is an cuirp air an carnadh aſuas ri neamh, is gu rannſuichte mach ciod am mort'ear an-iochdmhor a bha cionntach anns na bhà'n ſo do fhuil? gheibhte mach gu raibh an cionnta gu h iomlan ann an ſgèith a pheacai.—Smuainich air natur a pheacai gus am bi eagal agus gràin aig do chridhe dha; agus ſmuainich air uabharrachd agus antromacha gach aon do d' pheacai fein: mar tha iad ann aghai gach rabhaidh a fhuair thu o DHIA, ann aghai' t athchuinge fein ann aghai' trocair, ann aghai cronuchaidh, ann aghai ſoluis, ann aghai graidh, ann aghai do bhriathra fein, do gheallaidhean, do mhoidean, agus do chumhnantan, *&c.* Agair do chridhe gu teann arſon nan nithe ſo, gus an gabh e nàire dheth fein, is an trèig e gach barail fhaoin a th'aige air fhireantachd fein; *Eſra* ix. 6.

"Smuainich air toillteannus a pheacai." Tha e glaodhach aſuas ri neamh; tha e 'g iarrui dioghaltais, *Gen.* xviii. 21. Is e dhiol-tuaraſdail bas agus damna; tha e tarruing mallachd DHIA air an anam is air a chorp, *Gal.* iii. 10. *Deut.* xxviii. Tha'n aon is ſuaraiche do

d' bhriathra no do d' fmuainte peacach ga d' fhagail buailteach do fheirg is do chorruich fhiorruith an DE uile-chumhachdaich, *Rom.* ii. 8, 9. *Mat.* xii. 36. O mata cia anbharr an t uallach feirge, cia annbhar an cuidream mhallachd, is an t ionmhus dioghaltais a tha na mìlte do mhiltibh peac' a chuir thu an' gniomh a' toilltinn! *Rom.* ii. 5. *Sheum.* v. 3. O, guidheam ort, thoir breith ort fein, mu'n toir DIA breitheanas ort, 1 *Cor.* xi. 31.

"Smuainich air failchead agus grainealachd a pheacai." Tha e duaichni mar ifrinn; fior iomhaigh agus coflas an Aibhifteir air a tharruing air an anam, 1 *Eoin* iii. 8, 10. Chuireadh e barrachd oillt ort thu fein fhaicinn ann an grainealachd do natuir, na ge d' fhaice' tu 'n t Aibhifteir. Cha'n 'eil òtrach air bith co falach, cha'n 'eil cairbhinn co brèun, no plàigh no loibhre fam bith co oillteil ris a pheaca, ann fa bheil thufa ga d aornagain fein, is ga d' fhagail ni's graineala le DIA na dh' fheudas ni air bith fa chruthacha bhi leatfa, *Iob* xv. 15, 16. —An gabha tu lofgann a' t uchd? an tuga tu fpeis di? feuch, ni's graineala na tha fin duitfa tha thufa do naomhachd fhior-ghlain DE, *Mat.* xxiii. 33. gus am bheil thu air do ghlana le fuil IOSA, 's le cumhachd grais na h ath-ghineamhuinn.

"Ofcionn na h uile peaca, thoir aire fhonraichte do'n dithis fo;—peaca gin, no truaill'eachd natuir, agus am peaca fin ann fan ufa leat tuiteam." 1. Truaill'eachd natuir. Is diomhain a bhi gearra nam meanglan mur

d'

d' theid am freamh a ſpionadh a' bun. Is diomhain a bhi taomadh an t ſruthain mur d' theid coſg' a chur air an tobar. Racha t aithreachas (mar a rinn aithreachas *Dhaibhi'*) gu ruig freamh a pheacai, *Salm* li. 5. Cha tig an cridhe 'm feaſd gu ſtaid cheart gus am bi lan-mhothach' aig' air uabharrachd a pheacai ghin. Air ſo foeruich do chridhe; 's e ſo tha gad dheana mall gus na h uile ni maith, agus foaomai gus na h uile do-bheairt. *Rom.* vii. 15. 'S e ſo tha ſgaoile' claon-bhreith, dorchadais, uabhair agus mi-chreideimh air feadh t inntin; naimhdeis, neo-ſhuidheachais, aindheoineachd air feadh do thoile; mi-mhothacha, mairbhead, neo-dhìlſead air feadh do choguis; agus laigſe 's dichuimhn' air do mheodhair. Is e ſo, ann aon fhacal, a chuir gach aon chuibhle do t anam as a riaghailt, is a rinn e, 'n àite bhi na ionad cònuidh aig naomhachd, na thorr aingideachd is na ifrinn pheacaich, *Sheum.* iii. 6. Is e ſo a ſhalaich, a thruaill, agus a thug mi bhuil as do bhallaibh: a thionndaidh iad gu bhi nan ionſtrumeinte do eaſionracas, agus nan feirbheifich do'n pheaca, *Rom.* vi. 19. Is e ſo a lion an ceann le innleachda ſaoghalt' agus truallidh, *Mic.* ii. 1. an lamh le ea ceairt, *Iſai* i. 15. an t ſuil le fannt is macnus, 2 *Pead.* ii. 14. agus an teanga le puinnſein nimheil, *Sheum.* iii. 8. 'S e dh' fhoſgail a chluas gu breugan, miodal agus còra ſalach ſalach, is a dhruid i 'n aghai teagaiſg na beatha, *Sech.* vii. 11, 12. Is e dh' fhag do chridhe na ionad-deilbh aimhleis, na thorr aingidheachd, *Mat.* xv.

19. air chor as gu bheil e gun tamh a' bruchda mach uilc, 2 *Pead.* ii. 14. co naturra 's co bitheant' as a chuireas tobar amach uisge, *Ier.* vi. vii. no thilgeas an fhairge fuas a salchar, *Isai.* lvii. 20. Agus am bheil thu fathasd toilichte leat fein, is a' faoilsinn gu bheil do chridhe ceart? O, na sguir gu brath a smuaineach' air do thruaill'eachd naturra gus an caoi' thu, cosail ri *Ephraim*, do staid, *Ier.* xxxi. 18. is am buail thu air t uchd le nàire 's le bròn, mar a rinn am *Publicanach*, *Luc.* xviii. 13. a' gabhail gràin diot fein mar a rinn *Iob*, is a' deanadh aithreachais ann duslach agus ann luaithre, *Iob* xlii. 6.

2. "Smuainich air a pheaca sin gus am bheil thu 'm bitheantas buailteach, agus ann san usa na cheile leat tuiteam:" faigh amach na h uile ni tha ga antromacha; 's leig ris do d' chridhe gach aon bhagra thug DIA na aghai. Fograidh aithreachas air falbh gach aon pheaca, ach gu sonraichte ruaigidh e 'n leannan peacai d' am bi barrachd speis againn, is bheir e oidheirp thar gach ni air cur as da, *Salm* xviii. 23. O, dean dicheal air a pheaca so dheana fuathach do t anam, agus dùblaich t fhaicill agus t oidheirp na aghaidh, a chionn gur e so tha toirt na h eas-onoir is mò do DHIA, 's ga d' chur fein sa chunthart is mò cuideachd.

SEOLA III. "Thoir oidheirp do ghnà air geurmhothacha bhi aig do chridhe air do thruaighe." Leugh a rìs agus a rìs an caibdeil air thoiseach air so, agus dean mar gu b' ann a sciobhadh air do chridhe. O, beachdaich

aich air do thruaighe gus an glaodh do chridhe mach arson Criosd, co durachdach as a dheana duine bhiodh ga bhàthadh arson teasairginn. Is eiginn do dhaoin' an cunthart fhaicinn, agus an tinneas is an truaigh' a mhothachainn, air neo 's leigh gu'n mheas nan suilibh Criosd, *Mat.* ix. 12. Nuair a bhios an cionntach air a ruaga le dioghaltair fàla, 's ann an sin a ni e diancha-bhag gu cuthair na dìdein. Is eigin do dhaoine bhi air an toirt a dh' ain-deoin ionnsui Criosd, air neo cha treig iad an ionracas fein, is cha tig iad. 'S ann le fìor eigin agus airc a bha am mac sruidheil air aontacha gu pilleadh, *Luc.* xv. 16, 17. Am fad as a shaoileas *Laodicea* i fein a bhi beartach agus saibhir, is gun fheum air aon ni, cha'n 'eil saod orra maith a dheana: is eigin di bhi lan-mhothachail gu bheil i truagh agus dall agus bochd agus lomnochd mu'n gabh i os laimh teachd ionnsui Criosd arson òir agus eudaich agus sàbh-shùl ga leigheas, *Taisb.* iii. 17, 18. Air an aobhar sin cum suile do chogais fosgailt' a dh' fhaicinn do thruaighe co soilleir, is co anmhor as a dh' fheudas tu. Na tugadh uabhas air bith ort do shuilean a dhruideadh air an t sealladh. Is fearr dhuit an truaighe tha feithe' riut fhaicinn an dràs, na mhothacha na dheigh so.

Seola IV. "Cum do ghnà ann a t aire nach 'eil neart no innleachd air bith agad air thu fein a shabhalá." Na smuainich gu bràth gu dean t urnaigh, do leugha, t eisdeachd, t aidmheil agus do leasachadh, air chor air bith do leigheas. Feumai' tu na nithe so ghnàthacha

gu curamach, ach tha thu caillte mur d' theid thu ni's faide, *Rom.* x, 3. Ma leigeas tu do thaice ri ni air bith ach CRIOSD, dh' fhalbh thu, *Gniomh.* iv. 12. Is eigin duit cùl a chur ri d' ghliocas fein, ri t fhireantachd fein, ri d' neart fein, agus thu fein a thilgeil gu h iomlan air CRIOSD mar a thilgeas fnamhaich' e fein air an uifge, air neo cha'n fheud thu bhi a'r do theàrnadh. Am fad as a bhios earbs' aig daoin' afda fein, is a bhios iad ri bun as am fireantachd fein, agus as an deagh oibre, cha tig iad air mhodh flanteil ionnfui CHRIOSD, *Luc.* xviii. 9. *Phil.* iii. 3. Is eigin duit fhaicinn nach 'eil ann ad bhuannachd ach callduch agus aolach, nach 'eil ad neart ach an-'ainne, 's a t fhireantachd ach òtrach agus broineaga, mu'm feud co-cheangail teann air bith a bhi eidir thu fein agus CRIOSD, *Phil.* iii. 7, 8, 9. *2 Cor.* iii. 5. *Ifai.* lxiv. 6. An urr' a cholann mharbh cuibhreachan a bhàis fhuafgla, 's a h eudachmairbh a chratha dhith? ann fin feudaï thus thu fein a leigheas, a tha marbh am peaca 's ann eaf-aontas, gun chomas air bith air aon feinbheis thaitneach a thoirt do d Chruthai'-ear ann fan flaid fin, *Rom.* viii. 8. *Eabh* xi. 6. Air an aobhar fin nuair a theid thu gu urnaigh, gu fmuaineach, no dleafnas air bith eile gus a bheil thu air do fheoladh, imich amach afad fein, is leig do thaice ri co'nadh an Spioraid, a' cuimhneacha nach feud thu, ann ad neart fein, ni air bith a dheana bhios taitneach le DIA. Gidheadh na dearmaid uair air bith do dhleafnas agus do dhicheall fein. Luidh aig an tobar, agus feith ris an

Spiorad

Spiorad na ſhlighe fein.—Nuair a bha 'n caillteanach a' leugha 's ann an ſin a chuir an Spiorad naomh *Philip* da ionnſuí, *Gniomh.* viii. 28, 29. Nuair a bha na deiſciobuil ri urnaigh, *caib.* iv. 31. nuair a bha *Cornelius* agus a chairdean ag eiſdeachd, *caib* x. 44. 's ann an ſin a thuirling an Spiorad naomh orra 's a lion e air ſad iad. Oidheirpich thu fein thoirt ſuas do CHRIOSD; gnathoidheirpich urnaigh agus ſmuaineach; oidheirpich ſo a dheana co maith agus is urr' thu, mile agus mile uair; is nuair a bhios tu ri dicheal air do dhleaſnas a choiliona co maith as a dh' fheudas tu; thig Spiorad an TIGHEARN' ort, agus cuidichidh e leat an ni ſin a dheana nach 'eil thu air chor air bith murrach air a dheana le d' neart fein, *Seanr.* i. 23.

SEOLA V. "Air ball cuir cùl ri t uile pheacai." Ma bheir thu ſuas thu fein do chleachduinn aon pheacai tha thu caillte, *Rom.* vi. 17. Is diomhain duit ſuil a bhi agad ri beatha o CHRIOSD ni's lugha no threigeas tu aingidheachd, 2 *Tim.* ii. 19. Treig do pheacaidh air neo cha'n fhaigh thu trocair, *Seanr.* xxviii. 13. Mur bi thu air t fhuaſgladh o d' pheacai chan fheud thu bhi air do cheangal ri CRIOSD. Ma bu mhaith leat ſolas fhaotainn air neamh, na gleidh *Delilah* ni's faide t uchd. Is eigin duit do pheacaidh a threigſinn no t anam a chall; ma choigleas tu uirread as aon pheaca, bi cinnteach nach coigil DIA thuſa. Na toiſich ri leth-ſgeul air bith a ghabhail; an dara cuid is eigin do d' pheacai baſacha, no 's eigin duitſa baſachadh air an ſon, *Salm* lxviii. 21.

Ma

Ma cheadaicheas tu dhuit fein ach aon pheaca, cia fuarach, cia diomhair air bith e, ge do thagair thu eigin, is ge d' raibh mile leth-fgeul agad air a fhon, is eigin do bheatha t'anama dioladh arfon beath' a pheacai fin; *Efec.* xviii. 21. agus baralaich fein mur bi e tuill 's daor air a cheannach?

O pheacaich! eifd agus thoir fainear: Ma threigeas tu do pheacai, bheir DIA dhuit a Mhac. Is nach maith a mhalairt fo? Tha mis' a toirt fianuis duit air an la fo, ma bhafaicheas tu, nach e cion Slanui' ear a bhi air a dheafacha 's beatha air a tairgfe dhuit is coireach ris, ach a chionn gu do roighnich thu (leis na h *Iudhaich)* mort'ear air thoifeach air Slanui'ear, peac' air thoifeach air CRIOSD; is gu d' thug thu barrachd fpeis do dhorchadas na do fholus, *Eoin* iii. 19. Rannfui mata do chridhe le coinnlean, mar a rinn na h Iudhaich an tighean ro'n chaifg arfon laibhinn: dean dicheall air do pheacai fhaotainn amach; imich do d' fheomar uaigneis agus cnuafaich do fhlighe:—Ciod an t olc a bha mi gnathacha? Ciod an dleafnas a thaobh DHIA air an raibh mi deana dearmaid? Ciod am peaca fan raibh mi cionntach ann aghai mo choimhearfnaich?—Buail a nis mata na gethan an' cridhe do pheacaidh amhlui mar bhuin *Ioab* ri *Abfalom*, 2 *Sam.* xviii. 14.

Na feas air chor air bith ag ambarc air do pheaca, no ga thionnda mar ghreim milis fui d' theangai, *Iob* xx. 12. ach tilg amach e mar phuinnfean le fuath agus le h eagal Och! ciod a bhuannachd a bheir do pheacai dhuit

gu

gu biodh e co cruai leat an cuiteacha ? ni iad miodal riut, ach marbhaidh iad thu ; ni iad gàir' a t eudann, ach gearraidh iad do fgornan ; ruifgidh iad cloidhe' DHE ann a t aghaidh, is tairngidh iad corruich an Uile-chumhachdaich air do cheann. Foſglaidh iad ifrinn air do ſhon, is carnaidh iad conna ſuas innte chum do loſga. Feuch a chroich a dheafuich iad fa d' chomhair ! O buin riu mar a bhuineadh ri *Haman ;* thoir an ſgrios fin orra fein, a' b aill leoſan a thoirt ortſa : uait iad, ceus iad, is biodh CRIOSD amhain na THIGHEARN' ort.

SEOLA VI. " Dean roghain ſholeimnt' agus ſhiorruith do DHIA, mar do phòrſan agus mar do ſhonas ;" *Deut.* xxvi. 17. Leis gach uil' aoradh agus urram ad chomas aidich an Tighearna mar do DHIA. Cuir an faoghal le ghloir, le onoir, le ſholas agus le inbhe air an dara laimh ; agus cuir DIA le uile ſhochairean is le uile bhuaidhean air an laimh eile ; 's feuch gu dean thu gu ciallach fuidhichte do roghain, *Ioſh.* xxiv. 15. Gabh t fhois amhain an' DIA, *Eoin* vi. 68. fuidh aſios fuidh a ſgàile, *Caint.* ii. 3. tionndadh a gheallaidh agus a bhuaidhean a mheith ann aghaidh an t faoghail gu h iomlan. Socruich air do chridhe gur leor am porſan dhuitſa DIA ; 's nach feud thu bhi truagh am fad as a bhios eſan agad. Gabh e mar do ſgiath, agus mar do dhuais anbharr mor. Is fearr dhuitſa DIA na aonar na 'n faoghal gu h iomlan ; is air an aobhar fin dean thu fein lan-thoilichte leis. Roighnicheadh daoin eile urram agus inbhe 'n t faoghail, ach iarr thuſa do ſhonas ann an gean-maith DHE, 's

ann

ann an dealradh a ghnuis a bhi air a thogail air t anam, *Salm* iv. 6, 7.

A pheacaich thruaigh! chlaon thu o DHIA, agus bhrosduich thu a chorruich is a chumhachd a t aghai; gidheadh biodh fios agad, à thaobh ro-mhead faibhreis a ghràis, gu bheil e tairgse' bhi na DHIA dhuit ann an CRIOSD, 2 *Cor.* vi. 17, 18. Ciod mata tha thu 'g rá ris so? An aill leat an Tighearn' a bhi na DHIA dhuit? Ma's aill, thig ga ionnsui trid CHRIOSD agus gheibh thu e, *Eoin* xiv. 6. cuir cùl ris gach solas, prodhait, agus cliu peacach gam bheil thu striochda, 1 *Tess.* i. 9. tilg iad so as an cathair agus cuir gloir DHIA suas ann ad chridhe nan aite. Thoir dha, mar is cubhai do DHIA fhaotainn, an t àit is urramaich' ann a t aigne, ann ad mheas, ann ad rùn, oir cha'n fhuiling e ni sam bith a chur an' coimeas ris. *Rom* i. 24. *Salm* lxxiii. 25.

SEOLA VII. "Gabh ris an 'TIGHEARN' IOSA, na uile oifigibh, le uile mhi-ghoireas, mar do Thighearnasa, 's mar do "Shlanui'ear." Air na cumhnanta so mhain tha CRIOSD ra fhaotainn. A pheacaich, rinn thu thu-fein a sgrios gu buileach; tha thu bàit' ann an doimhne truaighe, as nach 'eil thu comasach air thu fein a theasairginn; ach tha IOSA CRIOSD comasach agus ulla' gu cuideacha leat, is gu saor ga thairgle' fein duit, *Eabh.* vii. 25. *Eoin* iii. 36. Cia lionar air bith do pheacaidh, air meud an uabharachd, no air fhad 's gan raibh iad a' cur dragh ort, gidheadh tha maitheanas agus

agus flaint' agad gu cinnteach ri fhactainn, mur cuir thu gu h amaideach cul ris an tairgse fo tha mis' ann ainm DHIA toirt feachad dhuit. Tha 'n Tighearn' Ios' ag iarrui ort fealltuinn ainfan, is a bhi air do fhabhala, *Isai.* xlv. 22. "teachd da ionnfui-fan, is nach cuir e air chor air bith cùl riut," *Eoin* vi. 37. feadh, tha e guidhe' ort a bhi rei' ris, 2 *Cor.* v. 20. Tha e glaodhach anns na fràidibh, tha e bualadh aig do dhorus, a' furail ort gabhail ris, agus do bheath' a chaitheadh maille ris, *Seanr.* 20. *Taijb.* iii. 20. Ma bhafaicheas tu, is ann a chionn nach b' aill leat teachd do ionnfui-fan arfon beatha, *Eoin* v. 40.

A nis gabh an Slanui'ear fo th' air a thairgfe' dhuit, is tha thu air do dheana fuas gu fiorruith; a nis thoir do thoil afuas da, 's cha'n urr' an faoghal gu h iomlan ur fgarachdainn. Na feas amach arfon gu bheil thu neo-airi'; tha mis' ag innfe' dhuit nach 'eil ni fan t faaghal is urra do fgrios mur 'eil thu neo-thoileach. Labhair mata; am bheil thu deonach bhi air do cheangal ri CRIOSD? am bheil thu toileach gabhail leis anns gach aon daimh agus dreuchd, mar do Righ, mar do Shagart, agus mar t Fhaidh? An aill leat e cuideachd leis gach uile mhi-ghoireas agus dhocair a dh' fheudas a bhi na dheigh? Na gabh CRIOSD le buille-tuairmeis; ach fuidh afios ann toifeach agus cunnt an cofdus. Am bheil thu toileach gach ni th' agad a thilge' fios aig a chofaibh? am bheil thu toileach dol roi' gach aon chun-

thart

thart air a ſhon agus maille ris? am bheil thu toileach do chrannchar a bhi maille ris, ciod air bhith a thachras? am bheil thu toileach "thu fein aicheadh, do chrann-ceuſai' thogail, agus eſan a leantuinn?" Am bheil thu toileach gu ſuidhichte, gu ſaor, agus gu daingeann dlù-leantuinn ris anns na h uile ſtaid, agus anns na h uile am? Ma 's e 's gu bheil, m' anams' arſon t anama-ſa, nach d' theid thu gu ſiorruith am mugha, ach gu bheil thu air t aiſeag o bhàs gu beatha, *Eoin* iii. 16. So a chùis ris a bheil do ſhlainte gu h araid ann earbſa, thu bhi ann an cumhnanta daingeann mar ſo ri Iosa Criosd; agus air ann aobhar ſin ma tha gradh agad dhuit fein, ſeuch gu bi thu dileas do Dhia agus do t anam fein ſa ghnothach ſo.

Seola VIII. "Thoir ſuas t uile chumhachd, t uile cheatfai, is thu fein gu h iomlan, dhaſan." Coſail riuſan a "Thug eadhon iad fein do'n Tighearna, 2 *Cor.* viii. 5. "Thugaibh ur cuirp nam "beo-iobairt ſuas do Dhia," *Rom.* xii. 1. Tha'n Tighearn' ag iarrui, cha'n e ur cuid, ach ſibh fein. Air an aobhar ſin thoir ſuas dhaſan do chorp le uile bhallaibh, agus t anam le uile cheatfai, a chum as gu biodh eſan air a ghlorachadh ann ad chorp agus ann ad ſpiorad, oir buinidh iad araon dhaſan, 1 *Cor.* vi. 20.

A ris: is eigin duit gach ni bhuineas duit ſan t ſaoghal a thoirt ſues daſan. Ma ghleidheas tu ni ſam bith air ais o Chriosd, ni ſin do mhille', *Luc.* xiv. 33. Mur treig thu na h uile nithe (an' rùn is an' deaſacha

do

do chridhe) cha 'n fheud thu bhi d' dheifciobul dafan. Is eigin duit fuath thoirt do t athair agus do d' mhathair, agus do d' bheatha fein cuideachd, ann an coimcas rifan, agus co fad as a fheafas iad na aghai, *Mat.* x. 37. *Luc.* xiv. 26, *&c.* Ann aon fhacal, is eigin duit *thu fein thoirt fuas da*, 's gach ni tha agad, gun a bheag a chumail air ais, air neo cha'n fheud thu cuid fam bith a bhi agad annfan.

Seola IX. "Dean roghainn do lagh is do aitheanta Chriosd mar riaghailt do fmuainte, do bhriathra 's do gniomhara," *Salm* cxix. 30. 'S i fo roghainn gach neach a bhios air fhior-iompachadh: ach an' fo, feumai tu na tri nithe fo thoirt fainear.

1. "Is eigin duit an rioghneachadh air fad." Cha'n fheud thu gu bràth dol do neamh le bhi toirt umhlachd amhain do chuid diu': leugh *Salm* cxix. 6, 128, 160. *Efec.* xviii. 21. Na faoile' neach air bith gur leor a chuid is ea-truime, 's is ufa dheana do aitheanta Dhia thoirt fainear, is na dleafnais fin tha draghail, no cofdail, no mi thaitneach le'r natur a leige' feachad. Feumai tu an t iomlan diu' ghabhail, air neo gun bheag idir. An duin' a bhios air fhior-iompacha, ge d' raibh an fhaicill is mò air mu na dleafnais is cuidrimiche, gidheadh tha fuim aig a choguis cuideachd do na peacaidh is lugha, 's do gach aon dleafnas, *Salm* cxix. 6, 113. *Mat.* xxiii. 23.

2. Cha'n e mhain gu feum thu 'n coimhead gu h iomlan, ach mar an ceadna "anns gach aon am;" ann do-

cair is ann ſocair; am fliuch is ann tioram. Tha 'm fior iompachan tulchuiſeach na ſhlighe, ſeaſaidh e daingeann aig a roghainn, cha tionndaidh e chul-'aobh ris a ghaoith, is cha ghabh e cleachduinn an t ſaoghail arſon a chreideimh. "Ghreimich mi ri d' theiſteas; coimheadai mi do reachd gu bràth gu crich mo ſhaoghail. Ghabh mi t aitheanta mar 'm oighreachd gu ſiorruith; bheir mi do ghnà fainear do ſtatuiſean," *Salm* cxix, 31, 33, 44, 93, 111, 117. A nis cha'n ann gu faoin a dh' fheumas tu ſo a chur romhad, ach gu ſuidhichte 's gu daingeann. Thuirt am mac eaſ-umhal "Theid mi, Thighearna," ach cha deachaidh e, *Mat.* xxi. 30. Bu mhaith a gheall iadſan a thubhairt, "Gach ni labhras an TIGHEARN' ar DIA riutſa, ni ſinne e." Agus theaga gu raibh an run a reir an aidmheil; ach nuair a thainig a chùis gu àit' a deuchainn, bha e ſoilleir nach raibh an cridhe togarrach gu dheana mar a gheall iad, *Deut.* v. 27, 29.

3. "Thoir fainear na dleaſnais araid ſin is mò tha 'n aghai do chridhe, 's na peacaidh araid ſin d'am mò do ſpeis; agus feuch am bheil do chridhe leagta ris a cheud chuid a dheana, 's a chiud eil' a ſheachna." Ciod tha thu 'g rà ri d' leannan peacai; ri d' pheaca prodhaiteach? Ciod tha thu 'g rà ri dleaſnais chofdail, chunthartach, agus ſhearbh do 'd natur? Ma tha thu ſtad ann ſo, is nach eil thu cur romhad, le gras DHIA. an fheoil aicheadh is dol air t aghai, tha do chridhe fathaſd mi-fhallain agus cealgach, *Salm* xviii 23. agus cxix. 6.

SEOLA

SEOLA X. " Thoir faicill nach cuir thu dàil ann a t iompacha, 's gu cuir thu mu thiomchiol gu grad agus gu dùrachdach." " Rinn mi deifir, is cha d' rinn mi mailie," arſa *Daibhi'*, *Salm* cxix. 60. Cuimhnich le ball-chrith air ſtaid nan òighean amaideach nach d' thainig gus an raibh dorus na trocair air a dhruideadh, *Mat.* xxv. 11. agus air *Felics* a chuir *Pol* air falbh gu am eile, nach deachai riamh a dheonacha dha, *Gniomh.* xxiv. 25. O thig aſtigh, am feadh a theirear ris *an diugh*, eagal gu bi na nithe ſin a bhuineas do d' ſhìth air am falach gu ſiorruith o d' ſhuilean." An dràs tha trocair a' ſuirgheadh ort; an dràs tha CRIOSD a' feithe' gu bhi grafmhor dhuit, agus Spiorad DHIA ri ſtrì riut: an dràs tha coguis ga d' bhroſdacha; an dràs tha am marga' foſgailte 's feudai tu ola f haotainn ri cheannach: an dràs tha CRIOSD air a chur gu ſaor ann a d thairgſe. O grad dhean greim air cuire na trocair. O! gabh ris an dràs ma b' aill leat a dheana gu ſiorruith. Ma chuireas tu cul ris a chuire ſo, feudai DIA mionnacha na f heirg nach blais thu gu bràth d'a ſhuipeir, *Luc.* xiv. 24.

SEOLA XI. " Feith gu coinnſeaſach air an f hocal, mar mheadhon t iompachai," *Sheum.* i. 18, 19. 1 *Cor.* iv. 15. Feith, tha mi 'g rà, cha'n ann amhain gu bitheant', ach gu coinnſeaſach; le togra, rùn, dòchas agus ſiughair gu bi thu air t iompacha leis. Do gach aon ſcarmoin bu choir dhuit dol le leithid ſo do ſmuainte; " O, tha dochas agam gu d' thig DIA nis aſteach; tha

dochas agam gur e 'n diugh an t am, gur e ſo an duine leis an toir DIA dhathigh mi." Nuair tha thu teachd ionnſuidh orduighean, tog do chridhe ſuas mar ſo ri DIA; "A THIGHEARNA, gu mà h i ſo an t ſabaide, gu ma h e ſo an t am ſam faigh miſe gràs gu m' athnuadhacha. Ò biodh e air a rà, gu raibh air an la ſo neach air a bhreith dhuitſa!"

SEOLA XII. "Aontaich leis an Spiorad ſan uair an toiſich e ri oibreachadh air do chridhe." Nuair a thòiſicheas e ri d' pheacai is ri d' ſtaid a leige' ris duit, O feuch nach caiſg thu e; ach oibrich maille ris, agus guidh air DIA an geur-mhothacha ſo thoirt air aghaidh a chum iompachai. "Na mùch an SPIORAD," 1 *Teſſ.* 5. 19. *Na cuir doilghios* air bhith, no bacadh air. Feuch nach caiſg thu oibreacha, no geur-mhothacha, le droch cuideachd no le dàmhair ghnothaiche ſaoghalta. Nuair a mhothaicheas tu trioblaid air bith ort fein arſon peacai, nò eagal air bith mu thiomchiol do ſtaid ſhiorruith, guidh air DIA nach dealuich iad ſo gu brath ri d' chòguis, gus an tarruing iad air falbh do chridhe gu buileach o pheaca, 's an toir iad thairis e dh' ionnſui CHRIOSD. Abair ris, "A THIGHEARNA, gabh air t aghai le t obair, agus na ſguir na meadhon. Ma tha thu faicinn nach 'eil miſe fathaſd air mo lot gu leor, is nach 'eil mi fui bhriſte-cridhe gu leor arſon mo pheacai, lot mi, THIGHEARNA, ni's doimhne; ruig iochdar mo thruaill'eachd, agus claoi gu tur mo pheacai." Mar ſo thoir

thu fein afuas do oibreachadh an Spioraid, agus fgaoil do fhiuil a ghlacail a ghaoithe.

Seola XIII. "Cleachd urnaigh dhùrachdach ri Dia, gu curamach agus gu coilionta." An ti nach 'eil ri urnaigh, cha'n 'eil ann ach peacach mi-naomh aingidh, *Iob* xv. 4. is an ti nach 'eil coilionť ann an urnaigh, cha'n 'eil ann ach cealgair, *Iob* xxvii. 10. Is e aon do na ceud nithe fam bheil iompacha foilleir, gu cuir e daoine gu urnaigh, *Gniomh.* ix. 11. Air an aobhar fin cuir thufa mu thiomchiol an dleafnais fo: na leig le latha dol tharad anns nach cuir thu thaoibh cail-eigin do uine, moch agus an-moch, arfon aora fuidhicht' agus foleimnť a thoirt do Dhia ann an uaigneas. Air an doigh cheadna gach aon latha, gairm do theaghlach le cheile gu coilionta, gu aora thoirt do Dhia n.aille riut. Mo thruaighe thufa ma gheibhear do theaghlach-fa 'n àire' nan teaghlaiche fin nach 'eil a' gairm air Dia, *Ier.* x. 25. Ach cuimhnich nach ruig crabha fuar agus marbh leth an rathaid gu neamh. Bi durachdach agus dian-leantuinneach. Bheir dian-leanmhuin agus ftrìdh amach buaidh; ach as eugais fo cha toir thu gu bràth amach roighachd neimh, *Mat.* xi. 12. Feumai tu cruai-fpairn a dheana gu dol afteach, *Luc.* xiii. 24. agus gleachd le deoir agus ath-chuinge, cofail ri *Iacob*, ma b' aill leat gu racha tu air falbh le beannacha, *Gen.* xxxii. 24. le *Hof.* xii. 4. As eugais gràis, tha thu gu fior uith caillte, 's air an aobhar fin is eigin duit cur ma thiomchiol, agus a chur romhad nach gabh thu diultadh.

An duine fin tha leagta ris fo fhaotainn, d' an cainnt, "Is eigin domh gràs fhaotainn, is gu brath cha fguir mi gus am faigh mi e; iarrui mi, feithi mi, gleachdai mi ri DIA 's ri m' chridhe fein, gus an dean e m' athnuadhacha le cumhachd a ghrais:"—is e fo an duine th' air an rathad dhireach gu gras fhaotainn.

SEOLA XIV. "Treig do dhroch chuideachd, *Seanr.* ix. 6. agus feachainn gach aobhar agus cion-fàth peacai," *Seanr.* xxiii. 31. Cha phill thu gu bràth o pheaca gus an feachainn thu gach flighe 's gach buaire tha ga d' tharruing d'a ionnfui. Gu bràth gus an àichei' thu thu-fein an fhad fo, cha bhi sùil agam ri t iompacha. Ma bhios tu ri cluich' air a bhruaich, is a' cur do chois ann am beul an rib, theid t anam gu cinnteach a ghlaca. Nuair a bheir freafdal DIA finn ann luib buairi' nach b' urra finn a fheachna, feudai fùil a bhi againn ri coghnadh araid, ann an gnathacha nam meadhona: ach nuair a bhuaireas finn DIA, le ruith d'ar deoin am builfgean cunthairt, cha'n 'eil e gealltuinn na leithid fin do bhuaire gu cum e fuas finn. Agus do na h uile buaire, cha mhor gu bheil aon air bhith is cunthartaiche 's is meafa na droch cuideachd. O cia tric a mhilleadh leis fo a mhuinntir a b' fhearr coflas! O na h anama, na teaghlaiche, na h oighreachda, 's na bailtean a chaidh a mhille' leis fo! cia lion peacach truagh, bha air an dufga 's air an foillfeacha, direach ulla' gus an t Aibhifteir a threigfinn, is an deigh an cas a fhaoradh as a rib; ach a bha na dheigh fin air fad air an tarruiag air an ais,

agus

agus air an deana nan cloinn do ifrinn ſeachd uaire' nis mo na bha iad roimhe? Ann aon fhacal, cha'n 'eil earbs' air bhith agam aſad, ni's lugha na chrathas tu dhiot do dhroch chuideachd. Tha CRIOSD ag rà riut mar thuirt e aon uair ann ſeadh eile, " Ma tha thu g am iarrui-ſa, leig leo ſin falbh," *Eoin* xxiii. 8. Ris ſo tha t anam ann earbſa; treig iad ſin, air neo cha'n fheud thu bhi beo, *Seanr.* ix. 6. Am bi thu ni 's meaſa na 'n t ainmhidh, gu ruithe' tu air t aghai 's tu faicinn an TIGHEARNA le cloidhe' ruiſgte ſan t ſlighe? *Aireamh* xxii. 33. Biodh na briathra ſo air am buala gu domhain air do choguis, SGRIOSAR COMPANACH NAN AMADAN, *Seanr.* xiii. 20. Labhair DIA ſo, agus co bhacas e? 'S an ruith thus' an' comhair do chinn gu leir-ſgrios, ann diagh do DHIA coilion rabha thoirt duit? Ma dh' atharraicheas DIA 'm feaſd do chridhe, chìtear e o mhùtha do chuideachd. O, fuathaich agus ſeachainn an ſlochd a ſhluig coilion mìle anam aſios gu truaighe. Biaidh e cruaidh ort gun amharus dol as; biaidh do chompanaich ri fanoid air do chrabha, 's ag oidheirpeacha do liona le fuath ann aghai diadhachd; mar ni mi-ſholaſach agus tuirſeach. Gnathaichidh iad gach mjodal agus mealla nan innleachd; ach cuimhnich thuſa rabhadh an Spioraid naoimh: " A mhic, ma bhroſduicheas, peacaich thu, na h aontuich leo: ma their iad riut, Thig leinne, tilg do chrannchar aſteach nar meaſg: na h imich ann ſan t ſlighe maille riu; cum do chas air a h ais o'n càſan; ſeachainn e, na ſiubhail ann, pill uaithe, agus imich romhad

had: oir tha ſlighe nan aingidh mar dhorchadas, cha'n 'eil fios aca ciod tha toirt tuiſli dhoibh: tha iad a' luidhe 'm plaid arſon fala, 's a' luidhe' 'n uaigneas arſon an anama fein," *Seanr.* i. 10—18. agus iv. 14—19.

Mar ſo dh' innis mi dhuit ciod is eigin duit a dheana chum bhi air do ſhabhala. Nach toir gu geill do ghuth an TIGHEARNA? nach eirigh thu 's nach cuir thu mu thiomchioł na h oibre? O dhuine, ciod am freagra bheir thu ſeachad, no ciod an leth-ſgeul a bhios agad, ma bhàſaicheas tu le h aingealtachd air a cheann mu dheire, 'n diaigh dhuit eolas fhaotainn air ſlighe na beatha! Cha'n 'eil eagal orm gu d' theid thu air ſeacharan, mur dean do neo-churam agus do leiſg fein do mhille', le dearmad a dheanadh air na meadhona ſin a chaidh co ſoilleir a ſheola dhuit. Duiſg mata, O lurndaire, 's leig air t obair; toiſich agus bi deanamh, is bithidh an TIGHEARNA maille riut.

CAIB. VII.

Ann ſa bheil Argumeinte gu Iompacha.

GE d' bu leor na chaidh a chur an ceill cheana, mu thiomchiol *ſeumalachd an iompachaidh*, agus *truaighe na muinntir neo-iompaichte*, gu thoirt air creatuir reuſant' air bith cur mu thiomchiol grad phille' ri DIA; gidheadh o'n tha fios agam gu bheil cridhe 'n duine co aingidh agus do-lubai, mheas mi iomchui cuid argumeinte

argumeinte gu iompacha, thoirt ſeachad ana deigh nam meadhona 's nan ſeolai' a chaidh ainmeacha cheana.

"A THIGHEARNA, na treig mi nis ann am oidheirp dheireannaich: mata anam air bith a leugh gu nuige ſo, 's nach d' fhuair fathaſd mothacha; 'nis a THIGHEARNA, dean greim air agus dean t obair. A nis glac a chridhe 's dean ſtrì ris, gus an abair e *Thug thu buaidh, oir is treiſe thu na miſe.*—A THIGHEARNA, nach d' rinn thu dhiomſa iaſgair dhaoine, agus ſhaoithrich mi fad na h uine, 's cha do ghlac mi bheag. Och! gu caithinn mo ſpionna gun ni air bith do bhuannachd! A nis nuair tha mi toirt na h urchair mu dheire, ſeas thus a THIGHEARNA' IOSA, air an tràigh, agus ſeol dhomh cionnus agus c' ait' ann fgaoil mi mo lion. Cuidich leam na h anama ſin air a bheil mi 'n tòir a chuartacha le argumeinte, co laidir 's nach feud iad dol as. A nis, a THIGHEARNA, thoir dhomh moran anama, nis thoir dhomh tarruing phailt! O THIGHEARNA DHIA; cuimhnich orm, guidheam ort, agus neartuich mi ach an aon uair ſo, O mo DHIA!"

O cia lionar na h argumeinte dh' fheddainn a ghnathacha ſa ghnothach ſo? Ma tha gliacas air bith ſan t ſaoghal, is e ſo e, aithreachas a dheana 's teachd aſteach: ma tha ni air bith ceart; ma tha ni air bith reuſanta, 's e ſo e: 's ma tha ni ſam bith ann ſan t ſaoghal, a tha cuthaich auus amaideach agus mi-reuſanta, 's e thu bhi *dol air t aghaidh ann ad ſtaid neo-iompaichte.* Guidheam ort mata, mur bu mhaith leat thu fein a ſgrios gu toileil,

ſuidh

fuidh aſios, agus cuidrimich, leis na chaidh a ra chaidh a ra cheana, na h argumeinte ſo leanas.

1. "Tha 'n DIA chruthaich thu gu roghaſmhor a' toirt cuiri' dhuit."

(1.) "Tha a natur iochdmhor agus trocaireach ga d' chuireadh." O cia iochdmhor agus teo-chridheach DIA; cia pailt, oſcionn a bheag air bith is urra ſinn' a ſmuainteach, a throcair! Tha i ni's airde na neamh, ciod a dh' fheudas ſinne dheana? ni 's doimhne na ifrinn, ciod a dh' fheudas ſiune thuigſinn? *Iob* xi. 7, 8, 9. "Tha e làn do iochd agus do ghràs? ſad-fhulangach, agus ſaibhir an' trocair." *Salm* lxxxvi. 15. Nach laidir an argumeint ſo gu peacaich a tharruing do ionnſui? "Pillibh ris an Tighearna ar DIA oir tha e iochdmhor agus trocaireach, mall a chum feirge, agus ſaibhir ann an gràs." "Co an DIA is coſail riutſa, a mhaitheas aingidheachd?" *Mic.* vii. 18.—O pheacacha, faicibh ciod an DIA ris a bheil ur ghnothach: ma s è 's gu dean ſibhs' ach pille', "pillidh cſan a rìs agus ni e iochd oirbh: ceannſuichidh e ur n eaſ-aontais, agus tilgidh e ur peacaidh ann an doimhne na fairge," *rann* 19. Pillibh riumſa, arſa TIGHEARNA nam feart, agus pillidh miſe ribhſa," *Mal.* iii. 7. *Sech.* i. 3. Cha'n e idir meud na baralach a th' aig peacaich air trocair DHIA tha gam milleadh, ach gu bheil iad dio-chuimhneach air a cheartas, agus earbſach a trocair air ſheol nach 'eil i air a gealltuinn. Ge d' tha throcair oſcionn ſmuainte, *Iſai.* lv. 9. mòr, 1 *Chron.* xxi. 13. lionmhor, *Neh.* ix.

19.

19. caomh, *Salm* xxv. 6. cinnteach, *Isai.* lv. 3. fiorruith, *Salm* ciii. 17. *Isai.* liv. 8. gheibh thusa còir air an iomlan, mas e 's gu pill thu—Am bheil thu toileach teachd asteach mata? Feuch, chuir DIA uabhasan a thaoibh, chuir e suas cathair throcair, tha e sìneadh amach slait-shuaicheantais a shith: bean d'i agus bi beo. An deanadh duine trocaireach a namhaid a mharbhadh, agus e na luidhe' aig a chasaibh, ag aideachadh a chionnta, 's a' guidhe' trocair? Nach lugha gu mor a ni DIA nan gràs?—Cuimhnich ciod e ainm, *Exod.* xxxiv. 7. agus fiosrachà nad naomh, *Neh.* ix. 17.

(2.) "Tha na h uile gairm agus gealla solasach a tha e toirt duit ga d' chuireadh." O cia durachdach tha throcair ga d' leantuinn! cia teann, cia togarach tha i 'n tòir ort! "Pill, *Israel* chùl-sleamhnach, ars' an TIGHEARNA, agus cha toir mis' air mo chorruich tuiteam ort; oir tha mi trocaireach ars' an Tighearna, 's cha ghlei mi gu siorruith mo chorruich; amhain aidich do chionnta. Pillibh, O chlann chùl-sleamhnach, ars' an TIGHEARNA, oir tha mise pòsda ribh; pillibh, agus leighisi' mis' ur cul sleamhnachai." *Ier.* iii. 11—14, 22. "Mar is beo mi, ars' an Tighearna DIA, cha'n 'eil tlachd agams am bàs an aingidh, ach is i mo roghainn gu pilleadh e o shlighe, 's gu biodh e beo. Pillibh, pillibh o'r droch shlighibh, oir ciod uime bhasaicheas sibh, O thigh *Israel?*" *Esec.* xxxiii. 11. "Ma philleas an t aingidh o uile pheacaidh a chuir e 'n gniomh, is gu coimheid e mo reachdsa uile, 's gu dean

dean e an fini n a tha dleafnach agus ceart, bithidh e gun amharus beo, cha'n fhaigh e bas. Cha toirear iomra ris air uile pheacaidh a chuir e 'n gniomh; na fhireantachd a rinn e, bithidh e beo. Pillibh, agus tiondaibh o'r peacai, 's mar fin cha dean aingidheachd ur fgrios. Cuiribh air falbh ur n uile pheacaidh, is deanuibh dhuibh fein cridhe nuadh agus fpiorad nuadh, oir ciod uime bhafaicheas fibh, O thigh *Ifrael*, oir cha'n 'eil tlachd agams' am bàs an neach a bhafaicheas, ars' an Tighearna DIA, air an aobhar fin pillibh fibh fein, agus bithibh beo." *Efec.* xviii. 21, 23. 30—32.

O cia trocaireach na briathra fo! guth DHIA, agus cha'n e guth duine! Cha'n e fo bèus daoine, gu'n iarradh, an t uachdaran an' deigh na traill' a chuir corruich air. O gun eifde' tufa 'n diugh a ghuth, nuair tha e ga d' leantuinn agus a' furail trocair ort!

2. "Tha geatai neimh air am fofgla dhuit, is na doirfe fiorruith air an fgaoile' gu fairfing, a chum as gu feuda' tu dol afteach do rioghachd DHE." Tha CRIOSD a nis a' labhairt riut mat a rinn *Iefebel* ri *Ahab*, "Eirigh agus gabh feilbh," 1 *Righ.* xxi. 15. Gabh fealla do ghloir an t faoghail eile mar tha i air a leige' ris ann fan t foifgeul, dirich *Pifgah*, fliabh nan geallaidbean, is tog fuas do fhuil gu deas is gu tuath, gu 'n ear is gu 'n iar, agus faic am fearann maith fin tha 'n taobh thall do *Iordan*, 's an fliabh maith fin; feuch pharras DE, air uifgeacha le rfuthaibh gloire. Eirigh, agus innfe

imich feadh an fhearainn, air fhad agus air a leud, oir am fearann a tha thu faicinn, bheir DIA gu sorruith dhuit e, mas e 's gu pill thu, *Gen.* xiii. 14, 15, 17. Ceadaich dhomh a rà riut, mar thuirt *Pol* ri *Agrippa*, "Am bheil thu creidsinn nam Faidhean?" Ma tha thu do rìreadh a' creidsinn, dean ach sealla ghabhail do "na nithe gloirmhor sin a th' air an labhairt mu thiomchiol cathair an DE bheo." *Salm* lxxxvii. 3. is biodh fios agad gu bheil iad sin uile 'n so air an tairgse' dhuit an' ainm DHIA: co cinnteach as is beo DIA, buinidh iad gu sorruith dhuitsa, ma philleas tu 's ma bhios tu air t iompacha.

Feuch a chathair sin aig a bheil gloir mar sholus, agus DIA mar theampul! Feuch a geatai sgaoilte, 's gach aon a faotainn cuiri' gu saor gu dol asteach! "O amadana, is mall-chridheach gu creidsinn!" an cuir sibh cùl ri gloir shorruith? an diult sibh dol asteach gu pharras, nuair tha'n cloidhe' lasrach sin a chuireadh aon uair gu'r cumail amach, an' dràs, mar gu b' ann, ga'r n iomain astigh? Ma dhiultas, an dara cuid cha'n 'eil creidcamh agaibh, air neo cha'n 'eil ciall agaibh.

Nach dean sibh ach aire thoirt do na nithe sin, a th' air an tairgse' dhuibh: "rioghachd gloire," 1 *Tess.* ii. 12. "rioghachd sìth," *Rom* xiv. 17. "rioghachd shiorruith," 2 *Pead.* i. 11. O rioghachd bheannuichte gun amharus! an so gabhai tu còmhnuidh; ann so riaghlai tu gu siorruith, agus cuiri DIA thu d' shuidhe' air ri-chathair gloire, *Mat.* xix. 28. Cuiridh e le laimh fein crùn rioghail

air do cheann, is cha'n e crùn ſgithich ; oir ann ſan aite ſin cha bhi peaca, 's ni mò bhios fulangas, *Taiſb.* xxi. 27. agus xxii. 3—5. "Cha'n e crùn òir (oir cha bhi meas air bith air ſo ſan là ſin,) ach " crùn beatha," *Sheum.* i. 12. " crùn fireantachd," 2 *Tim.* iv. 8. " crùn gloire," 1 *Pead.* v. 4. ſeadh, " cuiri tu umad gloir mar thruſgan," 1 *Cor.* xv. 43. agus " dealrui tu mar a ghrian ſna ſpeuraibh, ann an gloir t Athar," *Mat.* xiii. 43. Amhairc a nis àir do cholainn ghraineil, air a chrèi ſin a bhios na lòn do na daolaibh : biaidh a cheart fheoil, a cheart chrè ſo ni's dealruiche na na reultan, *Dàn.* xii. 3 —Ann ſ th-ghairid, biaidh tu air do dheana " cofail ri Aingle Dhe," *Luc.* xx. 36. agus " dearcai tu air a ghnùiſ-ſan ann am fireantachd," *Salm* xvii. 15. Amhairc a nis ann taobh aſtigh dhiot, agus innis domh, Am bheil thu fathaſd a' creidſinn ? Mur 'eil, is eigin do d' choguis a rà gur *an-creideach* thu, oir is e ſo Focal De.

Ach ma their thu gu bheil thu creidſinn, innis domh nis, ciod e do rùn. An gabh thu ris an ni ſo tha d' thairgſe mar do ſhonas ? An cuir thu cul ri d' phrodhait pheacaich, ri d' ſholas-toirmiſgt' ? An ſaltair thu air urram an t ſaoghail ; an ſpion thu thu-fein a' glacaibh do ſholais ? Am bheil thu toileach gabhail ri maſla 's ri bochduinn, ma tharlas iad ort ann ſan t ſlighe gu neamh. agus Criosd a leantuinn le caithe-beatha irioſal agus fein-aich'eil ? Ma tha, is leats' an t iomlan, agus is leat e gu fiorruith.

Nach

Nach gloirmhor mata na bheil ad thairgse? Nach airidh air damnadh esan a theid air aghai 's a bhasaicheas, nuair tha so uil' aig' arson a thogail? An gabh thu DIA air fhacal? An leig thu uait do ghreim do'n t saoghal, an glan thu do lamhan o 'n pheaca, 's an dean thu greim air a bheatha mhairtheannaich? Mur dean, innseadh do choguis duit mur 'eil thu air dhiobhail ceille, nuair tha thu deana dearmaid air roghainn co maith, leis am seuda tu bhi sona gu siorruith.

3. "Bheir DIA sochairean do-labhairt duit san t saoghal a tha lathair, 1 *Cor.* iii. 22. *Eabh.* xii. 22—24. Ge d' raibh iomlaineachd do shonais air a ghleidhe' gu saoghal eile, gidheadh bheir DIA dhiut nithe nach 'eil suarach ann laimh."

Saoraidh e o thrailleachd thu, *Eoin* viii. 36. spionaidh e thu a' glac an leoghainn; *Col.* i. 13. bruthaidh an nathair do shail, ach bruthaidh tusa a' ceann, *Gen.* iii. 15. saoruidh e thu o'n t saoghal olc a tha lathair, *Gal.* i. 4. Cha dean socair do sgrios, agus cha dean dòcair do sgaradh uaithe-san, *Rom.* viii. 35—38. saoruidh e o chumhachd na h uaighe thu, *Salm* xlix. 15. agus ni e righ nan uabhas na theachdaire sìth dhuit. Bheir e air falbh am mallachd o'n chrann-cheusai; *Salm* cxix. 71. bheir e air docair agus trioblaid fein am moll a sheideadh air falbh, is an inntin a ghlanadh, *Dan.* xii. 10. *Isai.* xxvii. 9. Ni e do thearnadh o dhìte 'n lagha, 's am mallachd a thionnda gu bhi na bheannacha dhuit, *Rom.* vi. 14. *Gal.* iii. 24. Is ann aige tha iuchraichean a bhais agus

na h ifrinn, agus is e dhruideas agus cha'n urra neach foſgla, *Taiſb.* iii. 7. agus i. 18. druidich e am beul *ſo*, mar a rian e aon uair beul nan leoghann, *Dan.* vi. 22. air chor as nach bi thus' air do chiurra leis an dara bàs, *Taiſb.* ii. 11.

Ach cha'n e mhain gu ſaor e o thruaighe thu ; bheir e dhuit mar an ceadna ſochairean do-labhairt. Bheir e e-fein duit ; biaidh e na charaid agus na Athair dhuit, 2 *Cor.* vi. 18. is grian agus is ſgiath dhuit e, *Salm* lxxxiv. 11, ann aon fhacal, biaidh e na DHIA dhuit, *Gen.* xvii. 7. agus ciod tuille, dh' fheudar a rà ? Ni e dhuit gach ni dh fheudas DIA fein a dheanadh. Eſan aig am bi righ mar athair no mar charaid, biaidh fùil aige ri gibhtean rioghail uaithe. Ach ciod iad prionnſuidh agus righre talmhaidh air an coimeas ri DIA ! Mar tha eſan neo-chriochnach an' gloir is an cumhachd ofcionn an duſlaich ſo, is amhlui bheir e da rèir ſin ſonas neo-chriochnach da luchd-muinntir ofcionn ni's urr' iadſan a thoirt do'n mhuinntir da'm bheil ſpèis aca. "Bheir e dhuibh gràs is gloir, is cha chum e uaibh aon ni maith," *Salm* lxxxiv. 11. Gabhaidh e fibh nur n oighreachan air a gheallaidhean, *Eabh* vi. 17. agus daighnichidh e leibh a chumhnanta gu fiorruith, *Ier.* xxxii. 40. Ni e ur ſaoradh o gach ni is urra 'n lagh, a choguis, no an t Aibhiſteir a chur nur n aghai, *Rom.* viii. 33, 34. Bheir e dhuibh ſaor-chomas teachd na fhianuis, gabhaidh e ri'r pearſa, 's eiſdidh e ur n urnaigh *Eph.* iii. 12. agus i. 6. 1 *Ecin* v. 14. Gabhaidh e còmuidh maille ruibh, bheir

e

e dhuibh a rùn, agus cumaidh e co-chomun coilìont agus cairdeil ri'r n anam, *Eoin* xiii. 23. agus xv. 15. 1 *Eoin* i. 3. Biaidh a chluas fosgailte, biaidh a dhorus fosgailte, 's biaidh a stòr fosgailte 's gach aon am dhuibh. Biaidh a bheannacha do ghnà maille ribh, agus bheir e air na h uile nithe co-oibreacha chum ur maith, *Salm* cxv. 13. *Rom.* viii. 28.

4. " Tha cumhanta na trocair air a thoirt co iosal air arson as a tha e comasach." Chrom DIA arson pheacach co iosal as a dh' fheudadh e. Cha'n fheud e bhi na ùghdar peacai, no smal a tharruing air gloir a naomhachd; agus, gun so a dheana, cionnus a dh' fheudadh e teachd ni b' ìsle na rinn e? Leig e dheth nithe eacomasach a cheud chumhnainte, *Ier.* iii. 23. *Mar.* v. 36. *Gniomh.* xvi. 31. agus iii. 19. *Seanr.* xviii. 13. Cha'n 'eil e 'g iarruidh oirbh ni air bith mi-reusanta no ea-comasach mar chumhnanta beatha. Fui 'n cheud chumhnanta bha da ni mar fhiacha oirbh; 1. " Làndioladh a thoirt do cheartas DE arson peacai na h uine chai seachad." 2. Umhlachd fhoirfe agus iomlan a thoirt mur pearsai fein do gach puinc do'n lagh, ann san uine ri teachd." Bha iad so le cheile neo-chomasach dhuinne, *Rom.* viii. 3. ach feuch co trocaircach as a rinn DIA 'n Sleachadh. An lán-diola sin a dh' fheudadh e iarruidh oirne, tha e toileach a ghabhail o'n Urras sin a rinn e fein a dheasacha, 2 *Cor.* v. 10. Tha e 'g innse' gu d' fhuair e diola, *Iob* xxxiii. 24. 1 *Tim.* ii. 6. 's nach 'eil e 'g iarrui ni air bith oirbh ach gabhail r'a

Mhac, is gu bi e " na fhireantachd agus na fhaoirfe dhuibh," *Eoin* i. 12. 1 *Cor.* i. 30. Agus arfon umhlachd fan uine ri teachd, tha e toileach aentacha le 'r n an-'uinneachd, is gun bhi ro-theann gu 'r failinn a chomharacha. Cha'n 'eil e feafamh aig foirfeachd mar chumhnanta beatha. Ge d' tha e 'g innfe' gur e a fo a dhlighe, tha e toileach treibh-dhireas a ghabhail na àite, *Gen.* xvii. 1. *Seanr.* xi. 20. Ge nach urr' thu 'n t ainmheach air fad a phaighe', gabhaidh e uait a reir do chomais; an toil arfon a ghniomh, agus an rùn arfon a choilionai, 2 *Cor.* viii. 12. 2 *Chron.* vi. 8. *Eabh* xi. 17.—Seadh, ma thig fibh da ionnfui trid CHRIOSD, is gu focruich fibh ur cridhe chum a thoileacha, 's gu dean fibh ur n uile dhicheall' na fheirbheis, bheir e éliu agus duais dhuibh, ge d' raibh an foitheach air a mhille' nur lamhan.

O! fnuaimichibh air iochd ur Cruthai 'ir; leigibh dhomh a rà ribh mar a thuirt a fheirbhifeach ri *Naaman*, O athair, nan abradh am faidh riut ni mor eigin a dheana, nach deana tu e? nach mò gu mor na fin nuair tha e 'g rà ruit amhain Ionnuil agus bi glan? 2 *Righ.* v. 13. Nan iarra DIA ni eigin teann cruaidh agus eagalach air do laimhfa chum dol as o dhamna fiorruith, nach deana' tu e? Ge d' iarradh e ort do laithean air fad a chaithe' ri bròn ann am fuar-f hafaich, thu fein a chlaoi le gort, no toradh do chuirp a thoirt feachad arfon peaca t anama," nach gabha' tu gu toileach flainte fhliorruith, gè b'e fo fein an cumhnanta? Nàn deana

do

do chruthai'ear air an do chuir thu corruich, do chumail re aon bhliadhna, air leabai chraidh, agus an' fin iarruidh ort do pheacaidh a threigfinn, gabhail ri CRIOSD, agus feirbheis a thoirt da car beagan do bhlia'nai, mar tha e cur mar f hiach' ort fan t foifgeul, air neo luidhe' fan ftaid fo fad laoghal nan faoghal, nach gabha' tu gu toileach an cuire, gun f huireach fada fan ioma-chomhairle? O pheacaich, pill agus bi beo; c' arfon a bhafaicheas tu, nuair tha beatha ri faotainn arfon a gabhail; nuair tha trocair, mar gu b' ann, a griofadh ort gun a diulta? Nam b' urr' thu rà gun amharus, "A THIGHEARNA, bha fios agam gu bu duine cruai thu?" *Mat.* XXV. 24. Bha ni eigin do leth-fgeul agad; ach nuair a dh' iflich DIA neimh e fein co mor, is a chrom e co iofal, co 's urra fmid a rà as do leth, mas e 's na dheigh fin uile gu feas thu mach?—Os-barr,

5. "FAR am bheil thufa lag, tha DIA tairgfe' dhuit grais a chum do dheana comafach." Shin mi mach mo lamh, is cha d' thug aon neach fainear," *Seanr.* i. 24. Ge d' tha thu air do thilge' fan t fiochd thruaighe fin, as nach urr' thu fein gu brath teachd amach, gidheadh tha CRIOSD a' tairgfe' coghna leat; tha e fineadh amach a laimhe dhuit, is ma bhafaicheas tu 's ann a chionn gu bheil thu cur cuil r'a chuideacha. "Feuch, tha mis' am fheafamh aig an dorus agus a' bualadh, ma dh' fhofglas neach air bith dhomh, thig mi 'fteach," *Taifb.* iii. 20. Ciod e ge d' raibh thu bochd agus truagh, agus dall, agus ruifgte; tha CRIOSD a tairgfe' leighis

arfon

arſon gach aon do t uireaſuibh, tha e furail ort fhireantachd agus a ghràis. "Comhairlicheam dhuit òr a cheannach uamſa, chum as gum bi thu ſaibhir; agus truſgan geal, a chum as gun còdaichear thu; agus ung do ſhuile le ſabh-ſhùl a chum as gur lèir dhuit," *Taiſb.* iii. 17, 18. Am bheil thu cur an' ceill gu bheil ſo cruaidh a chionn nach 'eil agad ni air bith leis an ceannuich thu? Ma tha, biodh fios agad gu bheil an ceannach ſo "gun airgiod agus gum luach," *Iſai* lv. 1. Tha e ri fhaotainn le iarruidh agus le ghuidhe', trid gnàthacha durachdach agus coilionta nam meadhona ſin a dh' orduich DIA, *Seanr.* ii. 3, 4. Tha DIA 'g iarruidh oīt eolas a ghabhail air, agus eagal a bhi agad roimhe. Am bheil thu 'g rà gu bheil t inntin dall is do chridhe cruaidh, air chor as nach 'eil thu comaſach air ſo a dheana! Tha mi 'g innſe' dhuit gu bheil DIA tairgſe' t inntin a ſhoillſeacha, 's eagal-ſan a chur ann ad chridhe; ma 's e ſo do roghainn, *Seanr.* i. 29. "Do bhri' gu d' fhuathaich iad eolas, agus nach do roighnich iad eagal an TIGHEARNA;" ſo far am bheil an fhailinn. Air chor as ma bhios daoine nan coigrich air DIA, agus aineolach, gur ann a chionn nach 'eil "toil ac' eolas a ghabhail air a ſhlighe," *Iob* xxi. 14. "Ma tha thu 'g èigheach ann deigh eolais, ma tha thu ga iarrui mar airgiod, *&c.* ann ſin tuigi tu eagal an TIGHEARNA, 's gheibh thu eolas DHIA," *Seanr.* ii. 3,—5. Nach maith an tairgſe ſo? "Pillibh air 'm achaſan ſa, feuch, doirti mi mach mo ſpiorad chugaibh," *Seanr.* i. 23. Ge nach urra fibh ni air bith

bith a dheanadh uaibh fein, gidheadh feudai fibh na h uile nithe dheana le Spiorad-fan ga'r cuideacha; 's tha e tairgfe' dhuibh a choghnai, trid gnathacha dicheallach air na meadhona. Tha DIA 'g iarruidh oirbh "fibh fein ionnlad agus a ghlanadh," *Ifai.* i. 16. tha fibhs' ag rà gu bheil fibh co neo-chomafach air fo, as a tha 'n liobard air a bhreice chur uaithe. *Ier.* xiii. 23. Ach tha DIA tairgfe' ur glanadh, air-chor as ma buainaicheas fibh neo-ghlan, gur ann le'r n an-toil fein a thachras e. *Efec.* xxiv. 13. "ghlan mis thu, agus cha raibh thu glan," *Ier.* xiii. 27. O *Ierufalem,* nach bi thu air do dheana glan? c'uin idir a bhitheas e?" Tha DIA ag feithe' gus an aill leibh bhi air ur glana, gus an gabh fibh a thairgfe, 's gus an leig fibh leis na nithe fin a dheanadh annaibh agus air arfon, nach urra fibh a dheanadh air arfon fein. Cha'n 'eil fios agaibh ciod a ni DIA air ur n ath-chuinge, ma leanas fibh e gun fhois, agus ma bhuanaicheas fibh ann urnaigh, *Luc.* xi. 8. agus xviii. 5. Ge d' eifd e ribh tamul, gidheadh beir e freagra dhuibh ann am iomchui, is ni e mu dheire trocair oirbh; oir cha d' iarr neach riabh gnuis DIA *Iacob* ann diomhain, *Ifai.* xlv. 19.

CO-DHUNADH *an Iomlan.*

ANis, mo bhraithre, leigibh ris domh ur n intinn: ciod tha fibh a cur ro'-ibh a dheanadh? An d' theid fibh air ur n aghai 's am bafaich fibh? no, an cuir

cuir fibh mu thiomchioll iompachaidh iomlain agus ghrad, is an dean fibh greim air a bheatha mhairtheannaich ? Cia fhad a ni fibh maill' ann an *Sodom ?* " Cia fhad a fheafas fibh eidir da bharail ? 1 *Righ.* xviii. 21. Am bheil fibh fathafd ann ag co dhiu' is e CRIOSD no *Barrabas*, co dhiu' is e folas no claoi, co dhiu' is e fearann *Chabul*, 1 *Righ.* ix 13. no pharras DE, roghainn is taitniche ?—Am feud thu bhi 'n amharus air bith co dhiu is fearr *Abana* agus *Pharphar*, aimhniche *Dhamafcuis*, na uile fhruthaibh *Edein ;* no co dhiu 's fearr clàbar a pheacai na uifge na beatha, glan mar ghloine, teachd amach o ri-chathair DHIA is an Uain ? An urr' an faoghal gun amharus na nithe fin a dheanadh air do fhon a ni CRIOSD ? An feas e laimh riut fad fiorruitheachd ? An d' theid folas, fearann, ionmhus agus urram a fios d' a naigh leat ? *Salm* xlix. 17. 1 *Tim.* vi. 7. Mur d' theid, nach iomchui fealltuin mu'n cuairt arfon ni eigin a leanas riut ? Ciod is ciall duit a bhi fan ioma-chombairle mar fo, air t ais agus air t aghai ? A chlann amaideach ! cia fhad a dh' fhanas fibh mar fo fan eidir-rionn ? An eigin domh ur fagail air a cheann mu dheire cofail ri *Agrippa*, gun bhi ach dlù air bhi nur Criofdui'ean ? Ma dh' fhagas mi 'n fo fibh, tha fibh gu brath caillte ; mur Criofdui'ean fibh gu h iomlan, cha Chriofdui'ean fibh idir. Tha leth-rùn agaibh ur caithe beatha neo-churamach a leige' dhibh, is cur mu thiomchiol giulain naoimh agus fhaicillich ; b' fhearr leibh gu biodh fibh cofail ri cuid eile,

'a

's gu b' urra fibh a dheana mar a ni iadſan; ach cia fhad a dh' fhanas fibh aig a leithid fo do rùn faoin is do ghuidhe dhiomhain? C' uin a thig fibh gu rùn lan, daingean agus tul-chuiſeach a bhi nur Crioſdui'ean do rireadh? Nach 'eil fibh faicinn mar tha 'n t Aibhiſteir ga'r mealla le bhi toirt oirbh dàil a chur nur n iompacha? Cia fhad a chum e cheana fibh ann ſlighe 'n aimhleis? Cia lion bliadhna bha fibh a' cur ro'ibh leaſacha? Ciod nan deana DIA ur gearra fios ann ſan uine ſo?

Guidhim oirbh na cuiribh air falbh mi gun fhreagra: na tugaibh iomra air an uine ri teachd; is eigin domh ur toil fhaotainn air ball. Mur 'eil ur rùn ſuidhichte nis, nuair tha DIA ri ſtrì ribh, tha e moran ni's eacoſlaiche gu bi fibh toileach na dheigh ſo, nuair a bhios na ſmuainte ſo air dealacha ribh, is a bhios fibh air ur cruadhacha trid mealltoireachd a'pheacai. An sìn fibh dhomh ur lamhan? an toir fibh feilbh do'n TIGHEARN' IOSA gu h ullamh is gu h iomlan? Am bheil fibh toileach fibh feiu a naſgadh an' cumhnanta ris? Ciod tha fibh ag rà? Ma tha fibh fathaſd a' cur dail ſa chùis, chaill miſe mo ſhaothair, is thig gach ni rinn mi gu neobrigh. Guidhim oirbh, na leigibh dha ſo tachairt: thigibh; tilgibh afteach ur crannchar; deanaibh roghainn: "So an t am taitneach, ſo latha na ſlainte; an diugh ma dh' eiſdeas fibh a ghuth"— Com' nach b' e ſo an là o'n tionnſgain do ſhonas? Com' an gabha tu do dhanadas fuireach la ni 's faide ſa chunthart eagalach a bheil thu? Ciod nan iarra DIA air an oi'che ſo uait t

anam?

anam? "O gu b' aithne dhuit, an ad là so fein, na nithe bhuineas do d shith, mu'm bi iad air am falach od shuilibh," *Luc.* xix. 42. 'S e so do la, 's cha'n 'eil ann ach la, *Eoin* ix. 4. Fhuair daoin' eil' an latha fein, is fhuair iad na dheigh sin am bine, 's tha thus' a nis air do thoirt ionnsuidh an t saoghail a thilgeil do chrannchair arson siorruitheachd. Cuimhnich gur ann ri d' ghinian ann dràs tha do chor fad saoghal nan saoghal ann earbsa. Mur dean thu roghainn ghlic an' dras, tha thu caillte gu siorruith. Bi faicilleach mata mu d' roghainn, oir biaidh do chor da reir gu siorruith suthainn, *Luc.* x. 42. agus xvi. 25. *Seanr.* i. 27—29.

Is am bheil so gun amharus sior? Am bheil beatha agus bàs ad roghainn! Seadh, tha e co sior as a dh' fheudas sirinn a bhith, *Deut.* xiii. 14. c' arson mata nach bi thusa sona? Ciod ach do dhearmad no do dhiulta toileil fein is urra do bhaca. "Feuch ann so tha uisge," (ars' an Caillteanach ri *Philip*) "ciod a bhacas mise bhi air mo bhaiste?" Air an doigh cheudna, feudai mise rà riutsa, Feuch ann so tha CRIOSD, ann so tha trocair, maitheanas agus beatha: ciod a bhacas tusa bhi air do shaora 's air do shabhala? O pheacaich! an loisg thusa, 's do mhaitheanas ad thairgse? Nach toir thu suas thu fein do CHRIOSD, nach cuir thu cùl ri d' pheacai, nach aicheidh thu thu-fein, is nach tog thu chuing is an crann-ceusaidh, agus theid an latha leat. Seadh, ma ni thu so, is leat CRIOSD, maitheanas, sìth, beatha, sonas, ma h uile nithe. 'S nach maith is fhiach dhuit

gabhail

gàbhail ri leithid so do thairgse ? C' arson a sheasas tu ann ag, no an' ioma-chomhairle ? Am bheil ag air bith nach fearr DIA na diomhanas, agus gloir na peaca ? C' arson a threigeas tu do shonas, is a pheacaicheas tu 'n aghai t anama fein ? C' uin a chrathas tu dhiot do leisg, is a chuireas tu do leth-sgeula air cùl ? " Na maoi' thu fein as an la-marach," oir chà'n 'eil fios agad c' ait am feud an oi'che nochd do thasgaidh, *Seanr.* xxxii. 1.

A mhuinntir mo ghraidh, tha 'n Spiorad naomh ann dràs a' strì ribh, ach cha dean e strì ribh an' còmuidh.— Nach do mhothaich thu, dhuine, do chridhe blàth leis an fhacal, is nach beag nach do chuireadh mar fhiacha ort do pheacaidh a threigsinn is teachd ionnsui DHIA ? Nach do mhothaich thu cuid do smuainte maith a' gluasad ad chridhe, bha toirt rabhai dhuit air do chunthart, is ag innse' dhuit c' ait an criochnaiche' do ghiulan mi-fhaicilleach agus aingidh ? Theaga gu bheil thu cosail ris an leanabh *Samuel*, aig nach raibh fios, nuair a ghlaodh DIA ris aon uair agus a rìs, gu b' e guth an TIGHEARNA bha ann, 1 *Sam.* iii. 6, 7. Gidheadh is iad na smuainte so cuire, gairm agus strìdh an Spioraid : O, ceap an seolmara, agus aithnich latha do shìth.

Ann dràs tha 'n Tighearn' IOSA, le glaca sgaoilte, ullamh gu gabhail riut ; agus a' guidhe ort leinne, teachd da ionnsui. Cia durachdach, cia trocaireach, cia iochdmhor tha e glaodhach rìut ! Cia grad tha 'n eaglais a' mosgla le fuaim a ghutha ? " 'S e guth mo ghraidh ata ann !" *Cainnt.* ii. 8. O ! an cum thusa

cluas bhodhar r'a ghuth ? Cha'n e an guth fin a bhriſt-eas na cedair, is a bheir air na ſleibhte cliſge', a chui-reas an ſhaſach air chrith, 's a ſgaoileas an dealanach, leis a bheil e labhairt riut ; cha mho is e tairneanach *Shinai* th' ann, ach guth ciuin agus ſamhach : cha'n e guth ſleibh *Ebal*, guth mallachaidh agus uabhais a th' ann, ach guth ſleibh *Geriſim*, guth beannachaidh, agus ait-ſgeula, *Deut.* xxvii. 12, 13. Cha 'n e guth na trompaid no a chogaidh a th' ann, ach teachdaireachd ſìth, ò Righ na ſìth, *Eph.* vi. 15. 2 *Cor.* v. 18, 20. Shaoilinn, nuair tha chùis mar ſo, gun abra tuſa leis an leannan, " Dh' ſhailnich mo chridhe nuair a labhair e," *Cainnt.* v. 6. Feudai mi rà riut, O pheacaich, mar thuirt *Marta* r'a piuthair, " Tha am Maighſtir a' teachd, agus tha e ga d' ghairm," *Eoin.* xi. 28. O, eirigh a nis gu grad le *Muire*, 's thig da ionnſui. Cia ſolaſach agus cia ſaor a chuire ! " Ma tha tart air neach air bith, thigeadh e m' ionnſui s' agus òladh e," *Eoin* vii. 37. *Seanr.* i. 21. Tha e foſgladh a thaoibh gu ioc-ſhlaint' a thoirt do gach neach, is cha'n 'eil e bacadh aon, " Co air bith leis an aill, thigeadh e is gabhadh e uiſge na beatha gu ſaor," *Taiſh.* xxii. 17. Co air bith ata glic thigeadh e 'ſteach ann ſo. Thigibh, ithibh do m' aran, òluibh do 'n fhion a mhaiſg mi," *Seanr.* ix. 4—6. " Thigibh a m' ionnſui-ſa *&c.* gabhaibh mo chuing orbh, agus foghluimibh uam, agus gheibh ſibh fois dur n anamaibh," *Mat.* xi. 28, 29. " An ti thig ionnſui, cha tilg mi air chor ſam bith amach e,"

Eoin

Eoin vi. 37. Cia goirt a tha e caoi na muinntir tha cur cùil ris? " O *Ieruſalem*, a *Ieruſalem!* cia minic a b' aill leam do chlann a chruinneacha r'a cheile, mar a chruinnicheas cearc a h eòin f'a ſgiathaibh, agus cha b' aill leibh!" *Mat.* xxiii. 37. " Feuch miſe, feuch miſe, ſgaoil mi mach mo lamha fad an là do chinneach eaſ umhal," *Iſai.* lxv. 1. 2. O, tilgibh fibh fein a nìs fa dheire ann an glacaibh a ghraidh, agus bithibh gu bràth tearuinte.

Feuch, O chlann nan daoine, dh' f hoſgail an Tigh-earn' Ios' a nis am prioſun, is tha e teachd dur n ionnſuidh mar na h uachdarain ionnſuidh nan abſtol, *Gniomh.* xvi. 39. agus a' guidhe' oirbh teachd amach. Nam b' ann a pharras, no a luchairt a bhiodh CRIOSD ga'r gairm, cha b' ioghna ge nach biodh fibh toileach; (is gidheadh cia furaſt' a bha *Adhamh* air a mhealladh as fin!) Ach is ann o'r prioſun, a dhaoine, o'r geimhlibh, o dhimhleas agus o dhorchadas, a tha e ga'r gairm, *Iſai.* xlii. 6, 7. agus an e nach tig fibh? Tha e ga'r gairm gu faoirſe, *Gal.* v. 13. agus nach eifd fibh ris? Tha a chuing ea-trom, a lagh furaſt, a ſheirbheis ſaor, *Mat.* xi. 30. *Sheum.* i. 25. 1 *Cor.* vii. 22. Agus cia beag air bhith tlachd a th' agaibh ann dras do ſlighe DHIA, ma chreideas fibh e fein, mothaichi fibh gu gairrid gu bheil i làn do ſhìth agus do ſholas, blaiſi fibh aoibhneas do-labhairt, agus gheibh fibh ſonas neo-chriochnach innte, *Seanr.* iii. 17. *Salm* cxix. 103. 111. 165. 1 *Pead.* i. 8.

A mhuinntir ionmhuinn, is duilich leam dealacha ribh ; cha'n 'eil fios agam cionnus a bheir mi thairis fibh. Tha mi nis ulla' gu co-dhunadh, ach bu mhiannach leam mu'n fguir mi an cumhnanta fo a nafgadh eidir CRIOSD agus fibhfa, mu'n d' theid mi air 'm ais a dh' ionnfui mo mhaighftir, le gearan goirt gu do chuir fibh cùl ri m' theachdaireachd. Ach is fuarach cul a chur riumfa, tha fibh a cur cuil ri trocair DHIA, ri iochd an t Sànui' ir is ri gras an Spioraid, *Gniomh.* vii. 11.

Ach, ge do ghlaodh mi fada ribh is ge do chiult fibh, an aon uair fo fathafd togai mi fuas mo ghuth mar thrompaid, agus glaodhai mi o ionada ard' a bhaile, mu'n toir mi 'n èighe thruagh agus dheireannach gu do leig mi gu buileach dhiom fibh. Aon uair eile glaodhai mi 'n deigh pheacach gun mhothacha, chum is ma tha e comafach gu duifginn iad : " O thalaimh, a thalaimh, a thalaimh, cluinn briathra 'n TIGHEARNA," *Ier.* xxii. 29. Mur 'eil fibh leagta ri bafacha, thugaibh aire, mar gu b' ann, do'n chuire dheireannach a gheibh fibh o throcair. Feuch, ann ainm DHIA, tha mife gu follas a reic na teachdaireachd ribh. " Eifdibh rium, O chlann, eifdidh ri teagafg, agus bithibh glic, is na cuiribh cùl ris," *Seanr.* viii. 32. 33.

" Ho ! gach aon air am bheil tart, thigibh a chum nan uifgeacha ; agus efan aig nach 'eil airgiod ; thigibh, ceannuichibh agus ithibh : feadh, thigibh, ceannuichibh fion agus bainne, gun airgiod agus gun luach. C' arfon a chaitheas fibh ur n airgiod arfon an ni fin nach aran, agus

agus ur saothair arson an ni sin nach sasuich? Eisdibh gu durachdach riumsa, agus ithibh an ni is maith, agus biodh ur n anam làn do sholas, Claonuibh ur cluas agus thigibh am ionnsui-sa; eisdibh, agus mairridh ur n anam beo, 's ni mise cumhnanta siorruith ribh, eadhon trocaire cinnteach *Dhaibhidh*, *Isai.* lv. 1.—3.

Ho! gach neach tha tinn le gnè air bith eacail no cràidh, *Mat.* iv. 23. 24. no th' air a bhuaire' le droch spiorad, ardain, seirg, no an-miann, no sainnt, thigibh a chum an Leigh, is thugaibh leibh ur daoine tinne: feuch an' so tha esan "a leighiseas gach gnè thinneis, agus gach gne eacail a measg a phobuil."

Ho! gach aon tha m' peaca, gach aon a tha 'm buaire, gach aon a tha 'n cruai-chas air bith no an' trioblaid, cruinnichibh sibh fein a chum CHRIOSD, agus bithidh e na Chaiptin oirbh; tearnaidh e sibh o theanndach an lagha, agus saoruidh e sibh o dhioghaltas. Feuch, tha e na thearuinteachd chinnteach dhuibh is na aite-didein, *Eabh.* vi. 18. *Salm* xlviii. 3. Cuiribh uaibh ur peaca, 's teichibh da ionnsui m'un glacar sibh le corruich an Uile-chumhachdaich.

Ho! gach peacach ain-eolach, thig agus ceannuich sabh-shul a chum as gu bu leir dhuit, *Taisb.* iii. 18. Cuir uait gach leth-sgeul; tha thu gu siorruith caillte, ma dh' fhanas tu sa bheachd am bheil thu, 2 *Cor.* iv. 3. Ach gabh ri CRIOSD mar t fhàidh, agus bheir e solus duit, *Isai.* xlii. 6. *Eph.* v. 14. Glaodh ris arson eolais, rannsuich fhacal, meoruich steidh do chreideimh, irisiich

thu fein na lathair, agus teagaisgidh e dhuit a fhighe, 's ni e glic thu chum flainte, *Mat.* xiii. 36. *Luc.* viii. 9. *Eoin* v. 49. Ach mur gnathaich thu gu durachdach na meadhona, 's gu fuidh thu fios gu lunndach, a chionn nach 'eil agad ach aon talanta, ni e do dhìte mar fheirbhiseach lealg agus aingidh, *Mat.* xxv. 24 26.

Ho! gach peacach an-diadhai, ciod air bith thu, thig aſteach agus bi beo: pill ris an TIGHEARNA, 's ni e trocair ort. O, gabh os laimh pilleadh agus teachd, thus' a fhalaich do bheul le mallacha 's le mionnan is le breugan; biaidh gach gnè pheacaidh agus blaſpheim "air am maitheadh dhuit," *Mar.* iii. 28. ma phillèas tu gu h iomlan is ma thig thu dh' ionnſui CHRIOSD, Ge do bha thu co neo-ghlan ri *Magdalen*, "cuir uait do neo-ghlain' as do fhealla, 's t adhaltrus o d' chridhe," 's thoir ſuas thu fein do CHRIOSD mar fhoitheach naomhaichd, iomchui' arſon a fheirbheis; agus an' ſin ge d' raibh do pheacai mar ſcarlaid bithidh iad mar olainn, is ge d' raibh iad mar chorcar biaidh iad geall mar fhneachda, *Luc.* vii 47. *Iſai.* i. 18. *Eabh.* ix. 14.

Eiſdibh, O mhiſgeara, "cia f had a bhitheas ſibh air mhiſg? cuiribh uaibh ur deoch laidir," 1 *Sam* i. 14. Ge do bha ſibh roimhe ſo ga'r n aoirneagan nur ſailche fein, pillibh a nis le h aithreachas, agus cuiribh gu buileach cùl ri'r n an mianna, 's bithidh ſibh air ur ſailteacha leis an Tighearna, 2 *Cor.* vi. 17. Thugaibh aſuas ſibh fein do CHRIOSD, a chum ur beath' a chaithe' gu meaſarra, gu cothromach, agus gu diadhai: deanuibh greim

air

air fhireantachd-fan, ſtriochdaibh da uachdranachd, is cia graineil air bith a bha fibh, ni eſan ur n ionnlad agur ur glanadh, *Taiſb.* i. 5.

Eifdibh, O chuideachd dhiomhain, aig am bheil tlachd an' companas aingidh agus amaideach, a chum ur beath' a chluich' air falbh ann aig aighear is ann ſugra, thigibh aſteach air iartas gliocais; roignichibh i fein agus a ſlighe, is mairri fibh beo, *Seanr.* ix. 5. 6.

Eifdibh, O luchd fanoid, eifdibh guth an TIGHEARNA; ge do rinn ſibh fanoid air diadhachd, is air a luchd aidmheil, ge do rinn ſibh tair air CRIOSD agus air a ſlighe, gidheadh ribhfa tha e glaodhach ſibh-fein a chruinneacha fui ſgiathaibh a throcair, *Seanr.* i. 22, 23. Ann aon fhacal, ge d' raibh ſibh am meaſg na cuid is meaſa do 'n aire' mhi-dhiadhai, 1 *Cor.* vi. 9. 10. gidheadh air dhuibh fior-iompacha, biaidh fibh air ur glanadh, biaidh fibh air ur naomhacha' 'n ainm an Tighearn' IOSA, agus le Spiorad ar DIA-ne, *rann.* 11.

Ho! gach fear aidmheil fuar agus faobh-chrabhach, thuſa nach 'eil ach ad Chriofdui mheo-bhlath agus leth-bhruich, is a tha ſtad ann an coſlas na diadhachd, thoir thairis do d' bhacaiche 's do d' leth-dheanadas, bi ann ad Chriofdui gu h iomlan, bi eudmhor agus dean aith-reachas; agus ann fin cia graineil air bith a bha thu le CRIOSD roimhe ſo, biaidh tu nis ann ad thoilinntin da chridhe, *Taiſb.* vii. 16. 19. 20

A nis thugaibh fianuis gu deachai trocair a thairgſe' dhuibh. "Tha mi gairm neamh agus talamh gu fianuis

uis a thogail nur n aghaidh air an là diugh, gu do chuir mi mu'r coinne' beatha agus bàs, beannachadh agus mallachadh; uime sinn roighnichibh beatha, chum as gu mairre' sibh beo," *Deut.* xxx. 19. Cha'n urra mis' ach cuire thoirt duibh agus rabha: cha'n urra mi ur n eigineacha gu bhi sona, na 'm b' urra dheanainn e. Ciod mata 'm freagra chuireas sibh leamsa dh' ionnsui mo mhaighstir? Leigibh dhomh labhairt ribh ann am briathra seirbheisich mhaith *Abraham*, "Agus a nis ma bhuineas sibh gu caoi'neil agus gu firinneach ri m' mhaighstir, innsibh dhomh," *Gen.* xxiv. 49.—O gu freagra sibhs' a nis co taitneach as a rinn *Rebecca*, *rann* 57, 58. "Agus thubhairt iad gairmi sinn a mhaighdeann, agus feoruiche sinn da beul fein. Agus ghairm iad *Rebecca*, 's thubhairt iad ri i, An d' theid thu leis an duine so? agus thubhairt ise, Theid mi leis."—O gu faighinnsa 'm freagra ceudna uaibhsa! C' arson is eigin domhs' ur dite' *Mat.* x. 14, 15. nuair tha mi 'n tì co mor air ur sabhala? C' arson a bhios gach cuire 's gach strì tha trocair a' deana ribh, air an tionnda gu bhi n an antromacha d' ur cionnta, 's nan co-chuideacha d'ur truaighe? Thugaibh fein breitheanas: an-saoil sibh nach bi dìte na muinntir sin an-bharr eagalach, a theid air an aghai nam peacaidh, ann deigh na h uile meadhon agus dicheall a bhi air an gnathacha chum am pilleadh? Cha'n 'eil ag air bith nach bi e ni 's "so-iomchair' do *Thirus* agus do *Shidon*, seadh, do *Shodom*

agus

agus do *Ghomorrha;* ann là bhreitheanuis, na dhuibhfa," *Mat.* xi. 22, 24.

A mhuinntir mo ghraidh, mata iochd air bith agaibh air ur n anama truagha, grad dheanaibh greim air an trocair fin a tha nur tairgse: na cuiribh fibh fein ann tuille cunthairt, agus na tugaibh, dhuinne tuille peine. Mata ughdaras air bith aig an DIA chruthaich fibh os ur cionn, thugaibh geill da aithne 's th.igibh afteach: Mur b' aill leibh tarcuis a dheanadh air gras agus dorus na trocair a dhuideadh oirbh fein, grad dheanaibh aithreachas agus bithibh air ur n iompacha. Na leigibh le neamh feafamh fofgailt' air ur fon an' diomhain: na leigibh leis an Tighearn' IOSA gach feud prifeil a th' aige chur m'ur coinne 's iarruidh oirbh ceannach gun airgiod agus gun luach, ann diomhain; na leigibh le mhìnifteirean is le fpiorad ftrì dheana ribh an' diomhain; 's ur fagail mu dheire gun iompacha; air eagal tu tig am bine fo mach nur n aghai, "Tha na builg ait an lofga', tha 'n luaith air a caithe' leis an teine, tha 'm fear-leaghaidh "a leaghadh an' diomhain, oir cha'n 'eil na h aingidh air an tarruing as: droch airgiod goiri daoine riu, do bhrigh gu do dhiult an TIGHEARN' iad," *Ier.* vi. 29, 30.

O athair nan uile fpiorad, gabh thus' ad laimh fein an chridhe fin tha tuille 's cruaidh air mo fhonfa, creatuir lag agus ea-treorach. Na fguir thufa ge do fguir mife; ni an lide 's lugha uaits' an gnothach; oir cha'n 'eil ni fam bith cruaidh air do chumhachd. O thus'

aig

aig a bheil iuchair *Dhaibhidh ;* a dh' fhoſglas agus cha 'n urra neach druideadh, foſgail thus' an cridhe ſo mar a rinn thu cridhe *Lidia*, 's leig le Ri' na gloire dol aſteach ; 's gu gabhadh e ſeilbh air an anam. Na leig leis a bhuaireadair a mhealla le neo-churam no le dail, na leig dha glidneach' as an aite ſo, no ſhuil thoirt bhar nam briathra ſo, gus an gabh e rùn ſuilbhichte gu treig e pheacai, 's an dean e greim air beatha, air na cumhnanta ſin air a bheil thuſa ga tairgſe. Ann a t ainmſa, O Thighearna DHIA, thionnſgain miſe ſan t ſaothair ſo, agus ann a t ainm tha mi nis ga co-dhuna. Na leig do 'n ùine ſin a bhuilich mi m'a tiomchiol, a bhi gu buileach air a call ; na leig do gach ſmuainte, do gach curam, is do gach ſaothair a ghabh mi, bhi air fad an' diomhain. A THIGHEARNA, cuir do lamh aſteach agus bean ri cridhe na ti tha ga leugha ſo, no ga eiſdeachd, agus cuir da ionnſui do Spiorad, mar a chuir thu *Philip* ionnſuidh a chaillteanaich nuair a bha e na charbad a' leughadh an fhocail : is ge nach bi fios agams' air gu bráth am fad is beo mi, gidheadh guidheam ort, O Thighearna DHIA, faicear air an *là ſin*, ann ſan gairmear ſinn uile gu cunntas, gu raibh cuid do anama air an iompacha leis an obair ſo, agus deonuich gu feud cuid feaſamh agus ann ſin agus a rà gu do chuir na h argumeinte ſo iompaidh orra gu pille' riutſa. *Amen, Amen !*

ERAIL

EARAIL *àraid do Cheannarta Theaghlaichean.*

A MHUINNTIR ionmhuinn, cha'n 'eil fiughair agam ur toirt gu brath gu flaint' as eugais naomhachai, no gu d' theid am feafd ur cur ann feilbh an' fonas mur bi fibh an' toifeach naomha. Tha fios aig DIA nach 'eil an dochas is lugh' agam gu faic mi aon aghaidh agaibh gu bràth an neamh, mur bi fibh air ur n iompacha 's air ur naomhacha, 's air ur cleachduinn ri diadhachd. Guidhim oirbh mata, bithibh diadhai nur pearfa fein, agus diadhai nur teaghlaiche.

1. *Nur pearfa fein.* Feuchaibh gur e ur curam araid CRIOSD a chur afuas nur cridheacha : feuchaibh gu ftriochd ur gnothaiche faoghalt' air fad dhafan ; is gu bi fibh fein is gach ni bhuineas duibh deas gach am a' feitheamh air a fheirbheis. Ma bheir fibh dur deoin, am bitheantas, agus le fios duibh, fardach do pheaca fam bith, tha fibh caillte, *Salm* lxviii. 21. *Efec.* xviii. 10. Feuchar gu gabh fibh gu neo-chealgach lagh CHRIOSD mar riaghailt ur fmuainte, briathra, agus gniomhara. Striochdaibh an duine gū h iomlan, eidir cholann agus inntin, gu dileas dafan, *Salm* cxix. 34. *Rom.* vi. 13. Mur 'eil fior fpèis agaibh do aitheantaibh DHIA gu lèir, cha'n 'eil ur cridhe fallain, *Salm* cxix. 6. O, thugaibh gach oidheirp gu iomhaigh DHE fhaotainn air a bualadh oirbh an' taobh aftigh.

Tòifichibh

Tòiſichibh aig a chridhe, air neo tha fibh a' togail gun aon ſteidh. Deanaibh dicheal air atharracha ſlainteil fhaotainn o'n taobh aſtigh, air neo 's diomhain gach ſeirbheis a ni fibh o 'n taobh amach. Oidheirpichibh ann ſin cumhachd na diadhachd a leigel fhaicinn nur caithe-beatha. Gu ma h e urram agus eagal DIA ur ceud churam agus ur curam ſonraichte. So dleaſnas is mò air bith. Feuchaibh nach bi aon neach aguibh mi-chrabhach, no ri dearmad air urnaigh, oir is comhara cinnteach ſo gu bheil neach gun CHRIOSD, gun ghràs aige, 's gu bheil e na fhior choigreach air eagal DIA, *Salm* v. 7. Na leigibh d'ur Biobuil cadal diomhanach; feuchaibh gu bi fibh gach là a' còra ri facal DIA, *Eoin* v. 39. Cha'n 'eil gnothach aig an duine ſin gu brath ri ſonas aig nach 'eil tlachd ann naomh reachd DE, 's nach 'eil ga rannſacha ſin, is a chridhe fein, a dh' oich' agus do là, *Salm* i. 1, 2.

Ach cha'n 'eil an' eagal DIA gun ſeirc do dhaoine, ach leth ar dleaſnais, ſeadh cha'n 'eil ann ach cealg ghraineil. Cha'n fheud ſinn clòir un lagh' a roinn. Feuch mata gu dean thu ceartas agus gu gradhaich thu trocair; gu ruith cothrom agus gradh air ſeadh gach aon cheim do d' ghiulan. Bi meaſarra anns na h uile níthe; 's thoir geanmnui'eachd agus ſtuamachd leat gach taobh a theid thu. Biodh firinn agus glaine, ſocair agus modhalachd, neamhalachd agus cuidream, a' cur maiſe do ghnà air do chòra. Biod foighidin agus iri-ſleachd, aon-fhilteachd agus treith-dhireas a' dealradh

anns

anns gach earrainn do d' choluadar. Feuch gu dio-chuimhnich is gu toir thu maitheanas anns gach eacoir, is gu diol thu maith arſon an uilc, mar bu mhaith leat a bhi 'n aire' cloinne DE. Bi ciuin agus ſeirceil ann a t achaſan, agus cuir an dreach agus an ſeadh is fabharaiche 's urrainn thu air giulan do bhraithrean. Bi mall gu gealladh aeh cinnteach gu mionaid ann an coiliona. Leig le cuiineas agus neo-chionntachd, le ſuairceas agus le natur ſo lubaidh agus ſaor o cheilg, do ghiulan a dheana taitneach do na h uile dhaoine. Thoir do d' luchd daimh an gradh, an t urram, an dleaſnas, an t ſeirc, a chaomhalachd agus an curam, a bhuineas doibh anns gach daimh fa leith fhaotainn. Is e ſo do riteadh diadhachd. Tha mi ſparragh oirbh uile 'n lathair an DE is ro-airde, nach bi aon air bith agaibh ri mionnan, no ri breugan, no ſpèiſeil mu dhroch chuideachd, na fhear fanaid, no mi-runach, no ſanntach, no miſgeach, no geocach, eaſ-ionraic na ghnothaiche, neo-ghlan na caithe-beatha, a' duſgadh ai'rèite, ri gaid, no cul-chàine, no ri an-cainnt agus trod ; oir tha mi gar deana cinnteach o'n DIA bheo, gur leir-ſgrios agus damnadh is crioch dhoibh ſo air fad, *Seanr.* xiii. 20. *Sheum.* v. 12. *Taiſb.* xxi. 8. 1 *Cor.* vi. 9, 10. *Gal.* v. 19—21.

2. *Nur teaghlaiche.* Eſan a chuir CRIOSD na aſuas chridhe, cha dean e dearmad air a chur aſuas na theaghlach cuideachd. Biodh gach aon teaghlach na theampul do DHIA, na cho-thional Crioſdui, 1 1 *Cor.* vi. 19. gach tigh na thigh urnaigh. Abra gach ceann teaghlaich mar thuirt *Joſhua*, " Bheir mis' agus

mo theaghlach feirbheis do 'n TIGHEARNA ;" *caib.* xxiv. 15. agus cuireadh e roimhe le *Daibhi'* gu gluais "e na fhardaich le cridhe fior-ghlan ceart," *Salm* ci. 2. Do thaobh fo, leigibh dhomh a fparragh oirbh :

Ann toifeach. Diadhachd a bhi nur teaghlaiche, cha'n ann mar leth-obair, (a ni fibh air ur focair nuair a bheir an faoghal agus ur gnothaiche cead duibh) ach mar obair fhuidhicht' agus fhonraicht' an teaghlaich. Na deanaibh dearmad air urnaigh ni 's mo na air ur lòn air na traithibh fuidhichte. Am bheil aon air bith do'r teaghlaiche nach faigh uine gu'm bia' ghabhail ? a dhuine thruaigh ! nach co furas duit uin' fhaotainn gu urnaigh nam biodh tu co toileach ?

A ris, Socruichibh air ur cridhe gu bheil ur n anama fein air an ceangal afuas ann an anamaibh ur teaghlaich. Tha iad air an earbfa ribhfa, 's ma bhios iad air an call le'r neo-churam, theid an iarruidh air ur lamhan. A dhaoine, mur 'eil fios agaibh air, mothaichi fibh fathafd, gu bheil curam anamanna na churam mor, is gu bheil fuil anamanna na throm-chionnta. O dhuine, 'm bheil iad fo agad ri freagairt air an fon, is nach 'eil thu toirt gach oidheirp air an fabhala, chum as nach faighear am fuil ann a d' fgèith ? Nach dean thu tuill' arfon nan anama nach bafaich na ni thu arfon nam brùide bas'or ? Ciod tha thu deanadh arfon do chlòinne 's do fheirbheifeach ? tha thu toirt doibh bèidh agus dibhe iomchui air an natur ; is nach 'eil thu deana fo cuideachd arfon t ainmhidhean ? tha thu gan leigheas agus gan eiridin nu-

air

air a bhios iad tinn ; agus nach 'eil thu ris so cuideachd arson do bhruidean?—Thugaibh mata gu sonraichte sainear.

1. Gu bi 'm focal gu soleimnt' air a leughadh, agus failm air an seinn nur n aora-teaghlaich, *Eoin* v. 39. *Salm* cxviii. 15. Faic CRIOSD a' seinn le theaghlach, eadhon le dheisciobuil, *Mat.* xxvi. 30.

2. Biodh gach aon nur teaghlaichibh air an gairm gu cunntas co teann, ciod a bhuil a tha iad a' toirt as an fhocal a tha iad ag eisdeachd no a' leugha, 's a bhitheas iad mu ghnothach air bith leibh fein a dh' earbas sibh ris. Is dleasnas ro fheumail so, agus meadhon araid a thoirt air gach neach f' ur cùram buil mhaith a dheana do na chluinneas iad, agus a ghleidhe nan cuimhne. Faic eisempleir CHRIOSD a' gairm a theaghlaich mar so gu cunntas, *Mat.* xvi. 11. 13. 15.

3. Gabhaibh cunntas tric do na h anama f' ur curam mu thiomchiol an staid spioradail, (ann so feumai sibh bhi nur luchd leanmhuinn air CRIOSD, *Mat* xiii. 10. 36. 51. *Mar.* iv. 10. 11.) rannsaichibh amach an cor, leigibh ris doibh gu tric an cionnta 's an truaighe thaobh nature agus am feum a th' ac' air iompacha 's air athghineamhuinn a chum bhi air an sabhala. Thugaibh rabha dhoibh le sulm, mu thiomchiol am peacai, thugaibh misneach dhoibh anns gach toiseach leasachai, leanuibh iad gu durachdach, is na tugaibh fois doibh gu dràth gus am faic sibh atharracha slainteil air teachd orra. Is dleasnas ro-chuidreamach so, ach tha eagal orm gu bheil

e gu ro-uabhaſach air a leigeil air dearmad. Nach 'eil do choguis ag ràdh, "Is tus' an duine?

4. Thoir aire theann gu bi 'n t ſàbaid air a naomhacha le d' theaghlach gu h iomlan, *Exod.* xx. 10. *Lebh.* xxiii. 3. Tha ioma teaghlach bochd aig nach 'eil moran uine ri ſheachnadh ach ſo. O builichibh ur ſàbaidean ann ſaoithreacha co durachdach (a dh' fhaotainn colais, agus a thoirt feirbheis do'r Cruthai'ear) as a tha ſibh a' deana nur gnothaiche ſaoghalt' air làithean eile, 's cha'n 'eil eagal nach foirbhich leibh.

5. Gach aon là, moch agus an-moch, biodh urnaigh ſholeimnte, mar iobhairt mhaidne agus fheaſcair, air a cur ſuas anns gach aon do'r teaghlaichean, *Salm.* xcii. 1. 2. *Exod.* xxx. 7. 8. *Luc.* i. 9. 10. Thugaibh aire nach faighear ſibh ann aire' nan teaghlaiche ſin nach 'eil a' gairm air DIA; oir c' arſon a bhios corruich DHIA air a dortadh air ur teaghlaichean-ſa? *Ier.* x. 25. O theaghlaiche truagha, tha gun DIA ſan t ſaoghal, a tha gun aora nur tighibh! Am bheil coilion eaſbhui, coilion trocair agaibh, mar theaghlach, is nach bi urnaigh-teaghlaich agaibh cuideachd! Gun urnaigh teaghlaich, cionnus tha ſibhſa "'g urnaigh leis gach gnè urnaigh agus athchuinge," *Eph.* vi. 18.—Na h abair, "Cha'n 'eil ùin' agam." Ciod an leth-ſgeul ſo! Nach ann a chum feirbheis a thoirt do DHIA 's t anam a ſhabhaladh, a tha t uine gu h iomlan air a deonucha dhuit? Is gidheadh am bheil thu 'g rà nach 'eil ùin' agad chuige ſo? Ma gheibh thu cridhe, cha'n 'eil curam nach faigh thu

uine.

uine. Cum o d' bhia', no cum o d' chadal i, mu 'm bi i uait arſon na h oibre ſo.—Na h abair, " Cha toir mo ghnothaiche cead dhomh :" cha'n 'eil gnothach air bith is mò na thu fein a ſhabhala, 's na h anama ſin a chaidh earbſa riut a thearna. Cha chall-gnochaich idir feithe' ri urnaigh. Is ann le urnaigh gheibh thu beannacha do 'n iomlan, *Ier.* xxix. 11, 12. 2 *Sam.* vii. 29. agus ciod is fiu do ghnothaiche mur toir DIA dhuit a bheannacha ? —Na h abair, " Cha'n 'eil mi comaſach :" builich an aon talanta 's bheir DIA dhuit an tuille, *Mat.* xxv. 24. *&c.* Tha cuideacha agad ri f haotainn gus am bi thu ni 's comaſaiche. No mar 'eil atharracha do ſheol agad, is eigin duit dol maille ri d' choimhearſnach is mò comas; thug DIA gealla ſonraichte do urnaigh ann an co-chuideachd, *Sheum.* v. 4—12. *Gniomh.* xii. 5. 10. 12. 2 *Cor.* i. 11. air an aobhar ſin is eigin duit na h uile co-throm a ghabhail air an dleaſnas ſo a choiliona.

6. Cuiribh gach aon nur teaghlaichibh air urnaigh dheana 'n uaigneas. Bithibh furachair gu bheil iad ga thoirt ſo fainear. Ma bhios e feumail, faighibh dhoibh riaghailt g'an cuideacha gus ann urr' iad deanadh as a h eugais. Seoluibh dhoibh cionnus a ni iad urnaigh, le bhi toirt fainear dhoibh am peacaidh, an uireas'uidh, agus an tiolacaidh ; oir is iad ſo cungai' na h uile urnaigh.—So a chleachduinn a bh' aig *Eoin*, agus aig IOSA, *Luc.* xi. 1. *&c.*

7. Cuiribh aſuas ceaſnacha nur teaghlaichibh, air a chuid is lugha uair ſan t feachduin. Am bheil ſuim

idir agaibh do iartas an Uile-chumhachdaich, fibh a "thca-gafg na nithe fo gu curamach do'r cloinn, agus labhairt m' an timchiol nuair a fhuidheas fibh nur tighean?" *Deut.* vi. 6, *&c.* is ur "clann a thogail fuas ann fan t fighe fan còir dhoibh gluafad?" *Seanr.* xxii. 6. An do chliudhaich DIA *Abraham* co mor, arfon "a chlann is a theaghlach a theagafg," *Gen.* xviiii. 19. is a chionn gu raibh aige moran do "fheirbheifiche aig an raibh eolas," (mair tha cuid ga eidir-theangachadh) *Gen.* xiv. 14. 's an d' thug e dha gcalla co mor air a fhon fo; 's am bheil thufa gun toil pairt a bhi agad aon chuid fa chliu no fa ghealla? An do chuir CRIOSD onoir air ceafnacha le lathaireachd fein, *Luc* ii. 46. is nach cuir thus' ann fuim e le bhi ga cleachduinn?—Na h abair "Tha iad neo-churamach, is cha'n ionnfuich iad:" c' arfon a fhuair thus' ughdarrus ach a chum a ghnathachadh arfon DIA agus leas an anama-fan? Gairmi tu mach iad, is bheir thu orra t obair fein a dheana, 's nach bu choir dhuit, air a chuid bu lugha, bhi co eùdmhor gu 'n cur ionnfuidh obair DHIA? Na h abair gu bheil iad "dall agus neochomafach:" Ma tha iad dùr no dall, tha DIA 'g iarruidh ort an tuille curam agus foighidin a ghnathacha leo: ach dùr agus dall mar tha iad, bheir thu orr' ionnfacha cionnus a ni iad obair; agus nach feud thu ionnfacha dhoibh cuideachd cionnus a ni iad 'urnaigh? Am bheil iad comafach air eolas a ghabhail air ceaird, is nach 'eil iad comafach air-eolas a ghabhail air cinn fhoil-

leir

leir a chreideirmh ? Uime fin mata, ma bu mhaith leibh gu faice' fibh am feafd diadhachd a' fàs, ain-eolas air a leigheas, aingidheachd air a cofgadh, agus mearachd air a chur air falbh, coilionaibh m' aoibhneas-fa, ann an gnathachadh an dleafnais-fo.

Am freagair fibh gach gairm a tha fibh a' factainn o fhreafdal DE ? Am b' aill leibh na trioblaidean tha oirbh a chui'teacha, no na trioblaidean tha dlù dhuibh a philleadh ? Am b' aill leibh geugan a phlanndachadh arfon eaglais DE ? Am b' aill leibh gu toga DIA fuas ur tighean, agus gu beannuicheadh e ur maoin ? Am b' aill leibh gu tugadh ur clann am beannachd oirbh ? Am b' aill leibh gu cò'laiche' fibh ur clann, ur feirbheifich, ur luchd teagaifg agus ur TIGHEARNA gun eagal nuair a fheafas finn uil' aig cathair a bhreitheanuis ? O mata cuiribh urnaigh fuas nur teaghlaichibh agus urram DHIA nur tighibh, ma bu mhaith leibh gu bràth a bhi beannuichte, no bhi nur beannacha. Biodh ur cridheachan agus ur teaghlaichean nan teampuil do'n DIA bheo, ann sam faigh e (reir nan feolaidh a chaidh thoirt feachad) aora du coilionț' agus gu h uramach. *Seanr.* xxix. 1. " An ti ghèibh achafan minic, is a chruaidhicheas a mhuineal, theid efan a fgrios gu h obann agus gun tearna." O bithibh glic ri tìm, a chum as nach bi fibh truagh fad fiorruitheachd !

CRIOCH.

Gaelic Books, &c. fold at the Shop of JOHN GILLIES.

Stewart's Teſtaments
Pſalm Books with Paraphraſes and Aſſembly's Catechiſms.
Ditto with Church Tunes.
Mac Donald's Songs.
Stewart's ditto.
Mac Pherſon's ditto.
Mac Farlan's ditto.
Smith's Gaelic Antiquities.
Clark's Works of the Caledonian Bards.
—— Defence of Oſſian's Poems.
Mac Pherſon's Poems of Oſſian with Blair's Diſſertations, 2 vols 8vo.
Hiſtory of the Feuds and Conflicts among the Clans, with a collection of Songs.
Buchanan's Inquiry into the Genealogy of Ancient Highland Surnames.
Mac Donald's Gaelic Vocabulary.
Mother's Catechiſms Gaelic and Engliſh.
Ditto in Gaelic.
Williſon's aſſembly's Catechiſms explained.
Confeſſion of Faith.
Watt's Catechiſms, Gaelic and Engliſh.
Buchanan's Poems.
Proverbs.
Shorter Catechiſms.

N. B. At ſaid Shop may be had Writing Paper of all Sorts, Paper Hangings for Rooms, Wax and Waffers, Engliſh, Iriſh and Dutch Quills, Slates and Slate Pens, Violin Strings and Muſic Books, &c. &c. with every other article in the Stationary Branch, and good allowance to Retailers.